

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Bakalářská práce

**Finanční analýza podniku Nečtinská zemědělská, a.s.
a jeho postavení v okrese Plzeň - sever**

Kristýna Stříbrná

© 2023 ČZU v Praze

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Kristýna Stříbrná

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Finanční analýza podniku Nečtinská zemědělská a.s. a jeho postavení v okrese Plzeň-sever

Název anglicky

Financial analysis of enterprise Nečtinská zemědělská a.s. and its position in the Plzeň-sever district

---

Cíle práce

Cílem bakalářské práce je zhodnocení podniku Nečtinská zemědělská a.s. na základě finanční analýzy za období 2017 – 2021. Na základě výsledků vybraných ukazatelů budou vymezeny závěry, návrhy a doporučení pro další stabilizaci finanční situace a rozvoj zkoumaného zemědělského podniku, včetně jeho postavení v okrese Plzeň-sever.

Dílní cíle :

- a) vymezení teoretických přístupů k dané problematice
- b) základní charakteristika analyzovaného zemědělského podniku,
- c) aplikace metod finanční analýzy,
- d) základní charakteristika okresu Plzeň-sever,
- e) postavení podniku v okrese Plzeň-sever,
- f) návrhy a doporučení.

Metodika

Teoretická část práce bude zpracována na základě studia primárních dokumentů, čerpáno bude z pevných knih s ISBN a časopisů s ISSN.

Aplikační část bude zahrnovat základní charakteristiku podniku Nečtinská zemědělská a.s., jeho vývoj ve sledovaných letech a předmět podnikání. Poté budou na zemědělský podnik aplikovány metody finanční analýzy. Data budou zpracována v programu Excel a budou uspořádána v přehledných tabulkách a grafech, včetně odborných komentářů. Následně bude zkoumáno postavení podniku v okrese Plzeň-sever. Závěrem budou navržena doporučení a opatření, která by měla vést ke stabilizaci situace v podniku.

Doporučený rozsah práce

30-50 stran.

Klíčová slova

zemědělský podnik, okres Plzeň-sever, konkurenceschopnost, finanční analýza, ekonomika, dotace, likvidita, rentabilita

---

Doporučené zdroje informací

- BLAŽEK, J., UHLÍŘ, D. 2020. Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, implikace. Praha: Karolinum. 364 s. ISBN 978-80-246-4566-7.
- ČERNOHORSKÝ, J. 2020. Finance: od teorie k realitě. Praha: Grada Publishing. 464 s. ISBN 978-80-271-2215-8.
- HOLEČKOVÁ, L., HYRŠLOVÁ, J. 2018. Ekonomika podniku. Praha: VŠEM. 287 s. ISBN 978-80-87839-90-4.
- RŮČKOVÁ, P. 2021. Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. Praha: Grada Publishing. 172 s. ISBN 978-80-271-3124-2.
- VERNIMMEN, P., QUIRY, P., DALLOCCHIO, M., LE FUR, Y., SALVI, A. 2017. Corporate Finance: Theory and Practice. Hoboken: John Wiley & Sons. 1024 s. ISBN 978-11-19451-80-8.
- VITURKA, M., a kolektiv. 2010. Kvalita podnikatelského prostředí, regionální konkurenceschopnost a strategie regionálního rozvoje České republiky. Praha: Grada Publishing. 232 s. ISBN 978-80-247-7312-4.
- VOCHOZKA, M. 2020. Metody komplexního hodnocení podniku. Praha: Grada Publishing. 480 s. ISBN 978-80-271-1701-7.

Předběžný termín obhajoby

2022/23 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Helena Řezbová, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 7. 2. 2023

prof. Ing. Lukáš Čechura, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 22. 2. 2023

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 26. 02. 2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Finanční analýza podniku Nečtinská zemědělská a.s. a jeho postavení v okrese Plzeň-sever" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 11.3.2023

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala paní Ing. Heleně Řezbové, Ph.D. za veškerou pomoc, kterou mi poskytla při psaní mé bakalářské práce. Paní doktorka mi věnovala mnoho hodin svého času a usilovně se mnou pracovala, aby mi pomohla dosáhnout co nejlepšího výsledku.

Nemohu dostatečně vyjádřit, jak moc si vážím podpory, jejího neúnavného úsilí při konzultacích, poskytování rad a trpělivosti při vysvětlování obtížnějších konceptů. Její znalosti a zkušenosti pro mě byly zásadní pro úspěšné dokončení bakalářské práce.

Tuto zkušenost si budu pamatovat po celý život a vždy budu vděčná za přínos, který mi paní doktorka přinesla. Srdečně Vám děkuji za všechno, co jste pro mě udělala.

Finanční analýza podniku Nečtinská zemědělská a.s. a jeho postavení v okrese

Plzeň-sever

Abstrakt

Bakalářská práce se skládá ze dvou částí, teoretické a praktické. Teoretická část se zaměřuje na popis základních pojmů a ukazatelů finanční analýzy, které jsou využity při provádění finanční analýzy společnosti Nečtinská zemědělská, a.s. v letech 2017–2021. V této části jsou podrobně vysvětleny jednotlivé ukazatele a jejich význam pro hodnocení finančního zdraví společnosti.

Praktická část bakalářské práce se zabývá aplikací metod finanční analýzy na společnost Nečtinská zemědělská, a.s. v letech 2017–2021 pomocí absolutních a poměrových ukazatelů. Tyto ukazatele jsou využity k posouzení finančního zdraví společnosti a identifikaci případných slabých míst v hospodaření. Dále jsou použity indexy koncentrace k posouzení postavení podniku v okrese Plzeň-sever.

Výsledky finanční analýzy jsou prezentovány v přehledných tabulkách a názorných grafech, které umožňují snadné porovnání a vyhodnocení finančních výsledků společnosti v jednotlivých letech. Výsledné hodnoty jsou následně porovnány s doporučenými hodnotami vybraných autorů, což umožňuje posouzení finančního zdraví společnosti v širším kontextu. Na závěr bakalářské práce jsou uvedeny návrhy a doporučení pro budoucí stabilizaci a rozvoj společnosti Nečtinská zemědělská, a.s. Tyto návrhy a doporučení jsou vytvořeny na základě zjištěných výsledků z finanční analýzy a mají za cíl podpořit další rozvoj společnosti a zlepšit její finanční situaci.

Klíčová slova: zemědělský podnik, okres Plzeň-sever, konkurenceschopnost, finanční analýza, ekonomika, dotace, likvidita, rentabilita

Financial analysis of enterprise Nečtinská zemědělská a.s. and its position in the Plzeň-sever district

Abstract

The bachelor thesis consists of two parts, theoretical and practical. The theoretical part focuses on the description of basic concepts and indicators of financial analysis, which are used in the financial analysis of the company Nečtinská zemědělská, a.s. for the years 2017–2021. In this part, each indicator is explained in detail and its significance for evaluating the financial health of the company is discussed.

The practical part of the bachelor thesis deals with the application of financial analysis methods to the company Nečtinská zemědělská, a.s. for the years 2017–2021 using absolute and ratio indicators. These indicators are used to assess the financial health of the company and identify potential weak points in its financial management. Then are used the concentration indices to assess the position of the enterprise in the Plzeň-sever district.

The results of the financial analysis are presented in clear tables and graphs, which enable easy comparison and evaluation of the financial results of the company in each year. The resulting values are subsequently compared with recommended values of selected authors, which allows for an assessment of the financial health of the company in a broader context. Finally, the bachelor thesis provides proposals and recommendations for future stabilization and development of the company Nečtinská zemědělská, a.s. These proposals and recommendations are based on the results of the financial analysis and aim to support further development of the company and improve its financial situation.

Keywords: agricultural enterprise, Plzeň-sever district, competitiveness, financial analysis, economics, subsidies, liquidity, profitability

Obsah

Úvod.....	12
1 Cíl práce a metodika	14
1.1 Cíl práce	14
1.2 Metodika.....	14
2 Teoretická východiska	17
2.1 Finanční analýza.....	17
2.1.1 Úvod do finanční analýzy	17
2.1.2 Finanční plánování	18
2.1.2.1 Krátkodobý finanční plán	18
2.1.2.2 Dlouhodobý finanční plán	19
2.1.3 Finanční trh	19
2.2 Vstupy finanční analýzy	20
2.2.1 Účetní závěrka.....	20
2.2.2 Rozvaha.....	20
2.2.2.1 Aktiva	21
2.2.2.2 Pasiva.....	21
2.2.3 Výkaz zisku a ztrát	22
2.2.4 Výkaz cash flow.....	23
2.2.5 Příloha účetní závěrky.....	23
2.3 Metody finanční analýzy	24
2.3.1 Absolutní ukazatele.....	24
2.3.2 Poměrové ukazatele	25
2.3.2.1 Ukazatele rentability	25
2.3.2.1.1 Rentabilita aktiv.....	25
2.3.2.1.2 Rentabilita vlastního kapitálu	25
2.3.2.1.3 Rentabilita tržeb.....	26
2.3.2.2 Ukazatele likvidity.....	26
2.3.2.2.1 Běžná likvidita.....	26
2.3.2.2.2 Pohotová likvidita.....	27
2.3.2.2.3 Okamžitá likvidita	27
2.3.2.3 Ukazatele kapitálového trhu	27
2.3.2.3.1 Ukazatel účetní hodnoty akcie.....	28
2.3.2.3.2 Ukazatel čistého zisku na akcii.....	28

2.3.2.3.3	Ukazatel dividendového výnosu	28
2.3.2.4	Ukazatele zadluženosti	29
2.3.2.4.1	Dlouhodobá zadluženost	29
2.3.2.4.2	Poměr dluhu k vlastnímu kapitálu.....	29
2.3.2.4.3	Ukazatel úrokového krytí	30
2.3.2.5	Ukazatele aktivity	30
2.3.2.5.1	Obrat aktiv.....	30
2.3.2.5.2	Obrat dlouhodobého majetku	31
2.3.2.5.3	Obrat zásob.....	31
2.3.2.5.4	Doba obratu zásob	32
2.3.2.5.5	Obrat pohledávek	32
2.3.2.5.6	Doba obratu pohledávek.....	33
2.3.2.5.7	Doba obratu závazků	33
2.4	Finanční zdraví.....	34
2.5	Dotace	35
2.5.1	Národní dotace	35
2.5.2	Dotace z EU	36
2.6	Institucionální regionální rozvoj	36
2.6.1	Faktory ovlivňující kvalitu podnikatelského prostředí	37
2.6.1.1	Faktor podnikatelské a znalostní báze	37
2.6.1.2	Faktor dostupnosti pracovních sil.....	37
2.6.1.3	Faktor blízkosti trhů	38
2.6.1.4	Faktor koncentrace významných firem	38
2.6.1.5	Faktor kvality pracovních sil	38
2.6.2	Indexy koncentrace	38
2.6.2.1	CR4.....	39
2.6.2.2	HHI	39
3	Vlastní práce.....	41
3.1	Charakteristika podniku Nečtinská zemědělská, a.s.	41
3.1.1	Řídící struktura společnosti	41
3.1.2	Pracovní síla.....	42
3.1.3	Obhospodařovaná půda.....	43
3.1.4	Nemovitosti společnosti.....	44
3.1.5	Strojový park.....	47
3.2	Ekologické zemědělství	47

3.2.1	Dotace M10 a M11 pro ekologické zemědělství	48
3.2.2	Ostatní využívané dotace	49
3.2.2.1	Jednotná platba na plochu (SAPS)	50
3.2.2.2	Greening	50
3.3	Rostlinná a živočišná výroba.....	50
3.3.1	Rostlinná výroba	50
3.3.1.1	Struktura plodin	51
3.3.1.2	Osevní postup	53
3.3.2	Živočišná výroba.....	53
3.3.2.1	Zástav telat.....	54
3.3.2.2	Odchovna plemenných býků	56
3.3.2.3	Mladý chovný skot	57
3.3.2.4	Jehňata	58
3.3.2.5	Plemenní berani	58
3.4	Odběratelé	59
3.5	Dodavatelé.....	60
4	Absolutní a poměrové ukazatele	61
4.1	Absolutní ukazatele	61
4.1.1	Analýza aktiv	61
4.1.2	Analýza pasiv	64
4.1.3	Analýza výkazu zisku a ztrát	65
4.2	Poměrové ukazatele.....	67
4.2.1	Ukazatele rentability	68
4.2.2	Ukazatele likvidity	70
4.2.3	Účetní hodnota akcie a zisk na akcii	72
4.2.4	Ukazatele zadluženosti.....	74
4.2.5	Ukazatele aktivity	77
4.3	Finanční zdraví	82
4.4	Okres Plzeň – sever	83
4.4.1	Postavení Nečtinské zemědělské a.s. v okrese Plzeň – sever	83
4.4.2	Indexy koncentrace	85
4.4.2.1	CR4.....	85
4.4.2.2	HHI	86
5	Výsledky a diskuse	89
5.1	Rentabilita	90

5.2	Likvidita	90
5.3	Zadluženost	91
5.4	Aktivita.....	92
5.5	Indexy koncentrace	93
5.6	Porovnání s datovou sítí FADN	94
6	Závěr.....	96
7	Seznam použitých zdrojů	102
7.1	Literatura	102
7.2	Internetové zdroje.....	103
8	Seznam tabulek a grafů	106
8.1	Seznam tabulek	106
8.2	Seznam grafů.....	107
Přílohy	.....	109
Příloha 1	Účetnictví: výpočet ukazatelů	109
Příloha 2	Rozvaha	110
Příloha 3	Výkaz zisku a ztráty	114
Příloha 4	4.2.1 Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů	116

Úvod

V dnešní době, kdy podnikání v zemědělském sektoru přináší mnoho výzev a náročností, je velmi důležité provádět pravidelné finanční analýzy podniků a hledat způsoby, jak zajistit jejich stabilizaci a rozvoj. Zemědělský podnik Nečtinská zemědělská a.s., který působí v okrese Plzeň-sever, není výjimkou. Vzhledem k jeho významu pro regionální ekonomiku a zaměstnanost je nutné se zaměřit na analýzu jeho finanční situace a navrhnout možnosti pro jeho další rozvoj a stabilizaci.

Cílem této bakalářské práce je provést komplexní finanční analýzu podniku Nečtinská zemědělská a.s. za období 2017 - 2021, identifikovat klíčové ukazatele a vyhodnotit vývoj podniku. Na základě těchto výsledků budou formulovány závěry, návrhy a doporučení pro další rozvoj a stabilizaci podniku.

Finanční analýza bude zahrnovat zhodnocení výkonnosti podniku a jeho finanční stability, včetně analýzy likvidity, rentability a zadluženosti. Důraz bude kladen také na zhodnocení finančního zdraví podniku a jeho schopnosti splácet dluhy a financovat své aktivity v budoucnosti.

Dalším důležitým aspektem této práce bude porovnání postavení podniku Nečtinská zemědělská a.s. s jinými podobnými zemědělskými podniky v okrese Plzeň-sever. Tento srovnávací pohled poskytne přehled o konkurenčním postavení podniku v regionu a možnostech jeho rozvoje.

Výsledky finanční analýzy a srovnání s konkurencí umožní vedení podniku Nečtinská zemědělská a.s. získat cenné informace o jeho finanční situaci a možnostech dalšího rozvoje. Na základě těchto informací budou vytvořena doporučení pro další řízení podniku, která přispějí k jeho stabilizaci a růstu v budoucnosti.

Tato bakalářská práce má tedy praktický význam pro vedení podniku Nečtinská zemědělská a.s. a poskytuje podrobný pohled na jeho finanční situaci, který může být využit jako zdroj informací pro budoucí plánování a strategické rozhodování. Navíc může být tato práce přínosem pro všechny zainteresované strany, včetně akcionářů, investorů, dodavatelů, zákazníků a zaměstnanců podniku.

V rámci bakalářské práce budou použity metody kvantitativní analýzy, jako jsou např. horizontální a vertikální analýza finančních výkazů, ukazatele likvidity, rentability a

zadluženosti. Tyto metody umožní získat přesné a objektivní informace o finanční situaci podniku a poskytnou vedení podniku vodítko pro další kroky.

Výzkumná otázka, na kterou se tato práce zaměřuje, zní: Jaká je finanční situace podniku Nečtinská zemědělská a.s. v období 2017 - 2021 a jaké jsou možnosti jeho dalšího rozvoje a stabilizace v regionu Plzeň-sever? Tato otázka poskytne rámec pro celou práci a umožní vypracovat konkrétní závěry, doporučení a návrhy pro další řízení podniku.

V závěru této bakalářské práce budou shrnuty výsledky finanční analýzy, srovnání s konkurencí a navržena doporučení pro další řízení podniku. Tyto informace budou mít význam pro vedení podniku a poskytnou základ pro budoucí plánování a strategické rozhodování.

1 Cíl práce a metodika

1.1 Cíl práce

Cílem bakalářské práce je zhodnocení podniku Nečtinská zemědělská a.s. na základě finanční analýzy za období 2017 – 2021. Na základě výsledků vybraných ukazatelů budou vymezeny závěry, návrhy a doporučení pro další stabilizaci finanční situace a rozvoj zkoumaného zemědělského podniku, včetně jeho postavení v okrese Plzeň-sever.

Dílčí cíle:

- a) vymezení teoretických přístupů k dané problematice,
- b) základní charakteristika analyzovaného zemědělského podniku,
- c) aplikace metod finanční analýzy,
- d) základní charakteristika okresu Plzeň-sever,
- e) postavení podniku v okrese Plzeň-sever,
- f) návrhy a doporučení.

Pro dosažení uvedeného cíle byly stanoveny specifické dílčí cíle, které zahrnují vymezení teoretických přístupů k dané problematice, zpracování základní charakteristiky zkoumaného zemědělského podniku, výpočet poměrových ukazatelů, aplikaci metod finanční analýzy, charakteristiku okresu Plzeň-sever, postavení podniku na trhu ekologického zemědělství v tomto okrese a formulaci návrhů a doporučení pro další rozvoj společnosti.

V rámci této práce bude provedena důkladná analýza finančních výkazů podniku. Na základě těchto analýz budou vypočteny poměrové ukazatele, jako například ukazatel zadluženosti, likvidity, rentability nebo aktivity. Tyto ukazatele umožňují získat podrobný obraz o finančním stavu podniku a identifikovat oblasti, které potřebují další pozornost. Podnik bude srovnán s dalšími podniky v okrese, které obdržely dotace z programu ekologického zemědělství, pomocí indexů koncentrace.

Na základě získaných výsledků budou formulovány návrhy a doporučení, které povedou k dalšímu rozvoji podniku.

1.2 Metodika

Bakalářská práce se skládá z teoretické a praktické části. Teoretická část je založena na studiu primárních dokumentů, a to jak knižních publikací s ISBN, tak časopisů s ISSN. V této části je rozebrána problematika finanční analýzy a teoretické přístupy k hodnocení

podniků. Praktická část je zaměřena na podnik Nečtinská zemědělská a.s. a jeho charakteristiku, předmět podnikání a finanční situaci. Pro zhodnocení finanční situace podniku je použita finanční analýza na základě účetních výkazů společnosti, konkrétně výpočet poměrových ukazatelů, za období od roku 2017 do roku 2021. Informace jsou taktéž získávány z konzultací s odborníky z podniku. Výsledky z finanční analýzy jsou zpracovány v programu Excel a přehledně prezentovány v tabulkách a grafech, doplněných o komentáře a interpretace. Na základě výsledků finanční analýzy jsou navržena doporučení a opatření, která by měla vést ke stabilizaci finanční situace podniku a jeho dalšímu rozvoji.

Tabulka 1 Seznam použitých vzorců

Poměrové ukazatele		
Ukazatel	Vzorec	Doporučené hodnoty
Ukazatele rentability		
Rentabilita aktiv (ROA)	$(\text{VH před zdaněním} + \text{Nákladové úroky}) / \text{Suma aktiv netto}$	10 % (Růčková, 2019)
Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)	$\text{Čistý zisk} / \text{Vlastní kapitál}$	vyšší než 10 % (Růčková, 2019)
Rentabilita tržeb (ROS)	$\text{VH po zdanění} / \text{tržby}$	vyšší než 6 % (Knápková, a další, 2017)
Ukazatele likvidity		
Běžná likvidita (CR)	$\text{Oběžná aktiva} / \text{Krátkodobé závazky}$	2 až 3 (Martinovičová, a další, 2019) 1,6 až 2,5 (Vochozka, 2020)
Pohotová likvidita (QAR)	$\text{Oběžná aktiva} - \text{Zásoby} / \text{Krátkodobé závazky}$	1 až 1,5 (Martinovičová, a další, 2019) 0,7 až 1 (Vochozka, 2020)
Okamžitá likvidita (CPR)	$(\text{Peněžní prostředky} + \text{Krátkodobý finanční majetek}) / \text{Krátkodobé závazky}$	vyšší než 0,2 (Vochozka, 2020; Martinovičová, a další, 2019)
Ukazatele kapitálového trhu		
Účetní hodnoty akcie	$\text{Vlastní kapitál} / \text{Počet emitovaných kmenových akcií}$	
Čistý zisk na akcii (EPS)	$\text{Čistý zisk} / \text{Počet emitovaných akcií}$	

Ukazatele zadluženosti		
Celková zadluženost (DR)	Cizí zdroje / Aktiva celkem	30 % až 60 % (Růčková, 2019)
Dlouhodobá zadluženost (LDR)	Dlouhodobé závazky / Suma aktiv netto	
Zadluženost vlastního kapitálu	Cizí zdroje / Vlastní kapitál	max. 40 % (Knápková, a další, 2017)
Úrokové krytí (TIE)	Zisk před úroky a zdaněním / Úrokové náklady	vyšší než 5 (Růčková, 2019)
Ukazatele aktivity		
Obrat aktiv (TATR)	Tržby / Suma aktiv netto	vyšší než 1 (Hobza, a další, 2015)
Obrat dlouhodobého majetku	Tržby / Dlouhodobý majetek	
Obrat zásob (IT)	Tržby / Zásoby	Čím vyšší hodnota, tím je situace v podniku lepší (Hobza, a další, 2015)
Obrat pohledávek	Tržby / Pohledávky	Čím vyšší hodnota vyjde, tím rychleji se podnik dostane k hotovosti.
Doba obratu zásob	Zásoby / (Tržby / 360)	Co nejkratší doba obratu (Černohorský, a další, 2011)
Doba obratu pohledávek (DSO)	Pohledávky / (Tržby / 360)	Kratší doba než doba obratu závazků (Martinovičová, a další, 2019)
Doba obratu závazků (CPP)	Krátkodobé závazky / (Tržby / 360)	Nelze určit doporučenou hodnotu (Martinovičová, a další, 2019)
Indexy koncentrace		
CR4	$CR4 = \sum_{i=1}^4 s_i$	40 až 60 volná oligopolní nebo monopolistická konkurence vyšší než 60 těsný oligopol nebo dominantní firma s konkurenčním okrajem.
HHI	$HHI = \sum_{i=1}^n (s_i)^2$	Čím vyšší je hodnota, tím vyšší je úroveň koncentrace na trhu a tím nižší je úroveň hospodářské soutěže

2 Teoretická východiska

2.1 Finanční analýza

2.1.1 Úvod do finanční analýzy

Abychom se mohli podívat na financování vybraného zemědělského podniku, je potřeba si nejdříve vysvětlit, co to vlastně finanční analýza je.

Finanční analýza je analýza činností, v nichž hlavní roli hrají finance a čas. Účelem finanční analýzy je poskytnout relevantní informace a podklady, které umožní kvalitní rozhodování ohledně správného fungování podniku. Dle slov Růčkové (2021, str. 9) lze nejužitečněji popsat finanční analýzu definicí: „*Finanční analýza představuje systematický rozbor získaných dat, která jsou obsažena především v účetních výkazech. Finanční analýzy v sobě zahrnují hodnocení firemní minulosti, současnosti a předpovídání budoucích finančních podmínek.*“

Nedílnou součástí finanční analýzy je účetnictví, resp. účetní výkazy. Účetními výkazy se rozumí např. výkaz zisku a ztrát, přehled o finančních tocích nebo rozvaha. Bohužel, samotné účetní výkazy nám neukazují stoprocentní obraz o celkovém hospodaření a finanční situaci podniku. K tomu, aby se rozšířily získané účetní údaje, je třeba použít finanční analýzu. Prostřednictvím finanční analýzy je možné získat komplexní přehled o hospodaření a finanční situaci podniku na základě údajů z minulých období. Tyto informace jsou následně využity pro rozhodování a řízení podniku. Přestože se finanční analýza zaměřuje na minulost, může být také použita jako nástroj pro určení budoucího směřování finančního hospodaření podniku. Jejím základním cílem je tedy posoudit finanční zdraví podniku, identifikovat potenciální rizika a najít oblasti, které by mohly být využity k dalšímu rozvoji (PEŠKOVÁ, a další, 2012).

Dalo by se určit, že pro správné řešení finanční analýzy je třeba využít tzv. SWOT analýzu. Zkratka SWOT nám představuje silné (strengths) a slabé (weaknesses) stránky podniku, taktéž příležitosti (opportunities) podniku a hrozby (threats). Jak příležitosti, tak hrozby mohou nastat z vnějšího prostředí organizace. Naopak silné a slabé stránky jsou interními záležitostmi organizace. Tato analýza může také představovat postup, jako dosáhnout zvoleného cíle podniku. Finanční analýza umožňuje sledovat minulý vývoj finanční situace a hospodaření podniku, identifikovat faktory, které přispívají ke zlepšení nebo zhoršení

situace, vybrat nejlepší směry pro budoucí aktivity a řídit finanční hospodaření podniku. Kvalitní finanční řízení a neustálé zlepšování rozhodovacích procesů jsou založeny na informacích získaných pomocí finanční analýzy. Cílem je posoudit současnou finanční situaci podniku a navrhnout budoucí rozvojové směry (PEŠKOVÁ, a další, 2012).

2.1.2 Finanční plánování

Činnost, kterou je nutné provádět v každém podniku je finanční plánování. Během tohoto plánování podnik stanoví své finanční cíle a určí prostředky, kterými těchto cílů dosáhnou. Podnik má za hlavní cíl maximalizovat svou tržní hodnotu. Součástí finančního plánování je nejen způsob financování dlouhodobého a oběžného majetku, ale také investování kapitálu takovým způsobem, aby byl zhodnocen nebo obecné nakládání s peněžními prostředky. Mezi důležité kroky finančního plánování patří zanalyzovat finanční a investiční možnosti, kterými podnik disponuje, představení budoucích důsledků aktuálních rozhodnutí, vybrání strategií a taktik a měření reálného výkonu v porovnání s plánovanými cíli. Díky správně vedenému finančnímu plánování podnik zajišťuje své finanční zdraví a stabilitu.

Finanční plánování se promítá do finančního plánu podniku, který představuje jednotlivé stavy a toky ve financích. Jsou zde zohledněny i finanční potřeby a finanční zdroje podniku. Finanční plán je možné sestavit v podobě plánové rozvahy, plánového výkazu zisku a ztrát nebo plánovaného přehledu o peněžních tocích. Z časového hlediska lze rozeznat krátkodobé a dlouhodobé finanční plány (HOLEČKOVÁ, a další, 2018; SYNEK, 2010; ŠIMAN, 2010).

2.1.2.1 Krátkodobý finanční plán

Sestavuje se na období jednoho roku, ale mohou připadat v úvahu i kratší úseky, jako např. čtvrtletní finanční plány. Hlavní cíl krátkodobých finančních plánů je zajistit běžný chod podniku, především poté koordinaci příjmů a výdajů a zajištění krátkodobé likvidity. Při plnění krátkodobých finančních plánů se taktéž plní plány dlouhodobé.

Obsahuje plánovou výsledovku, plán cash flow a plánovou rozvahu obvykle na roční bázi, a poté i rozpočty peněžních příjmů a výdajů, které se rozpracovávají i na denní (SYNEK, 2010; HOLEČKOVÁ, a další, 2018).

2.1.2.2 Dlouhodobý finanční plán

Pro naplnění dlouhodobých cílů podniku se sestavují finanční plány, které se zaměřují na vývoj zisku, investiční náklady a způsoby financování. Obvykle se vytvářejí na období dvou až pěti let. Hlavním cílem dlouhodobých finančních plánů je rozvoj podniku. Pro sestavení tohoto plánu je zapotřebí zanalyzovat finanční situaci v podniku, vytvořit plán tržeb, cash flow a rozvahy, investiční rozpočet a rozpočet externího financování (SYNEK, 2010; HOLEČKOVÁ, a další, 2018).

2.1.3 Finanční trh

Zjednodušeně lze o finančním trhu mluvit jako o místě, kde se obchoduje s penězi a navazujícími finančními službami. Tento trh je podmíněn hlavně existencí peněz. Lze to vyjádřit specifitěji. Jde o soustavu finančních instrumentů, institucí a vztahů mezi nimi, které na základě nabídky a poptávky přerozdělují volné prostředky a vytváří jejich cenu (HOLEČKOVÁ, a další, 2018). Na finančním trhu se jinými slovy může pomocí různých institucí a finančních instrumentů přesouvat peníze a kapitál těm subjektům, které mají v určitý moment nedostatek finančních prostředků od těch subjektů, které mají v určitý moment jejich nadbytek. Vždy se tak učiní na základě nabídky a poptávky (ČERNOHORSKÝ, 2020).

Jako ekonomický subjekt autor chápe domácnosti, firmy nebo stát. Tyto subjekty se mohou nacházet jak na straně jednotek přebytkových, tak na straně jednotek deficitních. V takovém případě např. firmy shromažďují své tržby na bankovních účtech, zároveň potřebují prostředky k financování provozu, na investice apod. K financování provozu firmy využívají zejména provozní a kontokorentní úvěry a k investicím poté úvěry hypoteční nebo investiční (ČERNOHORSKÝ, 2020).

Financování podniku zaštiťuje finanční manažer, jehož úkolem je nalézt takovou variantu získávání kapitálu, jeho umístování a rozdělování zisku, která by vedla k maximalizaci hodnoty podniku. Z dlouhodobého hlediska jde o zabezpečení dostatečného zhodnocování vloženého kapitálu při trvalé platební schopnosti podniku. Při jeho dlouhodobých investičních a finančních rozhodnutí, která jsou zakládána na výsledcích finanční analýzy a finančních plánů ovlivňuje majetkovou i kapitálovou strukturu podniku. K náplni jeho práce patří mimo jiné řízení pohledávek, zásob a finančního majetku (HOLEČKOVÁ, a další, 2018).

Veškeré financování a finanční řízení je ovlivněno faktorem času a faktorem rizika. Faktor času je založen na časovém nesouladu určitého rozhodnutí a vlivu tohoto rozhodnutí na ekonomiku podniku. Lze tak říci, že dnešní rozhodnutí ovlivňuje budoucí tok peněz. Faktor rizika spočívá v tom, že ten, kdo rozhoduje a vybírá jednu z možných variant, si není jist výsledky těchto variant. Obvykle varianta s větším rizikem přináší větší zisk a naopak (HOLEČKOVÁ, a další, 2018).

2.2 Vstupy finanční analýzy

2.2.1 Účetní závěrka

Pro vypracování finanční analýzy je hlavním zdrojem informací účetní závěrka. Základními typy jsou řádná účetní závěrka, mimořádná účetní závěrka a mezitímní účetní závěrka.

Řádná účetní závěrka se zpracovává k posledními dni běžného účetního období. K tomuto dni se taktéž uzavírají účetní knihy. V ostatních případech se sestavuje mimořádná účetní závěrka. Její tvorba je, jak už z názvu vyplývá, závislá na mimořádných okolnostech. Mezitímní účetní závěrka se sestavuje v průběhu běžného účetního období. Rozdíl mezi ní a řádnou účetní závěrkou je, že se inventarizace provádí jen pro vyjádření ocenění majetku a nedochází k uzavírání účetních knih. Účetní závěrku tvoří výkaz zisku a ztrát, rozvaha, výkaz cash flow a příloha k účetní závěrce (VOCHOZKA, 2020).

2.2.2 Rozvaha

Jde o účetní výkaz, která představuje stav dlouhodobého majetku, jinak aktiva, a zdrojů jejich financování, taktéž známé jako pasiva k určitému datu. Vztah v rozvaze se nazývá bilanční rovnost. Ta vypovídá o tom, že aktiva se musejí rovnat pasivům. Sestavuje se k poslednímu dni účetního období nebo ke kratším obdobím. V rozvaze jde především o získání věrného obrazu o majetkové situaci podniku, zdrojích financování a finanční situaci podniku.

Majetková situace podniku poukazuje na konkrétní druhy majetku, jeho ocenění, anebo opotřebení. Jak tento majetek byl pořízen představují zdroje financování, které dělíme na vlastní a cizí zdroje. Informace o zisku podniku, jeho následnému rozdělení, či schopnosti dostát svým závazkům znázorňuje finanční situace podniku (RŮČKOVÁ, 2021).

2.2.2.1 Aktiva

Majetkovou strukturu podniku představují aktiva. Těmi rozumíme výši ekonomických zdrojů, jimiž daný podnik disponuje v určitém okamžiku (RŮČKOVÁ, 2021).

Aktiva dělíme do tří skupin na stálá aktiva, aneb dlouhodobý majetek, krátkodobý oběžný majetek a přechodná aktiva, jinak časové rozlišení.

Dlouhodobý majetek rozdělujeme na majetek hmotný, nehmotný a finanční. Do hmotného majetku zahrnujeme nemovitosti a samotné movité věci s užitnou dobou delší než jeden rok. Mezi nehmotný majetek patří například zřizovací výdaje, software nebo ocenitelná práva. Jejich doba použitelnosti je taktéž delší než jeden rok. Postupné fyzické i morální opotřebení dlouhodobého majetku vyjadřujeme odpisy. Finanční majetek tvoří cenné papíry a podíly s dobou držení delší než 12 měsíců, majetkové účasti nebo i dlužné cenné papíry držené do splatnosti.

Oběžný majetek zajišťuje plynulost reprodukčního procesu. Tento majetek existuje v podobě věcné a peněžní. Mezi věcnou podobu oběžného majetku řadíme materiál, zboží, rozpracovanou výrobu, anebo hotové výrobky. Peněžní podoba poté představuje peníze v pokladně, na účtu, pohledávky a krátkodobé cenné papíry s dobou držení kratší než jeden rok.

Poslední položkou jsou přechodná aktiva, taktéž známá jako časové rozlišení. Jednotlivé položky časového rozlišení se značně liší v jejich rozsahu použití. Řadíme sem náklady příštích období a příjmy příštích období (VOCHOZKA, 2020).

2.2.2.2 Pasiva

Zdroje financování zmíněných aktiv známé také jako pasiva. Ta jsou tvořena třemi základními položkami, kterými se rozumí vlastní kapitál, cizí zdroje a časové rozlišení.

Hlavní položkou vlastního kapitálu je základní kapitál, který tvoří peněžní i nepeněžní vklady společníků. Vytváří ho obchodní společnost při jejím vzniku. Výše tohoto kapitálu se zapisuje do obchodního rejstříku. Tvorba základního kapitálu je povinná pro akciové společnosti, společnosti s ručením omezeným a komanditní společnosti. Pro každou společnost je rozdílná minimální výše vkladů. Vlastní kapitál dále tvoří fondy, mezi které patří kapitálové a rezervní fondy. Kapitálové fondy obsahují emisní ážio, tedy rozdíl mezi nominální a tržní cenou akcií při jejich emisi. Rezervní fond se vytváří z důvodu rizik

v podnikání, která mohou nastat. Slouží tak ke krytí ztrát nebo k překonání nepříznivého průběhu hospodaření.

Cizí zdroje jsou takové zdroje, které si podnik zapůjčil od jiných právnických či fyzických osob zpravidla na určitou dobu. Představuje tedy dluh, který musí podnik splatit. Výdaje spojené se získáním těchto zdrojů a jeho následným používáním označujeme jako úrok.

I cizí zdroje se dají rozdělit na krátkodobé a dlouhodobé. Krátkodobé zdroje představují krátkodobé bankovní úvěry, dodavatelské úvěry, půjčky, zálohy odběratelů nebo nezaplacené daně. Dlouhodobé zdroje poté dlouhodobé úvěry bank, dlužní úpisy nebo jiné dlouhodobé závazky (VOCHOZKA, a další, 2012).

Rozsáhlou položkou cizích zdrojů jsou rezervy, které podnik vytváří pro případ nečekaných změn v hospodaření nebo očekávaný rozsáhlý jednorázový výdaj v budoucnosti. Rezervy se člení na zákonné, které se vytvářejí především na opravu hmotného majetku, který podnik odepisuje a účetní, které představují rezervu např. na rizika a ztráty nebo daň z příjmu. Tvorba rezerv snižuje výsledek hospodaření a jejich čerpání výsledek hospodaření naopak zvyšuje (VOCHOZKA, 2020).

2.2.3 Výkaz zisku a ztrát

Firma jako taková má za úkol vykazovat všechny položky, které pozitivně nebo negativně ovlivňují majetek společnosti. Tyto položky se vyobrazují na výkazu zisku a ztrát. Tento výkaz zobrazuje veškeré přírůstky majetku, také známé jako výnosy, a úbytky majetku neboli náklady. Výkaz zisku a ztrát informuje podnik o dosaženém výsledku hospodaření. Rozdíl mezi výnosy a náklady vede ke změně jmění v daném období. Pokud výnosy převyšují náklady, jmění podniku se zvyšuje a hovoří se o zisku. V opačném případě, aneb když náklady převyšují výnosy, jmění podniku se snižuje a jde o ztrátu.

Výnosy představují peníze získané za dané účetní období, kterých podnik dosáhl z veškeré své činnosti. Náklady oproti tomu představují peníze, které podnik za dané účetní období vynaložil pro získání výnosů. Z toho vyplývá, že výnosy a náklady neodráží skutečnou hotovost, kterou podnik svým hospodařením získal.

Položky uvedené ve výkazu zisku a ztráty nejsou stejné jako ve výkazu cash flow. Peněžní toky, které neovlivňují výsledek hospodaření, se ve výkazu zisku a ztráty neobjevují. Stejně tak některé výnosy a náklady se neuvádějí v přehledu cash flow, jelikož nemají vliv na peněžní situaci podniku (VERNIMMEN, a další, 2017)

2.2.4 Výkaz cash flow

Obecně tedy výkaz cash flow zachycuje vznik a použití peněžních prostředků. Oproti zmíněnému výkazu zisků a ztrát v něm nalezneme příjmy a výdaje podniku za dané období. Název cash flow se může také vyjádřit jako peněžní tok, jinak řečeno jako tok finančních prostředků. Vhodný příklad ve své knize použil Vernimmen, a další, (2017), který porovnal výkaz cash flow s měsíčním výpisem z účtu jakéhokoliv člověka, který obdrží od své banky. Na výpisu lze vidět jednotlivé přítoky a odtoky peněz, kdy k těmto tokům došlo a o jakou transakci šlo. Tuto činnost provádí i finanční manažer, jehož úkolem je reklasifikovat peněžní toky společnosti podle kategorií a sestavit výkaz o peněžních tocích, který lze použít k analýze minulých trendů v peněžních tocích nebo projektovat budoucí trendy v peněžních tocích za kratší či delší období. Popisuje díky tomu vývoj finanční situace podniku, ale také příčiny změn těchto situací. Slouží také jako nástroj pro posouzení likvidity podniku (VERNIMMEN, a další, 2017; VOCHOZKA, 2020)

2.2.5 Příloha účetní závěrky

Před tvorbou finanční analýzy je doporučeno prostudovat veškeré přílohy účetní závěrky, které poskytují cenné informace. Tyto přílohy mají předepsaný pouze obsah, formální úpravu přílohy si volí účetní jednotka sama. Hlavní úlohou přílohy je obvykle písemným způsobem vysvětlit a doplnit informace obsažené v jednotlivých částech účetní závěrky. Je možné zde nalézt obecné účetní zásady a metody, které podnik použil. Uvede tak jakým způsobem oceňuje svůj majetek, jakým způsobem stanovuje úpravy hodnoty majetku ve formě odpisů a opravných položek, způsob přepočtu cizích měn na měnu českou a stanovení reálné hodnoty příslušného majetku a spousty dalších informací, které nejsou poskytnuty v rozvaze, výkazu zisků a ztrát nebo výkazu cash flow. Klade se důraz na sdělení všech informací, které jsou důležité pro majetkovou a finanční situaci účetní jednotky. (KNÁPKOVÁ, a další, 2017; NOVOTNÝ, 2022)

2.3 Metody finanční analýzy

2.3.1 Absolutní ukazatele

Tyto ukazatele tvoří základní techniky rozboru, které se nazývají procentní rozbor a poměrová analýza. Jde tedy o tokové a stavové veličiny, díky kterým se vytváří obsah účetních výkazů.

Mezi absolutní ukazatele lze zařadit vertikální a horizontální analýzu, která představuje rozbor finančních výkazů v rámci zpracování celkové finanční analýzy podniku. Horizontální analýza sleduje vývoj v čase, nejčastěji ve vztahu k minulému účetnímu období. Porovnává tak změny položek v jednotlivých výkazech.

Knápková, a další (2017) popisují výpočty horizontální analýzy vzorci:

$$\text{absolutní změna} = \text{ukazatel}_t - \text{ukazatel}_{t-1} \quad (1)$$

$$\% \text{změna} = (\text{absolutní změna} \times 100) / \text{ukazatel}_{t-1}$$

Vertikální analýza sleduje strukturu rozvahy, výkazu zisku a ztráty nebo výkazu o peněžních tocích v jednotlivých situacích. Tyto účetní výkazy vyjadřuje jako procentní podíl ke zvolené základně položené jako 100 %. Například u rozvahy by byla základnou výše aktiv či pasiv.

V rámci absolutních ukazatelů se hovoří taky o několika pravidlech, kterými se firmy snaží řídit. Mezi tyto pravidla patří bilanční pravidla, zlaté bilanční pravidlo, zlaté pravidlo vyrovnání rizika, zlaté pari pravidlo a zlaté poměrové pravidlo. Bilanční pravidla představují doporučení založená na praktických zkušenostech, kterými by se měl podnik řídit, aby dosáhl dlouhodobé finanční rovnováhy. Zlaté bilanční pravidlo spočívá v nalezení ideálního časového horizontu části majetku s časovým horizontem zdrojů, ze kterých je financován. Zlaté pravidlo vyrovnání rizika představuje poměr vlastního kapitálu k cizím zdrojům. Doporučuje tak, aby tento poměr byl 1:1, nebo aby vlastní zdroje byly vyšší. Zlaté pari pravidlo obsahuje vztah dlouhodobého majetku a vlastních zdrojů. Zlaté poměrové pravidlo hovoří o finanční rovnováze jako o tempu růstu investic, které by nemělo přesáhnout tempo růstu tržeb (VOCHOZKA, 2020).

2.3.2 Poměrové ukazatele

K tomu, aby se dokázali analyzovat vazby mezi ukazateli, je nutné absolutní hodnoty dát do vzájemných ukazatelů. Tímto způsobem vznikají poměrové ukazatele. Tyto ukazatele vytváří soustavy, které mají buď pyramidové nebo paralelní uspořádání.

Paralelní uspořádání představuje ukazatele, které mají stejný význam, jsou brány rovnocenně a vytváří bloky, které poukazují na finanční situaci podniku. Patří mezi ně například ukazatele rentability, likvidity, kapitálového trhu nebo aktivity.

Pyramidová soustava postupně rozkládá vrcholný ukazatel na jednotlivé dílčí ukazatele. Dílčí ukazatele mohou být ovlivněny multiplikativní nebo aditivní vazbou (VOCHOZKA, 2020).

2.3.2.1 Ukazatele rentability

Rentabilita je definována jako úroveň ziskovosti podniku, tudíž její ukazatele poměří výsledek hospodaření podniku podle využitých finančních zdrojů, které slouží k dosažení zisku. V případě záporného výsledku hospodaření aneb ztráty mohou ukazatele rentability poskytovat informace, které udávají míru ztrátovosti využitých zdrojů financování hospodářské činnosti. Lze rozeznat několik základních ukazatelů rentability (MARTINOVIČOVÁ, a další, 2019).

2.3.2.1.1 Rentabilita aktiv

Rentabilita aktiv se značí zkratkou ROA z anglického return on assets. Vyjadřuje tím výsledek hospodářské činnosti bez ohledu na to, jestli byla aktiva financována z vlastního kapitálu nebo cizích zdrojů a jaká byla míra zdanění činnosti podniku. Doporučená hodnota by se měla dle Růčkové (2019) pohybovat okolo 10 %.

ROA lze vypočítat dle Martinovičové, a dalších, (2019, s. 175) výpočtem:

$$ROA = \frac{\text{výsledek hospodaření před zdaněním} + \text{nákladové úroky}}{\text{bilanční suma aktiv netto}} \quad (2)$$

2.3.2.1.2 Rentabilita vlastního kapitálu

Zkratka ROE, aneb return on equity vyjadřuje schopnost podniku vytvářet zisky z pohledu skupiny vlastníků. Vychází z poměru mezi vlastním kapitálem k určitému okamžiku a čistým ziskem. Dle Růčkové (2019) by měla být hodnota ROE vyšší než 10 %.

Dle Vochozky (2020, str. 42) lze ROE vypočítat dle vzorce:

$$ROE = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (3)$$

2.3.2.1.3 Rentabilita tržeb

Známa pod zkratkou ROS nebo také jako return on sales. Díky rentabilitě tržeb lze využít pro srovnání ziskovosti podniků napříč odvětvími. Je nutné zohlednit vliv různé míry zdanění čistého zisku. Avšak obecně doporučuje Růčková (2019) hodnotu vyšší než 6 %.

Martinovičová, a další, (2019, s. 175) popisují ROS ve své knize vzorcem:

$$ROS = \frac{\text{výsledek hospodaření po zdanění}}{\text{tržby}} \quad (4)$$

2.3.2.2 Ukazatele likvidity

Hovoří-li se o likviditě složky majetku, jde o vyjádření její schopnosti se rychle a bez velké ztráty přeměnit na hotovost. V případě likvidity podniku jde poté o schopnost přeměnit oběžný majetek na peněžní prostředky. Představuje to solventnost podniku aneb schopnost včas hradit své závazky. V případě nedostatku likvidity může dojít k platební neschopnosti a následně insolvenčnímu řízení. V opačném případě nadmíra likvidity poukazuje na neefektivní majetek, který negeneruje zisk. Čížinská (2019) a Martinovičová, a další, (2019) rozeznávají tři ukazatele likvidity.

2.3.2.2.1 Běžná likvidita

Taktéž známá jako likvidita třetího stupně se zkratkou CR (current ratio). Tato likvidita ukazuje, kolikrát převyšuje oběžný majetek výši závazků. Tyto závazky jsou splatné do jednoho roku. Dle Čížinské (2019) lze hovořit o agresivní strategii financování v případě, že ukazatel běžné likvidity je nižší než 1. V takovém případě hrozí podniku platební neschopnost. Obecně doporučovaná hodnota je poté dle Martinovičové, a dalších, (2019) v intervalu od 2 do 3. Naopak dle Vochozky (2020) by se běžná likvidita měla pohybovat v intervalu 1,6 až 2,5.

Podle knihy autora Vochozky (2020, s. 45) lze CR popsat vzorcem:

$$CR = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (5)$$

2.3.2.2.2 Pohotová likvidita

Quick assets ratio (QAR) známá jako likvidita druhého stupně, neobsahuje nejméně likvidní složku, kterou jsou zásoby. Ukazuje tak přesnější vyjádření schopnosti podniku splácet své krátkodobé závazky. Dle Vochozky (2020) je doporučená hodnota v intervalu od 0,7 do 1. V případě, že je ukazatel roven přesně 1, podnik je schopen dostát svým závazkům bez nutnosti prodeje zásob. Naopak dle Martinovičové, a dalších, (2019) je obecně doporučovaná hodnota pohotové likvidity v rozmezí od 1 do 1,5.

Dle Vochozky (2020, s. 45) je možné QAR vypočítat jako:

$$QAR = \frac{\text{oběžná aktivita} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (6)$$

2.3.2.2.3 Okamžitá likvidita

CPR (cash position ratio) ukazuje, jakou část krátkodobých závazků je možné uhradit nejvíce likvidní složkou oběžného majetku, kterým jsou peněžní prostředky a krátkodobý finanční majetek. Okamžitá likvidita tedy vyjadřuje schopnosti podniku okamžitě uhradit své závazky. Dle slov Martinovičové, a dalších, (2019) je obecně doporučovanou hodnotou vyšší hodnota než 0,2. S touto hodnotou souhlasí i Vochozka (2020), který pouze zaměnil název okamžité likvidity za likviditu hotovostní.

Dle Martinovičové, a dalších, (2019, s. 176) lze vypočítat CPR vzorcem:

$$CPR = \frac{\text{peněžní prostředky} + \text{krátkodobý finanční majetek}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (7)$$

2.3.2.3 Ukazatele kapitálového trhu

Jsou též známé jako ukazatele tržní hodnoty podniku. Tyto ukazatele se dají použít pouze pro podniky s veřejně obchodovatelnými cennými papíry, tedy jejich použití je omezené na

vybrané akciové společnosti. Pomocí těchto ukazatelů se hodnotí činnost podniku z pohledu současných a budoucích akcionářů nebo jiných investorů podniku. Základní informací pro tuto skupinu ukazatelů je tržní cena akcie, která je považována za parametr kapitálového trhu. Mezi další významné ukazatele patří např. účetní hodnota akcií, čistý zisk na akcii nebo dividendový výnos. (HOLEČKOVÁ, a další, 2018; RŮČKOVÁ, 2019; HOBZA, a další, 2015)

2.3.2.3.1 Ukazatel účetní hodnoty akcie

Jako finančně zdravý se pro budoucí investory jeví v případě, že má v čase rostoucí tendenci. Vyjadřuje tedy výkonnost podniku a hodnotu vlastního kapitálu v přepočtu na 1 akcii.

Ukazatel účetní hodnoty akcie lze podle Vochozky (2020, s. 64) vypočítat:

$$\text{účetní hodnota akcie} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{počet emitovaných kmenových akcií}} \quad (8)$$

2.3.2.3.2 Ukazatel čistého zisku na akcii

Jde o velice důležitý údaj pro hodnocení finanční situace podniku, který informuje investory o velikosti zisku za akcii.

Ukazatel čistého zisku na akcii je možné podle Hobzy, a dalších, (2015, s. 64) vypočítat:

$$EPS = EAT / \text{počet emitovaných akcií} \quad (9)$$

kde

EPS (Earnings Per Share) je zisk na akcii;

EAT (Earnings After Taxes) je čistý zisk.

2.3.2.3.3 Ukazatel dividendového výnosu

Pro investory je největší motivací rostoucí příjem z dividend. Ukazatele dividendového výnosu tudíž udávají zhodnocení vložených finančních prostředků.

Dle Hobzy, a dalších, (2015, s. 64) lze dividendový výnos vypočítat:

$$\text{dividendový výnos} = \frac{\text{dividendový výnos na 1 akcii}}{\text{tržní cena akcie}} \times 100 \quad (10)$$

2.3.2.4 Ukazatele zadluženosti

Tyto ukazatele se používají k měření míry celkového zadlužení společnosti, též nazývané jako DR (debt ratio), aneb jaká část podnikových aktiv je financována cizím kapitálem. Poukazují tak na schopnost společnosti splácet své krátkodobé a dlouhodobé dluhové závazky. Neschopnost splácení může vést k úpadku společnosti. Dle Růčkové (2019) by se měla celková zadluženost pohybovat v intervalu 30 % až 60 %.

Pro výpočet celkové zadluženosti lze zapsat dle Nývltové (2010, s. 168) vzorec:

$$\text{celková zadluženost} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{aktiv celkem}} \quad (11)$$

2.3.2.4.1 Dlouhodobá zadluženost

Pod zkratkou LDR (long debt ratio) se dá představit dlouhodobá zadluženost, která stanovuje podíl dlouhodobých dluhů na celkových pasivech podniku k určitému okamžiku. Vypovídací schopnost má v tomto případě srovnání dlouhodobé zadluženosti podniku se zadlužeností celkovou.

Dlouhodobou zadluženost je možné dle Martinovičové, a dalších (2019, s. 179) vypočítat:

$$\text{dlouhodobá zadluženost} = \frac{\text{dlouhodobé závazky}}{\text{bilanční suma aktiv netto}} \quad (12)$$

2.3.2.4.2 Poměr dluhu k vlastnímu kapitálu

Jde o vztah mezi finančními prostředky poskytnutými věřiteli a finančními prostředky poskytnutými akcionáři. Udává tak, do jaké míry bude společnost schopna si nadále půjčovat. Tento poměr je užitečný např. pro bankéře, kteří se rozhodují, zda vyhovět žádosti o půjčku či nikoliv. Vysoký poměr dluhu k vlastnímu kapitálu tedy poukazuje na neschopnost společnosti převzít další závazky. Výpočet poměru dle autora představuje celkový dluh vydělený vlastním kapitálem (Sherman, 2015). Dle Knápkové, a dalších (2017) by měl být poměr dluhu k vlastnímu kapitálu maximálně 40 %.

Dle Nývltové (2010, s. 168) lze zadluženost vlastního kapitálu vypočítat jako:

$$\text{zadluženost vlastního kapitálu} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (13)$$

2.3.2.4.3 Ukazatel úrokového krytí

Ukazatel úrokového krytí je možné znát pod zkratkou TIE (times interest earned ratio). Jde o schopnost společnosti pokrýt výplatu úroků držitelům úročených závazků. Běžným měřítkem je poměr čistého zisku, který je k dispozici pro výplatu úroků, k ročním úrokovým nákladům (Sherman, 2015). Doporučená hodnota dle Ručkové (2019) je alespoň 5.

Ukazatel úrokového krytí TIE lze vypočítat dle Shermana (2015, s. 64):

$$\text{ukazatel úrokového krytí} = \frac{\text{zisk před úroky a zdaněním}}{\text{úrokové náklady}} \quad (14)$$

kde

Zisk před úroky a zdaněním lze přeložit jako Earnings before Interest and Taxes; úrokové náklady poté Interest Expense.¹

2.3.2.5 Ukazatele aktivity

Pro poskytnutí informací o využití a nakládání s jednotlivými složkami majetku podnikem se starají ukazatele aktivity. Složky majetku se poměrují s tržbami, výnosy nebo jiným oceněním podniku. Tyto ukazatele mají dvě základní formy, které se rozdělují na dobu obratu ve dnech nebo počet obrátek za rok. Ve zjednodušené verzi se počet obrátek vyjadřuje počtem obrátů daného aktiva v tržbách, a naopak doba obratu vyjadřuje, za kolik dní se aktivum přemění do jiné majetkové složky. Mezi nejčastěji využívané ukazatele aktivity se v praxi zařazuje např. obrat (celkových) aktiv, doba obratu dlouhodobého majetku, zásob, pohledávek, závazků atd (ČÍZINSKÁ, 2018; VOCHOZKA, 2020; MARTINOVIČOVÁ, a další, 2019).

2.3.2.5.1 Obrat aktiv

Ukazatel obratu aktiv lze nazývat i zkratkou TATR, aneb total assets turnover ratio. Tento ukazatel vyjadřuje, jaký je podíl tržeb podniku s ohledem na hodnotu aktiv v určitém okamžiku. Vyjadřuje tak, kolikrát se majetek podniku přemění do jeho tržeb v rámci jednoho roku. Martinovičová, a další, (2019) doporučují hodnotu TATR minimálně na úrovni 1. Stejnou hodnotu uvádějí ve svých knihách i Vochozka, (2020) a Hobza, a další (2015). Avšak Vochozka ve své knize zdůrazňuje, že ukazatel obratu aktiv by měl dosáhnout co nejvyšších hodnot a hodnota 1 je tudíž minimální. Naopak Hobza, a další, tvrdí, že koeficient

---

¹ Původní znění napsal ve své knize Sherman (2015).

je závislý na oboru podnikání. Tvrdí, že pokud překročí koeficient hodnotu 1, jsou aktiva příliš vysoká. Vzorec k jednotlivým výpočtům však ve svých knihách využívají stejný. *Ukazatel TATR (obratu aktiv) dle Martinovičové, a dalších, (2019, s. 177) lze vypočítat:*

$$TATR = \frac{\text{tržby}}{\text{bilanční suma aktiv netto}} \quad (15)$$

2.3.2.5.2 Obrat dlouhodobého majetku

Stejně jako v obecném znění obratu aktiv, obrat dlouhodobého majetku měří, kolikrát se dlouhodobý majetek podniku obrátí za rok v jeho tržby. Na rozdíl od obratu aktiv se ale musí brát v úvahu i odepsanost a metoda odpisování. Pokud je odepsanost vysoká, zlepšuje tím hodnotu daného ukazatele. Schopnost ukazatele taktéž ovlivňuje ocenění částí majetku (VOCHOZKA, 2020).

Obrat dlouhodobého majetku lze vyjádřit dle Vochozky, (2020, s. 43) vzorcem:

$$\text{obrat dlouhodobého majetku} = \frac{\text{tržby}}{\text{dlouhodobý majetek}} \quad (16)$$

2.3.2.5.3 Obrat zásob

Přehled kolikrát se jednotlivé položky zásob přemění v jinou formu oběžného majetku, prodají a znovu naskladní v průběhu běžného období znázorňuje ukazatel obratu zásob, též známý pod zkratkou IT z anglického inventory turnover. Dle Hobzy, a dalších, (2015) platí, že čím vyšší je obratovost, tím je situace v podniku lepší. Rozeznávají ve své knize rozdíl mezi obratem zásob v obchodní organizaci, kde se místo tržeb využívá nákupní hodnota prodaného zboží a ve výrobním podniku se poté využívají např. náklady na prodané výrobky. Martinovičová, a další, (2019) uvádějí, že hodnota pro ukazatel IT nejde stanovit. Doporučují tak sledovat hodnoty ukazatele v čase.

Naopak Vochozka, (2020) ve své knize zmiňuje fakt, že nadprůměrná hodnota ukazatele obratu zásob vyjadřuje absenci nelikvidních zásob, které vyžadují nadbytečné financování. Při hodnotě podprůměrné pak podnik vlastní přebytečné zásoby, které nejsou produktivní a musí být financovány. Autoři rovněž využívají stejný vzorec pro tento ukazatel.

Obrat zásob ve své knize vyjadřuje Vochozka, (2020, s. 44) pomocí vzorce:

$$\text{obrat zásob} = \frac{\text{tržby}}{\text{zásoby}} \quad (17)$$

2.3.2.5.4 Doba obratu zásob

Výsledek doby obratu zásob poukazuje na počet dní, kdy jsou oběžná aktiva vázána ve formě zásob. Dle Růčkové (2019) by se doba obratu zásob měla pohybovat od 60 do 80 dnů. Ve svých knihách Hobza, a další, (2015) a Černohorský, a další, (2011) sdělují čtenářům, že nejlepší situace v oblasti zásob lze dosáhnout, pokud je doba obratu zásob co nejkratší. Černohorský, a další, varují, že minimalizace hodnot musí jít ruku v ruce s plynulým zajištěním výroby nebo obchodu. Mohlo by totiž dojít k okamžiku, kdy nebudou potřebné zásoby k dispozici. I když se od sebe liší vzorce z knihy Černohorského, a dalších, a Hobzy, a dalších, zněním, mají společný počet dní, který udávají jako období jednoho roku, aneb 365. Oproti nim Vochozka, (2020) ve své knize používá dní pouze 360.

Doba obratu zásob vyjádřená v knize Vochozky, (2020, s. 44) vzorcem:

$$\text{doba obratu zásob} = \frac{\text{zásoby}}{\text{tržby}/360} \quad (18)$$

Dobu obratu zásob Hobza, a další, (2015, s. 60) popisují vzorcem:

$$\text{doba obratu zásob} = \frac{\text{zásoby}}{\text{tržby}/365} \quad (19)$$

V podání Černohorského, a dalších, (2011, s. 275) má vzorec podobu:

$$\text{ukazatel doby obratu zásob} = \frac{\text{průměrný stav zásob}}{\text{celkové náklady}/365} \quad (20)$$

2.3.2.5.5 Obrat pohledávek

Ukazatel obratu pohledávek svou podstatou udává počet obrátek za rok a jejich schopnost tyto pohledávky přeměňovat na peněžní prostředky. Čím vyšší hodnota vyjde, tím rychleji se podnik dostane k hotovosti.

Obrat pohledávek popisuje Hobza, a další, (2015, s. 60) vzorcem:

$$\text{rychlost obratu pohledávek} = \frac{\text{tržby}}{\text{pohledávky}} \quad (21)$$

2.3.2.5.6 Doba obratu pohledávek

Zkratkou DSO z anglického days sales outstanding vyjadřujeme dobu obratu pohledávek, která se značí jako průměrná doba splatnosti pohledávek a zachycuje, po jakou dobu je majetek držen ve formě pohledávek. Jinými slovy se zjišťuje, po jaké době jsou pohledávky spláceny. Aby bylo možné dojít k vyhodnocení, je podstatné srovnat hodnoty s hodnotou doby obratu závazků. Martinovičová, a další, (2019) doporučují, aby doba obratu pohledávek byla kratší než doba obratu závazků a analýza těchto pohledávek byla zpracovávána k jejich splatnosti. Vochozka, (2020) poté upozorňuje, že čím delší je doba pohledávek, tím déle podnik poskytuje bezplatný úvěr svým partnerům. Dle Kováře, a dalších (2016) by měl být tento ukazatel co nejmenší. Zatímco Kovář, a další, (2016) a Hobza, a další, (2015) používají ve svém vzorci pro vyjádření roku 365 dní, Martinovičová, a další, (2019) a Vochozka, (2020) používají pro vyjádření jen 360 dní.

Dobu obratu pohledávek popisuje Hobza, a další, (2015, s. 60) vzorcem:

$$\text{doba obratu pohledávek} = \frac{\text{pohledávky}}{\text{tržby}/365} \quad (22)$$

Dobu obratu pohledávek vyjadřuje Martinovičová, a další, (2019, s. 177) pomocí vzorce:

$$IT = \frac{\text{krátkodobé pohledávky}}{\text{tržby}/360} \quad (23)$$

2.3.2.5.7 Doba obratu závazků

Kolik dní uplynulo od vzniku krátkodobých závazků po okamžik jejich úhrady představuje ukazatel doby obratu závazků pod zkratkou CPP z anglického creditors payment period. Martinovičová, a další, (2019) doporučují pro výpočet zohlednit pouze obraty závazků z obchodních vztahů. Nelze určit doporučenou hodnotu, je možné pouze sledovat vývoj ukazatele v čase. Obecně by dle Kováře, a dalších, (2016) měla být doba obratu závazků delší než doba obratu pohledávek kvůli finanční rovnováze. I v tomto případě se shodují Kovář, a další, (2016) a Hobza, a další, (2015) s počtem 365 dní udávaném ve vzorci. Naopak Martinovičová, a další, (2019) se ve svých výpočtech drží s 360 dny.

Martinovičová, a další, (2019, s. 177) vyjadřují dobu obratu závazků pomocí vzorce:

$$CPP = \frac{\text{krátkodobé závazky}}{\text{tržby}/360} \quad (24)$$

Dobu obratu pohledávek popisuje Kovář, a další, (2016, s. 109) vzorcem:

$$\text{doba obratu závazků} = \frac{\text{krátkodobé závazky}}{\frac{\text{denní tržby}}{365}} \quad (25)$$

2.4 Finanční zdraví

Finanční zdraví podniku je sledováno finanční analýzou. Ta poté dokáže ukázat to, jestli se zdraví podniku v budoucnu zlepšuje či nikoliv.

Pro žadatele je důležité shromáždit účetní údaje za poslední tři účetní uzavřená období. Dokumenty, které jsou požadovány, jsou z odvětví účetnictví (rozvaha, výkaz zisku a ztráty, daňové přiznání a v případě zkráceného rozsahu účetnictví také dodatková tabulka) a daňové evidence (daňové přiznání ověřené finančním úřadem, formulář daňové evidence). Tyto dokumenty se předkládají pro posouzení ekonomických ukazatelů hospodaření. Těchto poměrových ukazatelů je 10 a pochází z oblastí rentability, likvidity, zadluženosti a aktivity. Body se přidělují pro každé účetní období zvlášť. Výsledek hodnocení finančního zdraví je aritmetickým průměrem součtu bodu z předložených účetních období. Pokud by byl žadatel vyhodnocen jako finančně nezdraví, přichází tím o možnost dotaci obdržet. Aby byl projekt přijatelný, musí být výsledek finančního zdraví žadatele maximálně v kategorii C. Pokud by byl v kategorii D nebo E, projekt by nesplnil podmínky (SZIF, 2021).²

---

² SZIF, Státní zemědělský intervenční fond, *Finanční zdraví* [online]. (PDF). [cit. 2021-12-21]. Dostupné z: https://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_stazeni%2Fprv2014%2Fzakladni_informace%2Ffin_zdravi%2F1536930782781.pdf

Tabulka 2 Bodové hodnocení finančního zdraví

Kategorie A	(22;30>	Splnění podmínky FZ
Kategorie B	(14;22>	
Kategorie C	(9;14>	
Kategorie D	(6;9>	Nesplnění podmínky FZ
Kategorie E	<0;6>	

Zdroj: SZIF, 2021

V příloze je možné nalézt výpočty ukazatelů z pohledu daňové evidence, a také výpočty ukazatelů z pohledu účetnictví (Příloha 1). Od roku 2016 jsou pro výpočty poměrových ukazatelů používány stejné vzorce.

2.5 Dotace

2.5.1 Národní dotace

Dotace v České republice proplácí Státní zemědělský intervenční fond a zásady pro jejich vyplácení připravuje Ministerstvo zemědělství. Jednotlivé dotační programy jsou povětšinou navazující na dotační programy z předešlých let. Jejich cílem je podpora zemědělské a potravinářské činnosti. Touto podporou zároveň udržují i zaměstnanost na venkově, zabraňují rozšiřování chorob u zvířat a rostlin nebo pomáhají chránit životní prostředí. Mimo jiné podporují např. i vzdělávání, včelařství, genetický potenciál zvířat, vysoce kvalitní produkci mléka, brambor a masa nebo výstavbu a obnovu závlah. Mezi nejčastěji vyskytované dotace patří fond EZFRV 14+. Jeho zkratka znázorňuje Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova, který je používán pro období let 2014 až 2020. Tento typ podpory poskytuje nejen Česká republika, ale i Evropská unie. Agroenvironmentálně - klimatické opatření (AEKO) patří mezi rozšířená opatření v této podpoře. Další, které se zde mohou vyskytovat, jsou např. platba pro horské a jiné oblasti s omezením (ANC), Ekologické zemědělství (EKOZ) nebo dotační program podpora provádění operací v rámci komunitně vedeného místního rozvoje (Státní správa, 2021).³

³ Státní správa. *Dotace do zemědělství v roce 2022*. [online]. [cit. 2021-09-30]. Dostupné z: https://www.statnisprava.cz/rstsp/clanky.nsf/i/dotace_do_zemedelstvi_21093010_96757458

2.5.2 Dotace z EU

Evropská unie nabízí dotace členským státům s cílem srovnatelné kvality života jejích členů a dává příležitost firmám pohybovat se v mezinárodních trzích. Díky tomu získávají finanční podporu takové projekty, které napomáhají ke zvýšení úrovně.

Finanční částku obdrží Česká republika od Evropské unie v jednotlivých cyklech, které se nazývají programová období. Částka, kterou obdrží, se rozděluje do operačních programů, které spravují jednotlivá ministerstva. Operační programy se dělí na specificky zaměřené programy podpory, mají svůj cíl a rozpočet, který je mezi projekty rozdělen (Přehled dotací, 2015).⁴

V části 3.5.1. se psalo o typu podpory EZFRV 14+, která je taktéž financována zdroji poskytovanými Evropskou unií. Oproti národním dotacím je zde možné nalézt typ podpory EZZF PP, který představuje Evropský zemědělský záruční fond – předběžná podmínka. Mezi nejznámější, a taktéž nejvíce podporované opatření, patří Greening a platba na plochu (SAPS). Greening je poskytován zemědělcům, kteří dodržují postupy příznivé pro klima a životní prostředí. Mezi základní postupy tak patří např. diverzifikace plodin, zřizování ploch v ekologickém zájmu nebo zachování trvalých travních porostů. Jak už název napovídá, platba na plochu (SAPS) je podpora zemědělcům, kteří obhospodařují alespoň 1 hektar zemědělské půdy. Může se jednat o ornou půdu, travní porost, vinice, chmelnice, sad atd. Dále je možné obdržet podporu v opatřeních např. bílkovinné plodiny (VCS), bahnice a kozy (VCS) nebo tele masného typu (VCS).

2.6 Institucionální regionální rozvoj

Tento směr v teorii regionálního rozvoje představuje nejvíce dynamicky rozvíjející směr, který je rozdělen od počátku 21. století na několik nových teorií a konceptů. Všechny tyto teorie a koncepty mají společné to, že se snaží vysvětlit příčiny regionálních rozdílů, ekonomické sociologie a dávají důraz na znalosti a inovace potřebné pro vznik a udržení konkurenční výhody. Obecně se dá říci, že institucionální regionální rozvoj vytváří podmínky pro rozvoj podnikání a inovací v dané oblasti, což může být ovlivněno faktory jako jsou podnikatelská a znalostní báze, dostupnost pracovních sil, blízkost trhů, koncentrace významných firem a kvalita pracovních sil. Někteří teoretici formulují

---

⁴ Přehled dotací. *Jak fungují dotace v ČR*. [online]. [cit. 2015-08-06]. Dostupné z: <https://www.prehleddotaci.cz/jak-ziskat-evropske-dotace/>

doporučení pro zlepšení konkurenceschopnosti regionů. Ta závisí na tom, jak dobře jsou tyto faktory v dané oblasti rozvinuty a jak dobře region dokáže tyto faktory využít k rozvoji ekonomiky a podnikání (BLAŽEK, UHLÍŘ, 2020).

2.6.1 Faktory ovlivňující kvalitu podnikatelského prostředí

Kvalita podnikatelského prostředí ovlivňuje činnost podniků v dané lokalitě nebo regionu. Metodika hodnocení kvality podnikatelského prostředí zahrnuje identifikaci preferencí podnikatelských subjektů, které jsou vyjádřeny pomocí souboru faktorů kvality podnikatelského prostředí. Hodnocení zohledňuje poptávku firem při lokalizačním rozhodování a je dáno vahou jednotlivých faktorů KPP. Rozdíly v celkové struktuře se projevují v odvětvových rozdílech, přičemž základní výrobní faktory hrají rozhodující roli. Mezi nejvýznamnější faktory řadí Víturka, a kolektiv (2010) podnikatelskou a znalostní bázi, dostupnost pracovních sil, blízkost trhů, koncentraci významných firem a kvalitu pracovních sil.

2.6.1.1 Faktor podnikatelské a znalostní báze

Faktor podnikatelské a znalostní báze vysvětluje Víturka, a kolektiv (2010) jako faktor poskytující informace o specifických předpokladech jednotlivých regionů pro ekonomický rozvoj. Skládá se ze subfaktorů podnikatelské a znalostní infrastruktury. Podnikatelská infrastruktura se zaměřuje na nabídku rozvojových ploch pro investory v průmyslových zónách. Znalostní infrastruktura se zaměřuje na trvalé zvyšování vzdělanosti obyvatelstva a rozvoj vědy, výzkumu a vývoje.

2.6.1.2 Faktor dostupnosti pracovních sil

O nabídce pracovních sil v určité oblasti informuje faktor dostupnosti pracovních sil, který ve své knize popisuje Víturka, a kolektiv (2010) jako faktor, který je důležitý pro uspokojení poptávky po pracovní síle. K dispozici je jen omezené množství pracovních sil, protože pouze malá část ekonomicky aktivního obyvatelstva je ochotna a schopna změnit své zaměstnání. Nabídka tak může být kritickým faktorem pro realizaci rozvojových projektů v regionech. Nejlepší podmínky pro využití potenciálu pracovních sil jsou při umístění ekonomické aktivity do centra daného regionu, kde jsou dostupné lepší dopravní a technické infrastruktury.

2.6.1.3 Faktor blízkosti trhů

Tento faktor ukazuje, jaký má region geografickou výhodu vůči nejhodnějším trhům pro podnikání. Hodnoty faktoru pomáhají určit potenciální tržní expanzi firem. Vysoké hodnoty faktoru znamenají nižší náklady na přístup k externím trhům, ale také vyšší konkurenci. Ve své knize Viturka, a kolektiv (2010) vysvětluje, že rozdíly mezi domácími a zahraničními trhy způsobují různé bariéry pro zahraniční expanzi, ale hospodářská integrace a globální aktivity mohou pomoci tyto bariéry odstranit.

2.6.1.4 Faktor koncentrace významných firem

Faktor koncentrace významných firem se týká různých výhod, které velké ekonomické subjekty získávají díky svému dominantnímu postavení na trhu. Toto postavení posiluje územní dělení práce a umožňuje vytváření spoluprací ve výrobě, obchodě, financích a dalších oblastech. Faktor koncentrace se liší od faktoru blízkosti trhu, který soustředí pozornost na sídelní strukturu a územní potenciály konečné spotřeby. Hlavní efekty koncentrace významných firem se projevují v elektrotechnickém, kovodělném a hutnickém průmyslu, v průmyslu strojírenském a chemickém a ve finančních službách (VITURKA, a kolektiv, 2010).

2.6.1.5 Faktor kvality pracovních sil

Kvalita pracovních sil je důležitá pro ekonomický a společenský rozvoj zemí a regionů a jejich celkovou konkurenceschopnost. Kvalita pracovních sil je propojena s hierarchickým postavením sídelních center, kde s rostoucí hierarchickou úrovní roste podíl absolventů vysokých, vyšších odborných a středních škol. Podíl absolventů základních a odborných učilišť a základního vzdělání klesá (VITURKA, a kolektiv, 2010).

2.6.2 Indexy koncentrace

Indexy koncentrace jsou ukazatele, které se používají k měření úrovně tržní koncentrace. Existuje mnoho ukazatelů koncentrace na trhu, ale nejvýznamnější jsou concentration ratio (CR) a Herfindal-Hirschmanův index koncentrace (HHI). oba ukazatele pomáhají analyzovat úroveň tržní koncentrace v daném odvětví nebo trhu.

2.6.2.1 CR4

CR4 index je ekonomický ukazatel používaný k měření úrovně koncentrace na trhu v průmyslu. Index je určen jako poměr tržních podílů čtyř největších firem na daném trhu. Hodnoty CR4 ukazují na úroveň hospodářské soutěže na daném trhu a poskytují informace o koncentraci trhu. Čím nižší hodnota CR4, tím vyšší je konkurence na trhu a naopak, čím vyšší hodnota CR4, tím vyšší je koncentrace trhu a menší konkurence. Konkrétně, pokud je CR4 v rozmezí 40 až 60, pak se považuje, že existuje volná oligopolní nebo monopolistická konkurence. Pokud je CR4 vyšší než 60, pak se považuje, že existuje těsný oligopol nebo dominantní firma s konkurenčním okrajem.

Avšak hlavním nedostatkem CR4 je, že nezohledňuje celkovou strukturu trhu a koncentraci všech firem na trhu. To znamená, že stejná hodnota CR4 může být dosažena na trhu s čtyřmi firmami různých velikostí, což neodráží skutečnou úroveň konkurence na trhu. Proto se v praxi často používá HHI index, který zohledňuje celkovou strukturu trhu a měří koncentraci pomocí kvadratického součtu tržních podílů všech firem na trhu (SSRNEJ, 2014).⁵

Concentration ratio 4 lze napsat dle Naldi a Flamini (2014) vzorcem:

$$CR4 = \sum_{i=1}^4 s_i \quad (26)$$

kdy

s představuje jednotlivé subjekty v odvětví;

2.6.2.2 HHI

HHI (Herfindahl-Hirschman Index) je kvantitativní ukazatel, který se používá ke sledování koncentrace na trhu. Je to výpočetní metoda, která se používá k určení úrovně konkurence v daném odvětví nebo trhu. Index se vypočítá jako součet čtverců podílů na trhu každého účastníka na daném trhu nebo v odvětví. Čím vyšší je hodnota HHI indexu, tím vyšší je úroveň koncentrace na trhu a tím nižší je úroveň hospodářské soutěže. HHI index se obvykle používá jako nástroj pro hodnocení a sledování konkurenčního prostředí.

---

⁵ SSRN Electronic Journal, *Index CR4 a odhad intervalu Herfindahl-Hirschmanova indexu: empirické srovnání* [online]. (PDF). [cit. 2014-06-17]. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/272247507_The_CR4_Index_and_the_Interval_Estimation_of_the_Herfindahl-Hirschman_Index_An_Empirical_Comparison#pf9

Skupiny pro měření koncentrace lze rozdělit na absolutní a relativní míry koncentrace. Absolutní míry koncentrace jsou založeny na počtu subjektů, kteří nesou charakteristiku zájmu a zohledňují celkovou velikost trhu. Tyto míry umožňují porovnat, jaký podíl má daný subjekt na celkové produkci nebo tržbách. Relativní míry koncentrace se zaměřují na poměr mezi velikostí jednotlivých subjektů na trhu. Tyto míry umožňují hodnotit konkurenci mezi subjekty a vyvozovat z toho závěry o stavu konkurence na trhu.

Herfindahl-Hirschman Index (2014, s. 53) dle Březiny, Pekára, Čičkové a Reiffa lze napsat:

$$HHI = \sum_{i=1}^n (s_i)^2 \quad (26)$$

kdy

s představuje jednotlivé subjekty v odvětví;

n značí počet subjektů v odvětví (CEJOR, 2014).⁶

---

⁶ Central European Journal of Operations Research. *Herfindahl–Hirschman index level of concentration values modification and analysis of their change*. [online]. [cit. 2014-04-27]. Dostupné z: <https://link-springer-com.ezproxy.techlib.cz/content/pdf/10.1007/s10100-014-0350-y>

3 Vlastní práce

3.1 Charakteristika podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

Společnost Nečtinská zemědělská, a.s. se sídlem na adrese Nečtiny 216, 331 62, IČ 00118770, byla založena 29. dubna 1991, kdy ještě nesla název Zemědělské družstvo v Nečtinech. Akciovou společností se podnik stal 30. ledna 2002, a tím také došlo ke změně názvu společnosti. Prvotní zmínky o Nečtinské zemědělské se datují k 22. srpnu 1949, kdy nesla společnost název Jednotné zemědělské družstvo v Nečtinech.

Základní kapitál činí 48 901 000 Kč, který byl splacen ze 100 %. Valná hromada společnosti v roce 2014 rozhodla o změně podoby akcií z listinných na zaknihované. V zaknihované podobě má 48 901 kusů akcií na jméno s hodnotou 1 000 Kč.

Předmětem podnikání společnosti je:

- 1) zemědělská výroba včetně hospodaření v lesích a na vodních plochách
- 2) činnost účetních poradců, vedení účetnictví, vedení daňové evidence
- 3) zámečnictví, nástrojářství
- 4) opravy silničních vozidel
- 5) silniční motorová doprava - nákladní vnitrostátní provozování vozidly o největší povolené hmotnosti do 3,5 tuny včetně, - nákladní vnitrostátní provozování vozidly o největší povolené hmotnosti nad 3,5 tuny
- 6) výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona

Nečtinská zemědělská, a.s. funguje v režimu ekologie. Rostlinná výroba se zabývá prvovýrobou a distribucí. Mezi čtyři hlavní plodiny pěstované podnikem patří pšenice špalda, oves pluchatý, triticales ozimé a jetel červený. Živočišná výroba chová dobytek bez tržní produkce mléka. Konkrétně je chov složen z masných plemen Limousine a kříženci tohoto plemene, nejčastěji s plemenem Masný simental.

3.1.1 Řídící struktura společnosti

Jako akciová společnost je Nečtinská zemědělská, a.s. vedena představenstvem, které se zabývá obchodním vedením společnosti a dozorčí radou, která dohlíží na výkon představenstva a činnost společnosti. V čele představenstva je předseda, který ve firmě zajišťuje vedoucí funkci a rovněž představuje majitele společnosti. O změnách a chodu

společnosti jednají s předsedou dva členové představenstva. Agronom zastupující rostlinnou výrobu a zootechnik zastupující výrobu živočišnou. Navenek jedná za společnost představenstvo, za představenstvo jedná předseda samostatně. Předseda představenstva má také funkci prokuristy, který jedná samostatně. V dozorčí radě zaujímá své místo taktéž předseda a dva členové. V tomto případě je předsedou dozorčí rady hlavní účetní a mezi jednotlivé členy patří zootechnik a mzdová účetní.

3.1.2 Pracovní síla

Z pohledu počtu zaměstnanců se Nečtinská zemědělská a.s. řadí mezi malé podniky. Průměrný počet zaměstnanců ve sledovaných letech se pohyboval okolo 30. Podle sezónnosti se zde využívají i pracovní síly, které zde pracují na dohodu o provedení práce. Nejčastěji je jejich pomoc využita v sezónně živočišné výrobě. V tabulce 2 je možné vidět poměr mezi posledním a prvním sledovaným rokem. Celkový počet zaměstnanců se snížil na 87,9 %. Techničtí odborní pracovníci naopak vzrostly na 112,5 %. Brigádníci na dohodu o provedení práce se oproti prvnímu roku nezměnili.

Tabulka 3 Vývoj pracovní síly 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021	2021/2017	2021 v %
Počet zaměstnanců	33	33	30	29	29	87,9 %	100 %
THP - techničtí odborní pracovníci	8	8	8	8	9	112,5 %	31 %
Ošetřovatelé skotu a ovcí	8	9	9	6	7	87,5 %	24,1 %
Traktoristé, obsluha strojů a zařízení	14	13	11	13	11	78,6 %	37,9 %
Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	3	3	2	2	2	66,7 %	6,9 %
Brigádníci na DPP	8	6	4	8	8	100 %	-

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

Nedílnou součástí výkazu zisku a ztrát jsou taktéž mzdové náklady. V tabulce 3 je viditelný vývoj mzdových nákladů mezi lety 2017 a 2021. Ke konci roku prvního sledovaného roku byl počet zaměstnanců 33 a vynaložené mzdy byly ze všech sledovaných let nejnižší. Naopak v posledním sledovaném roce byl počet zaměstnanců 29 a mzdové náklady představovaly nejvyšší částku ze všech sledovaných let.

Tabulka 4 Mzdové náklady v letech 2017-2021

	Počet zaměstnanců	Mzdové náklady	Mzdové náklady 1 zaměstnance na rok	Mzdové náklady 1 zaměstnance na měsíc
2017	33	11 399 000 Kč	345 424,2	28 785,4
2018	33	11 610 000 Kč	351 818,2	29 318,2
2019	30	11 453 000 Kč	381 766,7	31 813,9
2020	29	12 566 000 Kč	433 310,3	36 109,2
2021	29	12 743 000 Kč	439 413,8	36 617,8

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

3.1.3 Obhospodařovaná půda

Nečtinská zemědělská vlastní přibližně 1670 ha půdy. Celkový počet hektarů tvoří orná půda a trvale travnaté porosty. V počátečním sledovaném roce bylo trvale travnatých porostů 1 004,83 ha a orné půdy 665,7 ha. Podnik měl tedy ve vlastnictví více trvale travnatých porostů než orné půdy. V posledním roce sledování se tyto oblasti svou velikostí vyměnily a orné půdy bylo 888,25 ha a trvale travnatých porostů jen 783,53 ha. Z ekonomických důvodů tak podnik přeměnil trvale travnaté porosty v ornou půdu, aby umožnil rostlinné výrobě využít více plochy k následné produkci.

Výhodu rozorání trvale travnatých porostů na ornou půdu má pouze ekologické zemědělství, konvenční zemědělství rozorávat nemůže. Možnost mají pouze za náhradu, aneb když rozorají trvale travnatý porost na ornou půdu, musí stejně velkou část orné půdy přetvořit na trvale travnatý porost. Změna trvale travnatých porostů na ornou půdu je odlišně řešená v každém dotačním programu. Jednotná platba na plochu (SAPS) je pouze roční, tudíž nečiní problém před novou žádostí změnit TTP na ornou půdu. Naopak u Agroenvironmentálně-klimatického opatření (AEKO) a Ekologického zemědělství (EZ) může dojít k problému, jelikož programy jsou na období 5 let. Změny v hektarech trvale travnatých porostů a orné půdy může podnik dělat pomocí jednotné žádosti, která se podává jednou ročně do 31. května. Pokud by došlo k překročení o více než 25 % z původně nahlášených hektarů TTP a orné půdy při podání žádosti, musí podnik vrátit všechny získané peníze z dotací. Nevýhodou těchto změn je delší čekací doba na finanční plnění z dotací. Upřednostněni jsou ti, kteří nedělají v období 5 let žádné změny.

Tabulka 5 Obhospodařovaná půda podniku v letech 2017-2021 (v ha)

	2017	2018	2019	2020	2021	2021/2017
Celkem	1670,53	1674,76	1672,91	1672,38	1671,78	100,1 %
Trvale travnaté porosty	1004,83	906,39	902,13	784,15	783,53	78 %
Orná půda	665,7	768,37	770,78	888,23	888,25	133,4 %

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

3.1.4 Nemovitosti společnosti

Nečtinská zemědělská a.s. se rozkládá v obci Nečtiny, která se skládá z 12 částí. Ve čtyřech těchto částech se nachází jednotlivá střediska podniku. Hlavním střediskem rostlinné výroby je přímo vesnice Nečtiny. V areálu je možné vidět administrativní budovu, ubytovací zařízení, dílny, přístřešky, garáž a sila. Ubytovací zařízení je využíváno převážně pracovníky a brigádníky, kteří pracují v okolí. Kapacita je 38 lůžek, které jsou rozděleny do 9 pokojů. Pokoje jsou čtyř až šesti lůžkové a jednou se zde vyskytuje i dvoulůžkový pokoj. Hostům je k dispozici kuchyňka. V objektu je 1 základní dílna obsahující jámy, která je určena na opravy strojového a vozového parku. Druhá dílna je truhlářská a třetí je dlouhodobě pronajímána elektrikáři. Jako dílna se považuje také autodílna na údržby, opravy a servis pod zkratkou ÚOS. V garáži jsou zaparkované převážně stroje, které se běžně nevyužívají. Kapacita přepočtena na traktory je minimálně 15. Objem sil je různý podle komodity, která je zde skladována.

Sila se rozlišují kvůli dohledatelnosti na sklady prvovýroby a distribuce. Není zde jednoznačný systém, který by udával, jaký počet sil bude sloužit prvovýrobě a jaký distribuci. Záleží na velikosti sklizně z prvovýroby a na nakoupeném množství komodit z distribuce. Každé silo má svou komoditu. Před naskladněním jednotlivých komodit jsou sila vyčištěna, aby nedošlo k jejich kontaminaci.

Tabulka 6 Nemovitosti hlavního střediska rostlinné výroby v Nečtinech

	Ks	Kapacita/druh
Ubytovací zařízení	1	38 lůžek
Dílna	4	Opravy strojového a vozového parku ÚOS – údržby, opravy a servis Truhlářská Pronájem elektrikářům
Přístřešek	3	Prostor pro valníky a přívěsy
Administrativní budova	1	-
Sila venkovní	1	700 tun
Sila vnitřní	1	700 tun
	1	400 tun
	1	30 tun
Sila zastřešená v halách	5	120 tun
	2	260 tun
	4	150 tun
Hybridní silo - dosoušecí	1	160 tun
Garáž	1	min. 15 traktorů

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

Oproti rostlinné výrobě má živočišná výroba hlavní středisko a další dvě vedlejší. Hlavní středisko živočišné výroby se nachází v části Březín. Zde se nacházejí kravíny, seníky, přístřešky a budova agronomické evidence. Mimo nemovitosti jsou taktéž důležitou součástí tohoto střediska senážní jámy, kde dochází k fermentaci sklizených plodin. Aby byl kvasný proces efektivní, musí se z jámy vytěsnit vzduch udusáním. Po vytěsnění vzduchu následuje zakrytí nepropustnou fólií a poté zatížení pneumatikami. Krmivo, které po tomto procesu vznikne, se nazývá senáž. Ta obsahuje vysoký obsah sušiny. Senáž se nesmí při její výrobě podcenit, neboť může ovlivnit užitek, zdraví a reprodukci zvířat.

Tabulka 7 Nemovitosti hlavního střediska živočišné výroby v Březině

	Ks	Kapacita
Budova evidence ŽV a RV	1	-
Kravín	1	90 krav + 90 telat
	1	100 krav + 100 telat
	1	100 krav + 100 telat
	1	80 krav + 80 telat
	1	70 krav + 70 telat
Přístřešek	2	-
Seník	1	cca 1 500 balíků
	1	cca 1 500 balíků
Sila venkovní	1	700 tun
Sila vnitřní	3	400 tun
Senážní jáma	1	1 500 tun
	1	1 500 tun
	1	1 500 tun

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

Vedlejší střediska živočišné výroby se nacházejí v částech Hrad Nečtiny a Čestětín. Na Hradě Nečtiny se soustředí na chov ovcí a odchov jalovic. V části Čestětín se starají o chov krav a následně kontrolu narozených telat.

Tabulka 8 Nemovitosti vedlejšího střediska živočišné výroby na Hradě Nečtiny

	Ks	Kapacita
Kravín	1	70 krav + 70 telat
	1	70 krav + 70 telat
Ovčín	1	150 bahnic + 150 jehňat
Seník	1	cca 1 500 balíků
Senážní jáma	1	1 500 tun

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

Stejně jako v hlavním středisku živočišné výroby, i na vedlejším středisku na Hradě Nečtiny se nachází senážní jámy.

Tabulka 9 Nemovitosti vedlejšího střediska živočišné výroby v Češtětíně

	Ks	Kapacita
Kravín	1	100 krav + 100 telat
	1	70 krav + 70 telat
	1	25 krav + 25 telat
Zastřešené krmiště	1	-

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

3.1.5 Strojový park

Ve strojovém parku nedošlo v jednotlivých letech k žádným změnám. Podnik vlastní takové množství strojů, které vyžaduje rostlinná a živočišná výroba k hladkému průběhu. Pokud došlo k nefunkčnosti nebo zastaralosti stroje, byl tento stroj ještě v témže roce nahrazen strojem novějším. Jedná se tedy o prostou reprodukci na principu kus za kus. Jelikož nepotřebují víc strojů, nemůže zde fungovat princip rozšířené reprodukce.

Tabulka 10 Modernizace strojového parku v letech 2017-2021 (v ks)

	2017	2018	2019	2020	2021
Traktor	20	20	20	20	20
Kombajn	2	2	2	2	2
Smykem řízený nakladač	2	2	2	2	2
Teleskopický manipulátor	3	3	3	3	3
Kloubový nakladač	1	1	1	1	1

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

3.2 Ekologické zemědělství

Nečtinská zemědělská a.s. se registruje od 1.1.2002 pro ekologické zemědělství na ekofarmě. Ekologické zemědělství má přísně nastavená a kontrolovaná pravidla. Jednotlivé kontroly musí alespoň 1x za rok udělat kontrolní a certifikační organizace. Také mají povinnost namátkových kontrol a předem neohlášených kontrol u 10 % podniků a u 5 % podniků odebrat kontrolní vzorky půdy, surovin a dalších. Pokud kontrola neodhalí závažné nedostatky, udělí podniku osvědčení (tzv. certifikát). Tyto pravidla jsou v České republice garantována Ministerstvem zemědělství.

Smyslem ekologického zemědělství je hospodařit šetrně s ohledem na životní prostředí. Zamezuje zejména poškozování půdy a naprosto vylučuje využívání agrochemikálií a geneticky modifikovaných organismů. Díky fungujícímu ekologickému zemědělství se např.

snižují náklady na čištění vod z důvodu nezatěžování agrochemickými látkami nebo zajišťuje lepší životní podmínky hospodářských zvířat díky prostředí, které se nejvíce podobá jejich přirozeným potřebám. V České republice se ekologické zemědělství nejvíce soustředí na chov masného skotu, koz a ovcí v méně příznivých oblastech pro zemědělství. Z důvodu náročnosti a ohleduplnosti k životnímu prostředí je ekologické zemědělství podporováno Ministerstvem zemědělství v rámci národních dotací i Programu rozvoje venkova. Pro ekologické zemědělství jsou vyhrazeny i dotace z Evropské unie (eAGRI, 2015).⁷

3.2.1 Dotace M10 a M11 pro ekologické zemědělství

Mezi dotace, o které se dá zažádat v případě, že podnik spadá do ekologického zemědělství, patří M10 Agroenvironmentálně-klimatické opatření (AEKO) a M11 Ekologické zemědělství (EZ). Tyto dotace spadají do Programu rozvoje venkova na období 2014-2020 a fondu EZFRV 14+, celým názvem Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova 14+. Opatření mají za cíl podpořit hospodaření, která jsou šetrná k životnímu prostředí, posilují prevenci degradace půdy, zvyšují ekologickou stabilitu a estetickou hodnotu krajiny. Při zažádání o dotaci je subjekt zavázán ke splňování stanovených podmínek na celé výměře zemědělské půdy, se kterou do závazku vstoupil, po dobu 5 let.

V případě zažádání o M11 Ekologické zemědělství musí být žadatel registrovaným ekologickým podnikatelem, který má alespoň 0,5 ha zemědělské půdy a nehospodaří souběžně v režimu konvenční produkce. Tato národní dotace podporuje trvalé travní porosty, ornou půdu a trvalé kultury. Na rozdíl od dotací na ornou půdu a trvalé kultury jsou trvalé travní porosty podmíněny alespoň minimální intenzitou chovu hospodářských zvířat, údržbou travního porostu sečením, pastvou a likvidací nedopasků (eAGRI, 2015).⁸

U M10 Agroenvironmentálně-klimatické opatření nemusí být žadatel zemědělským podnikatelem, ale měl by být subjektem obhospodařujícím v evidenci půdy alespoň minimální výměru zemědělské půdy. Opatření M10 má další podopatření, mezi které patří:

- 1) 10.1.1 Integrovaná produkce ovoce

---

⁷ eAGRI, Ministerstvo zemědělství, Ekologické zemědělství [online]. [cit. 2015-04-24]. Dostupné z: <https://eagri.cz/public/web/mze/zivotni-prostredi/ekologicke-zemedelstvi/>

⁸ eAGRI, Ministerstvo zemědělství, M11 Ekologické zemědělství [online]. [cit. 2015-04-24]. Dostupné z: <https://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2014/opatreni/m11-ekologicke-zemedelstvi-ez/?pos=30>

- 2) 10.1.2. Integrovaná produkce révy vinné
- 3) 10.1.3. Integrovaná produkce zeleniny
- 4) 10.1.4 Ošetřování travních porostů
- 5) 10.1.5 Zatravňování orné půdy
- 6) 10.1.6 Biopásy
- 7) 10.1.7 Ochrana čejky chocholaté
- 8) 10.1.8 Zatravňování drah soustředěného odtoku (eAGRI, 2016)⁹

Nečtinská zemědělská v roce 2021 získala z opatření AEKO Agroenvironmentálně-klimatické opatření celkem 1 705 249,22 Kč a v roce 2020 pak 2 402 197,59 Kč. Z opatření Ekologické zemědělství (EZ) dostala v roce 2021 celkem 5 720 008,43 a v roce 2020 celkem 5 458 642,84.

3.2.2 Ostatní využívané dotace

Kromě dotací o ekologickém zemědělství využívá Nečtinská zemědělská, a.s. i další dotaci z fondu EZFRV 14+ a tou je ANC Platba pro horské a jiné oblasti s omezením a 19.2.1. Podpora provádění operací v rámci komunitně vedeného místního rozvoje. ANC Platba pro horské a jiné oblasti s omezením se zaměřuje na ornou půdu, trvalé travní porosty nebo trvalé kultury.

Podmínkou žádosti o poskytnutí platby je povinnost být evidován v LPIS¹⁰ alespoň s 1 ha zemědělské půdy v ANC (eAGRI, 2021).¹¹

Z opatření ANC Platba pro horské a jiné oblasti s omezením dostala Nečtinská zemědělská, a.s. v roce 2021 celkem 3 658 254,74 Kč a v roce 2020 pak 3 594 674,02 Kč.

Další dotace spadají do fondu EZZF PP, celým názvem Evropský zemědělský záruční fond přímé platby. Tento fond již nemá národní obdobu, tudíž jde pouze o evropský fond. Mezi dotace využívané Nečtinskou zemědělskou, a.s. patří Bahnice a kozy (VCS), Bílkovinné plodiny (VCS), Greening, Platba na plochu (SAPS) a Tele masného typu (VCS).

---

⁹ eAGRI, Ministerstvo zemědělství, M10 Agroenvironmentálně-klimatická opatření [online]. (PDF) [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: https://eagri.cz/public/web/file/516215/Letak_M10_AEKO.pdf

¹⁰ LPIS, anglicky Land Parcel Identification System je v ČR Registr půdy.

¹¹ eAGRI, Ministerstvo zemědělství, Horské oblasti metodika [online]. (PDF) [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: https://eagri.cz/public/web/file/674515/ANC_PPO_2021_Horske_oblasti_metodika_16_3_2021.pdf

3.2.2.1 Jednotná platba na plochu (SAPS)

SAPS patří mezi nejvýznamnější složky přímých plateb, jejíž hlavním cílem je zajistit zemědělcům stabilní příjmy. Jde tedy o podporu zemědělců, kteří obhospodařují alespoň 1 ha zemědělské půdy jako je orná půda, úhor, travní porost, trvalý travní porost, vinice, chmelnice, sad, školka, rychle rostoucí dřeviny, jiná trvalá kultura, zalesněná půda nebo jiné kultury oprávněné pro dotace (SZIF, 2015).¹²

Nečtinská zemědělská v roce 2021 získala za toto opatření ze zdrojů Evropské unie 5 818 460,36 Kč a v roce 2020 pak 5 375 051,52 Kč.

3.2.2.2 Greening

Opatření greening je určena pro takové zemědělce, kteří dodržují zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí. Cílem tohoto opatření je tyto zemědělce podpořit. Základním postupem opatření Greening je diverzifikace plodin, zachování úrovně trvalých travních porostů a zřizování ploch v ekologickém zájmu. Tato podpora je následně vyplácena jako příplatek v opatření SAPS (SZIF, 2016).¹³

Podnik získal za opatření Greening ze zdrojů Evropské unie v roce 2021 částku 3 269 703,17 Kč a v roce 2020 pak 3 032 709,43 Kč.

3.3 Rostlinná a živočišná výroba

3.3.1 Rostlinná výroba

Rostlinná výroba se zabývá prvovýrobou a distribucí. Prvovýroba představuje činnost, kterou dělá samotný podnik. Ten zaseje a následně sklídí plodiny, které chce vypěstovat. Ty poté vyčistí, vysuší a uskladní. Podnik Nečtinská zemědělská, a.s. zprostředkovává i obchod s obilím, kdy od partnerských podniků, které se nacházejí v dostupné lokalitě, nakoupí a následně vyčistí a dosuší nakoupené plodiny. Ty poté uskladní a vyčkávají na vhodnou dobu prodeje. Důležitou podmínkou obchodu s obilím je, aby partnerské podniky, stejně jako Nečtinská zemědělská, působily v oblasti ekologického zemědělství. Mezi další podmínky

---

¹² SZIF, Státní zemědělský intervenční fond, Jednotná platba na plochu (SAPS) [online]. [cit. 2015-02-02].

Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/saps>

¹³ SZIF, Státní zemědělský intervenční fond, Greening [online]. [cit. 2016-03-09]. (PDF). Dostupné z: https://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fzpravy%2Fplatby_na_zaklade_jz%2Fsaps%2Fgreening%2F1457510247949.pdf

je nakupovat takové komodity, které samotný podnik pěstuje při prvovýrobě. Tržby z obchodu s obilím spadají do tržeb z distribuce.

Tabulka 11 Tržby rostlinné výroby v letech 2017-2021 (v tis.)

	2017	2018	2019	2020	2021	2021/2017
Prvovýroba	10 045	10 056	9 305	12 462	13 563	135 %
Distribuce	3 941	3 953	5 246	10 082	6 012	152,6 %

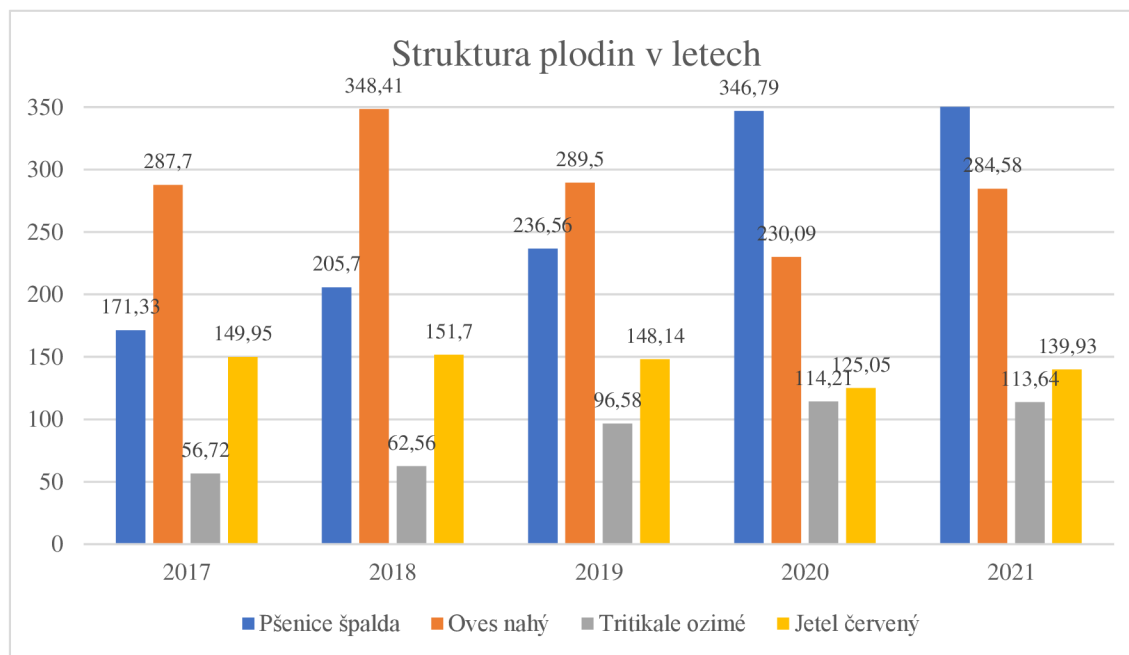
Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

Tržby rostlinné výroby uvedené v tabulce 10 nereflektují skutečnou sklizeň v uvedeném roce. Každoročně dochází k situacím, kdy není prodána celková produkce rostlinné výroby. Plodiny, které zbyly ze sklizně v aktuálním roce tak zůstávají na skladě do dalšího účetního období, ve kterém dojde k jejich doprodání. K navýšení nakoupených plodin v rámci distribuce došlo tak, že se zvýšila rozloha orné půdy u výrobců. Pro podnik je distribuce především méně pracný zisk.

3.3.1.1 Struktura plodin

Nečtinská zemědělská, a.s. má čtyři hlavní plodiny, které každoročně pěstuje. Mezi tyto plodiny patří pšenice špalda, oves nahý, triticales ozimé a jetel červený. Další pěstovanou plodinou je směska jarní, která se pěstuje na velmi malé rozloze orné půdy, tudíž v přiloženém grafu není zmíněna. Část z plodin je určena k dalšímu prodeji. Jako krmivo pro živočišnou výrobu se nechává ječmen, triticales a oves. Dohromady činí přibližně 150 tun, jinak řečeno necelých 10 procent z prvovýroby je určeno ke zkrmení.

Graf 1 Struktura plodin na orné půdě (ha) v letech 2017-2021

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

Z grafu 1 je patrné, že došlo k nárůstu orné půdy, na které se pěstuje pšenice špalda a triticales ozimé. Jetel červený se pěstuje ve sledovaných letech na obdobné rozloze, zatímco orná půda, na které se pěstuje oves pluchatý, je každoročně proměnlivá.

Ke změnám dochází nejen kvůli zvětšení oseté půdy, ale také kvůli nárůstu cen. V rámci osevního postupu si mohou říci, že zasejí více jedné plodiny než druhé. Která plodina vynes v dalším roce co největší zisk se určuje podle vývoje trhu a podle toho, jaký názor mají obchodníci, kteří nakoupenou výrobu déle prodávají. Podnik tak musí předpovídat, jakým směrem se bude vyvíjet trh a o kterou plodinu bude největší zájem. Jelikož se zvýšila tržní cena a byla vysoká poptávka na trhu o pšenici špaldu, došlo tak ke zvýšení produkce této plodiny na úkor snížení produkce ovsa pluchatého.

Kromě produkce, která je ponechávána jako krmivo pro živočišnou výrobu má zbytek produkce z prvovýroby a distribuce své kupce v zahraničí. Procentuálně tak necelých 10 % výroby zůstává živočišné výrobě a zbylých 90 % se prodá do zahraničí. Kupci jsou převážně z Německa, Rakouska a Švýcarska.

Z celkové produkce jetele červeného je vyráběna senáž, která slouží pouze jako krmná plodina pro živočišnou výrobu. Nedochozí tak k jeho prodeji.

Produkce rostlinné výroby je prodávána ekologickým i konvenčním zemědělci. Např. tritikale ozimé je některými kupci používáno na výrobu konvenčních směsí určených na výkrm hospodářských zvířat. Všechny prodej pšenice špaldy a ovesa pluchatého zůstává v ekologické produkci a jsou z nich tvořeny ekologické produkty.

Mezi produkty rostlinné výroby patří také seno, sláma a senáž. Zatímco seno a senáž slouží jako krmivo pro hospodářská zvířata, sláma slouží jako stelivo. Podnik vyrábí travní a jetelovou senáž.

Tabulka 12 Produkty rostlinné výroby v letech 2017-2021 (q)

	2017	2018	2019	2020	2021	2021/2017
Seno	5 789	7 245	3 182	3 133	9030	156 %
Sláma - stelivo	7 650	8 880	11 147	10 795	13 187	172,4 %
Senáž	37 871	35 130	34 548	57 190	44 994	118,8 %

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

3.3.1.2 Osevní postup

Rostlinná výroba podniku se snaží dodržovat osevní postup, kdy první zasetou plodinou je pšenice špalda, poté hořčice, kterou podnik zaorává pouze na zelené hnojení jako zlepšující netržní plodinu, oves nahý, jetel červený, tritikale ozimé a směska jarní. V případě potřeby se některá z plodin z osevního postupu vyjme.

Zlepšující netržní plodinu je třeba pěstovat alespoň na 20 % výměry půdy v případě, že plodiny jsou pěstované na ploše větší než 5 hektarů (eAGRI, 2015).¹⁴

3.3.2 Živočišná výroba

Živočišná výroba se dlouhodobě zaměřuje na chov masného skotu bez tržní produkce mléka plemene Limousine a kříženců tohoto plemene, nejčastěji s plemenem Masný simentál. Průměrný počet krav ve sledovaných letech je 420 kusů. V chovu má živočišná výroba také ovce masných plemen Charollais a Romney Marsch (Kent) s průměrným počtem 114

¹⁴ eAGRI, Ministerstvo zemědělství, M11 Ekologické zemědělství [online]. [cit. 2015-04-24]. Dostupné z: <https://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2014/opatreni/m11-ekologicke-zemedelstvi-ez/?pos=30>

bahnic. Chov skotu je prostý IBR¹⁵ a chov ovcí je prostý Madei-Visna¹⁶. Oba chovy jsou tak od roku 1994 uznány jako šlechtitelská stáda pro produkci plemenných zvířat.

Tabulka 13 Základní stádo skotu v letech 2017-2021 (ks)

	2017	2018	2019	2020	2021	2021/2017
Krávy	495	462	361	380	401	81 %
Vysokobřezí jalovice	85	54	96	69	90	105,9 %
Plemenní býci	17	20	17	18	20	117,6 %

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

Tabulka 14 Základní stádo ovcí v letech 2017-2021 (ks)

	2017	2018	2019	2020	2021	2021/2017
Mladé ovce	52	53	24	25	40	76,9 %
Bahnice	149	155	73	91	101	67,8 %
Plemenní berani	23	32	24	31	44	191,3 %

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

Tabulka 12 a 13 představuje velikost základních stád skotu a ovcí ve sledovaných letech. Pro produkci skotu je nejdůležitější počet kusů krav a pro chov ovcí počet kusů bahnic. Ve srovnání let 2017 a 2021 došlo u krav k poklesu na 81 % a u bahnic k poklesu na 67,8 %. Mezi další výnosy v živočišné výrobě patří i jatečná zvířata. Ty ale představují jen minimální část z celkových výnosů.

3.3.2.1 Zástav telat

Hlavní výnosy živočišné výroby představuje zástav. Zástav jsou odstavená telata určená na výkrm, jejichž hmotnost je od 150 do 250 kg. Potravou již není mléko od matek, ale jiné rostlinné produkty jako je např. seno, obiloviny nebo koncentrované krmivo. Do zástavu patří telata, jejichž věk je alespoň 7 měsíců. V Nečtinské zemědělské se telata určená pro výkrm prodávají od 7 do 9 měsíců stáří. Při prodeji je nejdůležitější hmotnost odstavených telat, jelikož jsou oceňována na kilogramy živé váhy. Průměrná cena se pohybuje v rozmezí od 40 Kč do 55 Kč na kilogram živé váhy a s každým rokem tato cena stoupá.

¹⁵ Infekční rhinotracheitida skotu (IBR), neboli herpes virus skotu představuje nebezpečnou nákazu a způsobuje tak velké ztráty v chovech.

¹⁶ Virové onemocnění, které negativně ovlivňuje užitkovost stáda, především nízkou hmotnost jehňat v důsledku menší mléčnosti bahnic kvůli vyhublosti a zánětu vemene.

Když je dobře řízený chov, mají jalovice denní nárůst 1 kilogram, býci pak o dalších 10 až 20 dekagramů. S rychlejším nárůstem váhy u býků souvisí také jejich cena. Býci jsou totiž při prodeji o 15 % až 20 % dražší než jalovice.

Podnik měl vizi si najít stálého odběratele, a tak navázal spolupráci s českým zemědělcem. Bohužel zahraniční kupci byli ochotni nabízet vyšší ceny, a tak se každým rokem snižuje prodej zástavu v tuzemsku a větší část se prodává do zahraničí. Největším odběratelem zástavu telat je český zemědělec, s kterým byla navázána spolupráce před několika lety, jelikož nabízel vysoké ceny. Ty se nyní vyrovnávají s ostatními nabídkami, a tak došlo ke zvýšení prodeje do zahraničí. Z důvodu dlouhodobé spolupráce se ale stále velká část zástavu prodává tomuto odběrateli.

Ze zástavu jde 25 % až 30 % býků do odchoven, kde se z nich stávají plemenná zvířata. Více než 40 % se prodává na výkrm do zahraničí. Býci na výkrm mají své kupce v Chorvatsku a Slovinsku. Přibližně 30 % býků zůstává na výkrm v České republice. Zástav, který zůstává na výkrm v České republice, je novými majiteli z 80 % dále prodáván do zahraničí.

U zástavu jalovic jsou procenta jiná. Přibližně 30 % zůstává v podniku kvůli obnově stáda. Zbýlých 70 % je prodáno na výkrm do zahraničí. Stejně jako u býků, i jalovice mají své kupce v Chorvatsku a Slovinsku.

Jatečný skot je z 90 % prodáván na jatka do zahraničí, konkrétně na jatka Furth im Wald.

Ve zbylých případech se jatečný skot prodává na jatka do Nýřan.

Tabulka 15 Zástav telat v letech 2017-2021 (ks)

	2017	2018	2019	2020	2021	2021/2017
Narození	584	574	538	425	484	82,9 %
Prodej - zástav	380	398	349	247	292	76,8 %
Prodej - jatečný	6	5	4	3	11	183,3 %
Úhyny	60	37	40	24	41	68,3 %

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

V přiložené tabulce jsou znázorněny narozené kusy v jednotlivých letech, jejich prodej na výkrm, jatečné kusy a úhyny. Zbylé kusy, které nejsou prodány, jsou v případě jalovic ponechávány ve firmě k obnově stáda a v případě býků jsou přesunuty do odchoven. Ve srovnání let 2021 a 2017 se snížil stav narozených telat na 82,9 %. Díky menšímu počtu narozených kusů se snížil i jejich následný prodej na 76,8 %, a taktéž úhyny na 68,3 %. Oproti tomu prodej jatečných kusů se zvýšil na 183,3 %.

Tabulka 16 Výnosy živočišné výroby v letech 2017-2021 (v tis.)

	2017	2018	2019	2020	2021	2021/2017
Prodaná hospodářská zvířata	15 205	15 711	15 324	10 382	13 075	86 %

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

Na rozdíl od rostlinné výroby, výnosy živočišné výroby přesně vypovídají o stavu a počtu zvířat. Největší část z prodaných hospodářských zvířat v tabulce 9 představuje zmiňovaný zástav telat. V porovnání roku 2021 s rokem 2017 došlo ke snížení výnosů živočišné výroby na 86 %.

3.3.2.2 Odchovna plemenných býků

Další podstatnou část živočišné výroby představují odchovaní plemenní býci. K jejich prodeji dochází alespoň ve 13. měsíci věku a s hmotností, která se pohybuje přibližně od 500 do 700 kg. Nečtinská zemědělská a.s. je členem Českého svazu chovatelů masného skotu, a tak k prodeji odchovaných plemenných býků dochází při aukci.

Než se býk dostane na aukci, dochází k testování vlastní užitkovosti. Zástav býčků a jejich odchov probíhá turnusovým způsobem na odchovně plemenných býků, ve které dochází k testování. Cílem testu je zjišťování růstových schopností býků. Během testování, které trvá 120 dní, je zjišťována hmotnost a tělesné rozměry, které slouží po skončení testu k selekci a výběru býků pro potřebu plemenitby. Dále je hodnocena růstová schopnost býků a hodnocení zevnějšku, kde se sleduje tělesný rámec, kapacita těla, osvalení a užitkový typ.

Býčci jsou rozděleni do 4 turnusů dle jejich data narození. Ti narození od 1.10. do 31.12 spadají do 1. turnusu a k jejich prodeji dochází v únoru a březnu poté, co dovrší alespoň 14 měsíců věku. Do 2. turnusu spadají býci narození od 1.1. do 31.3. a k jejich prodeji dochází v květnu následujícího roku. Býci narození od 1.4. do 30.6. spadají do 3. turnusu a k prodeji dochází v červnu následujícího roku a do posledního 4. turnusu spadají býci narození od 1.7. do 30.9. a k jejich prodeji poté dochází v říjnu následujícího roku. Odchovna býků Nečtinské zemědělské prodává býky jen v 1., 2. a 3. turnusu (ČSCHMS, 2022).¹⁷

¹⁷ ČSCHMS, Český svaz chovatelů masného skotu, Všeobecné podmínky pro odchov plemenných býčků v sezóně 2022-2023 [online]. [cit. 2022-07-25]. Dostupné z: https://www.cschms.cz/DOC_OPB_ost/189_Vseobecne_podminky_pro_naskladneni_OPB_2022_-_2023.pdf

Po odstavu musí býčci splňovat podmínky zveřejněné Českým svazem chovatelů masného skotu. Tito býci mají ověřený původ, stanovený genotyp SNP¹⁸ a nasazený nosní kroužek. Odchované býky si kupují na aukcích výhradně tuzemští zemědělci. Přes 90 % býků je uznáno za plemenná zvířata. Zbylých 10 % neprojde testem, a tak se z nich stanou zvířata jateční. Jatečný skot je z 90 % prodáván na jatka do zahraničí, konkrétně na jatka Furth im Wald. Ve zbylých případech se jatečný skot prodává na jatka do Nýřan.

Tabulka 17 Odchovna plemenných býků v letech 2017-2021 (ks)

	2017	2018	2019	2020	2021	2021/2017
Celkem	45	47	45	45	50	111 %
Prodáno	43	45	40	43	49	114 %
Přeřazení do základního stáda	0	1	1	1	1	100 %
Jatečné kusy	2	1	3	1	0	-200 %

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

V tabulce 17 je znázorněn stav býků ve sledovaných letech. Nečtinská zemědělská, a.s. nabízí své býky jiným chovatelům při aukci, která je uskutečněna dle turnusů, ve kterých byli býci narozeni. Do svého základního stáda vybírá i Nečtinská zemědělská, a.s. býky z vlastní odchovny, většinou po kusu ročně. Pokud chtějí rozšířit velikost stáda o jiné býky než ty, které mají ve vlastní odchovně, nakoupí býky od jiných chovatelů na jimi uspořádaných aukcích. Prodané kusy se oproti roku 2017 zvýšily na 114 %.

3.3.2.3 Mladý chovný skot

Do mladého chovného skotu patří odstavené jalovice určené na chov. Jako mladý chovný skot jsou označovány jalovice od 6 měsíců věku do té doby, než se otelí. U plemene Limousine je nejčastější věk prvního otelení od 30 do 35 měsíců. Nečtinská zemědělská a.s. část odchovaných jalovic nechává do svého základního stáda a část prodá. K prodeji jsou určeny takové jalovice, které mají alespoň 250 kg. Zájemci si mohou jalovice odkoupit od chvíle jejich odstavení, ale nejčastější věk, ve kterém jsou prodávány, je 6 až 9 měsíců, kdy jalovice patří do zástavu. Koupě je možná i v pozdějším věku. Z ekonomických důvodů se nejčastěji prodává zástav nebo vysokobřezí jalovice.

¹⁸ SNP jsou samotné nukleotidové polymorfni znaky, které reprezentují základní změny v rámci DNA řetězce.

Tabulka 18 Mladý chovný skot v letech 2017-2021 (ks)

	2017	2018	2019	2020	2021	2021/2017
Mladý chovný skot	250	213	203	247	238	95,2 %
Ponecháno do chovu	85	54	96	69	90	105,9 %

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

Množství chovných jalovic se pohybuje ve sledovaných letech okolo 230 kusů, nedochází k větším výkyvům v počtu. Zbylé jalovice, které nezůstaly v chovu Nečtinské zemědělské, a.s., se prodaly. V každém roce došlo k úhynu několika kusů. Průměrně úhyny ročně činí 1 kus. V porovnání roku 2021 s rokem 2017 se mladý chovný skot snížil na 95,2 % a skot ponechaný do chovu se zvýšil na 105,9 %.

3.3.2.4 Jehňata

Vedlejší činností, která činí nízkou část celkových výnosů, je chov ovcí. V tabulce 8 je viditelný počet kusů v jednotlivých letech. Plemena chovaných ovcí jsou Romney Marsch a Charollais. Tyto plemena patří mezi masná. Z důvodu menšího počtu bahnice se jehňata rodí převážně v dubnu. Po dovršení 6 až 7 měsíců věku se jehňata prodávají na výkrm. Průměrná váha jehňat při prodeji je 35 až 45 kg. Je stanovena jednotlivá cena za kg živé váhy u beránků i jehnice.

Tabulka 19 Jehňata v letech 2017-2021 (ks)

	2017	2018	2019	2020	2021	2021/2017
Jehňata do 3 měsíců	210	193	193	107	131	62,4 %
Úhyny	77	7	13	4	5	6,5 %

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

U jehňat dochází k vysokým úhynům. Bahnice často mají dvě i více jehňat na vrh. Z toho důvodu se často stává, že bahnice jehně nepřijme, a tak nepřezije. Z tabulky 12 je patrné, že došlo k největšímu úhynu. Zároveň v tomto roce bylo 149 bahnice a 210 jehňat. Na tomto roce je dobře viditelné, že bahnice mají víc než jednoho potomka. V porovnání roku 2021 s rokem 2017 se snížil počet jehňat do 3 měsíců věku na 62,4 % a úhyny jehňat klesly na 6,5 %.

3.3.2.5 Plemenní berani

Stejně jako tomu bylo u odchovaných plemenných býků, i plemenní berani se prodávají během aukce. Tato aukce probíhá vždy v listopadu v roce, ve kterém se berani narodili. Před aukcí dojde ke zhodnocení inspektorem, které je možné uskutečnit po dovršení 6 měsíců věku berana. Inspektor hodnotí vývin, exteriér včetně defektů a zdravotní stav. Na základě výsledků stanoví výslednou třídu, do které bude beran zařazen. Po hodnocení jsou berani uznáni jako plemenní. Berani se prodávají s cenou za kus. V případě vysokého zájmu o plemenného berana, může dojít ke dražbě (SCHOK, 2004).¹⁹

3.4 Odběratelé

Podnik Nečtinská zemědělská, a.s. nemá stálé odběratele. Řídí se podle poptávky na trhu. V případě živočišné výroby jsou odběratelé různí podle toho, o jaká zvířata se jedná. Mladí plemenní býci jsou každý rok prodáváni na aukcích. Během aukce se jednotliví býci předvádějí zájemcům, kterými jsou různé fyzické či právnické osoby, které kupují býky pro rozšíření svého stáda. Po aukci dochází k jejich prodeji. Důležitou součástí živočišné výroby je také zástav, kdy podnik dle situace na trhu vyhlásí pohledávku po odběratelích nebo přijímá nabídky od odběratelů. Většina odběratelů zástavu nakoupený dobytek prodá, po částečném vykrmení, na finální výkrm podniku nebo fyzické osobě s českým identifikačním číslem. Když nakoupený dobytek dosáhne porážkové hmotnosti, prodá se dále, nejčastěji do zahraničí. U jatečného skotu se zvířata prodávají na jatka. Z 90 % dochází k prodeji do zahraničí, konkrétně na jatky Furth im Wald. Ve zbylých případech se jatečný skot prodává na jatka do Nýřan. Stejně jako u mladých plemenných býků probíhá prodej mladých plemenných beranů skrz aukci. Odstavená jehňata se prodávají zájemcům na výkrm stejně jako u zástavu telat. Odběratelé živočišné výroby jsou převážně konvenční zemědělci, kteří si zvířata kupují na fakturu. V případě prodeje do zahraničí jsou faktury v eurech.

Na rozdíl od živočišné výroby se v rostlinné výrobě domlouvají a uzavírají smlouvy s odběrateli dopředu. Smlouvy, které se uzavírají, nesou název předžňové a poukazují na očekávanou produkci. Tyto smlouvy slouží jako domluva mezi podnikem a odběrateli. Odběratel může buď uzavřít smlouvu na odkoupení sklizně nebo na jednotlivé tuny

---

¹⁹ SCHOK, Svaz chovatelů ovcí a koz, Pokyny k realizaci šlechtitelského programu [online]. (PDF) [cit. 2004-01-09]. Dostupné z: https://www.zootechnika.cz/file/41/pokyny_pko-1-.pdf

produkce. Většina odběratelů rostlinné výroby je ze zahraničí, obvykle z Německa, Rakouska nebo Švýcarska.

3.5 Dodavatelé

Stejně jako odběratelů se odlišují dodavatelé živočišné a rostlinné výroby. Živočišná výroba nakupuje zvířata od fyzických či právnických osob pouze k obnově stáda. Převážně tomu tak bývá u plemenných býků. Mezi důležité dodavatele živočišné výroby patří firmy GUYOKrma a Ketris. Ty zprostředkovávají podniku krmivo a minerálie. Ketris prodává podniku i napáječky a ohradníky.

Ostatní dodavatelé jsou spjati převážně s rostlinnou výrobou. Významným dodavatelem osiv je společnost OSEVA Seeds, s.r.o. Jelikož podnik Nečtinská zemědělská, a.s. spadá do ekologického zemědělství, i osivo musí být ekologické, s certifikátem BIO nebo musí dojít k výjimce, kterou obdrží od Ministerstva zemědělství. Mimo OSEVA Seeds, s.r.o. má podnik dodavatele pro ekologická hnojiva. Tito dodavatelé dávají podnikům bonus ve formě dobropisu za včasnou úhradu faktury ve výši 10 %. Zaměstnanci rostlinné výroby se kromě rostlinné produkce starají i o stroje podniku a jejich údržbu. Náhradní díly na opravu strojů zprostředkovávají firmy Agrowest a ARBO Klatovy. ARBO Klatovy taktéž nabízí možnost nákupu nových strojů. Obe tyto firmy jsou zprostředkovatelské a jsou schopny zajistit servis strojů, záruční opravy i pozáruční opravy. V podniku jsou poté náklady na stroje rozčleněny podle jednotlivých strojů číselně, např. pokud dojde k pojistné události, zjistí se v podniku číselné rozlišení poškozeného stroje a následně se zaznamená čerpání strojního pojištění. Se stroji také souvisí pohonné hmoty, minerální oleje a maziva, které dodává podniku společnost OMA CZ, a.s. U všech dodavatelů je možné dostat individuální cenové nabídky, popřípadě i množstevní slevy.

Tabulka 20 Dodavatelé podniku

Výrobky	Název společnosti
Osiva	OSEVA Seeds, s.r.o.
Krmiva a minerálie	GUYOKrma
Krmiva, napáječky a ohradníky	Ketris
Náhradní díly	Agrowest
Náhradní díly, nové stroje	ARBO Klatovy
Pohonné hmoty	OMA CZ, a.s.

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

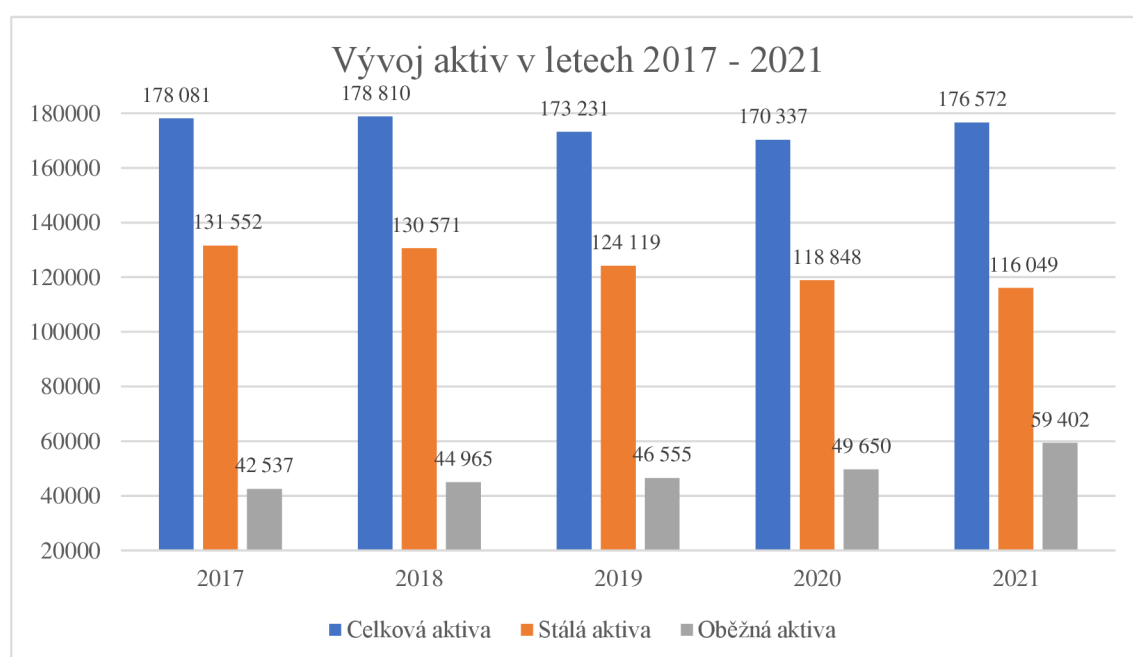
4 Absolutní a poměrové ukazatele

4.1 Absolutní ukazatele

4.1.1 Analýza aktiv

Z rozvahy (Příloha 2) je patrné, že největšími položkami aktiv jsou stálá aktiva a oběžná aktiva. Aktiva společnosti se svou výší ve sledovaných letech výrazně neliší. I tak jsou zde viditelné změny, které jsou vyobrazeny v grafu 2.

Graf 2 Vývoj aktiv v letech 2017-2021 (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

Tabulka 21 Srovnání aktiv z roku 2017 a 2021

	Srovnání let 2021 a 2017	Pokles/nárůst
Celková aktiva	99,2 %	-0,8 %
Stálá aktiva	88,2 %	-11,8 %
Oběžná aktiva	139,6 %	+39,6 %

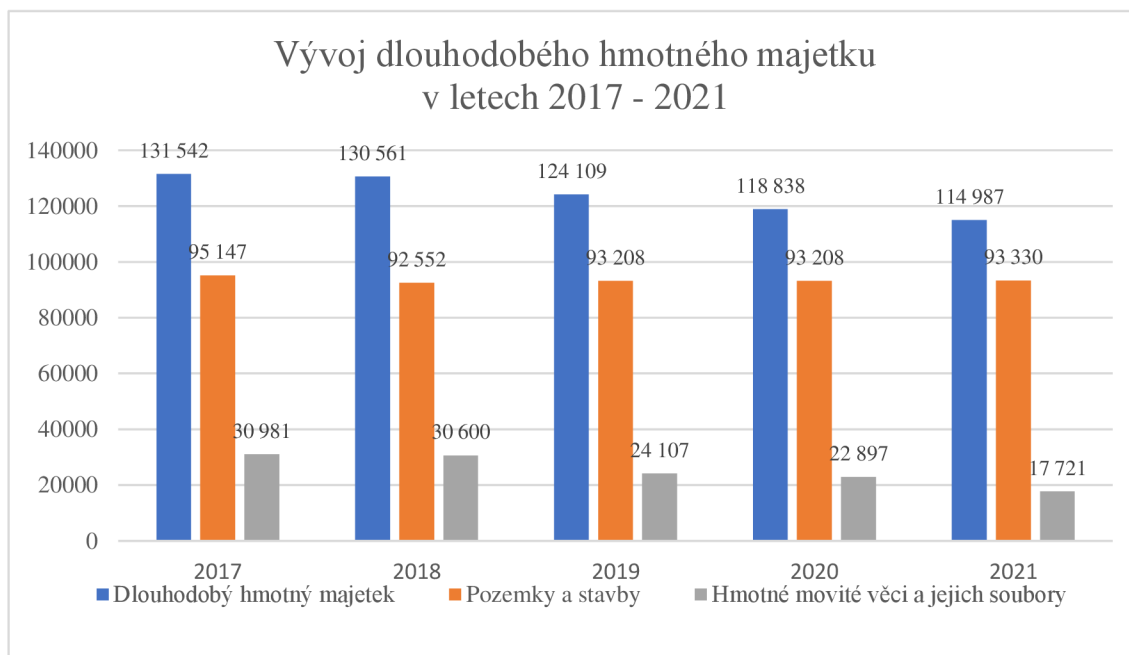
Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

Výše celkových aktiv tak představuje spíše konstantní průběh, zatímco u stálých a oběžných aktiv jsou viditelné rozdíly. Zatímco stálá aktiva mají klesající tendenci, to znamená že klesla od roku 2017 o 0,8 % na 99,2 %, aktiva oběžná mají tendenci rostoucí. Celková aktiva jsou

za sledované roky v průměru tvořena ze 69 % stálými aktivy a z 28 % oběžnými aktivy. Zbylá 3 % představuje časové rozlišení.

Nejvyšší část stálých aktiv představuje dlouhodobý hmotný majetek. Jeho výše představuje téměř veškerá stálá aktiva.

Graf 3 Vývoj DHM v letech 2017-2021 (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

Tabulka 22 Srovnání dlouhodobých aktiv z roku 2017 a 2021

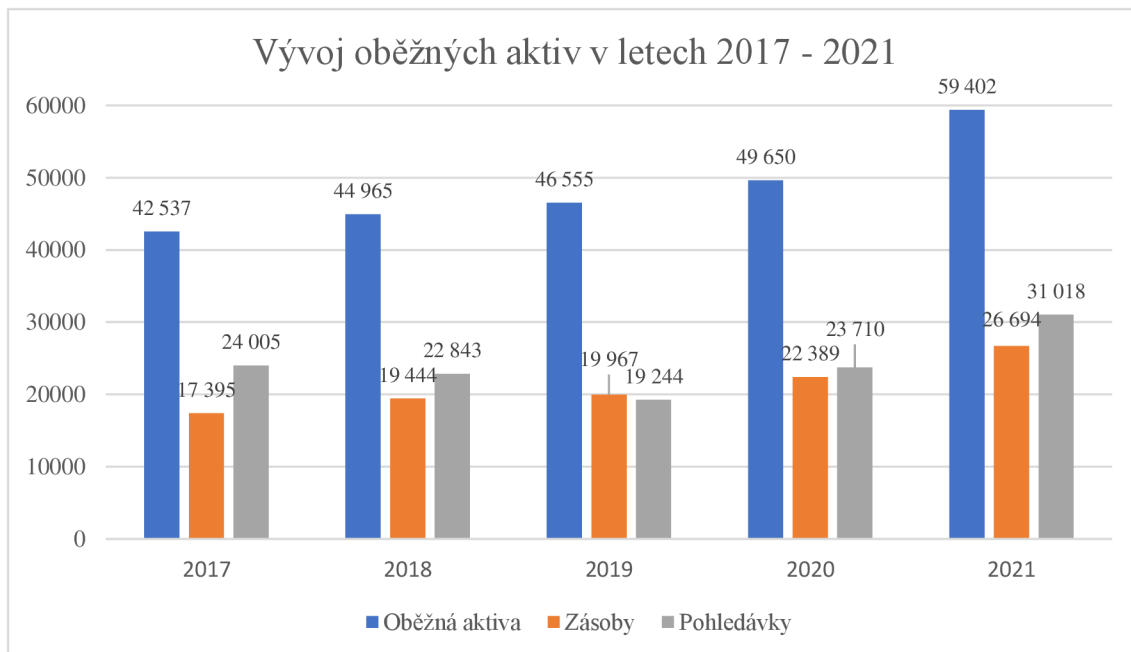
	Srovnání let 2021 a 2017	Pokles/nárůst
Dlouhodobý hmotný majetek	87,4 %	-12,6 %
Pozemky a stavby	98,1 %	-1,9 %
Hmotné movité věci a jejich soubory	57,2 %	-42,8 %

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

Dlouhodobý hmotný majetek má v průběhu let, stejně jako hmotné movité věci a jejich soubory, klesající trend. V porovnání s rokem 2017 poklesly hmotné movité věci a jejich soubory o 42,8 % a celkový dlouhodobý majetek o 12,6 %. Naopak pozemky a stavby jsou ve sledovaných letech téměř konstantní.

Stejně jako stálá aktiva i oběžná aktiva mají vysoké zastoupení v celkových aktivech. Jejich průběh je znázorněn v grafu 4.

Graf 4 Vývoj oběžného majetku v letech 2017-2021 (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

Tabulka 23 Srovnání oběžných aktiv z roku 2017 a 2021

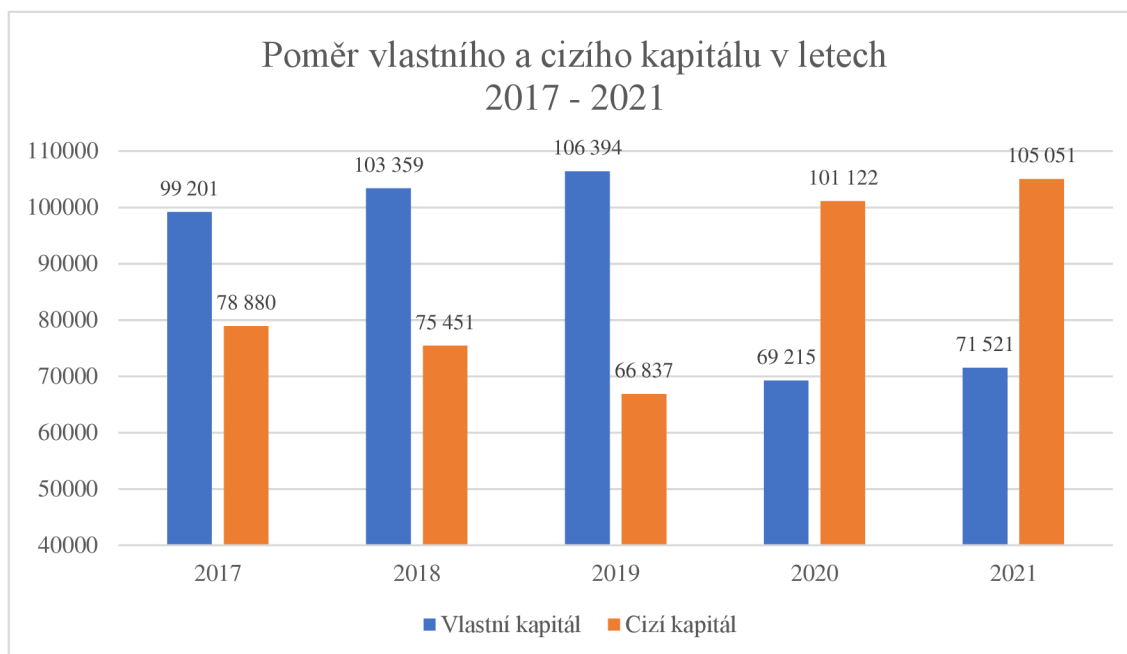
	Srovnání let 2021 a 2017	Pokles/nárůst
Oběžná aktiva	139,6 %	+39,6 %
Zásoby	153,5 %	+53,5 %
Pohledávky	129,2 %	+29,2 %

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

V oběžných aktivech jsou nejvíce zastoupené zásoby a pohledávky. Ty představují 97 % oběžných aktiv, zbylá 3 % představují peněžní prostředky. Na rozdíl od vývoje dlouhodobého majetku mají oběžná aktiva rostoucí trend. Od roku 2017 do roku 2021 došlo k jejich zvýšení o 39,6 %.

4.1.2 Analýza pasiv

Graf 5 Poměr vlastního a cizího kapitálu v letech 2017-2021 (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

Tabulka 24 Srovnání vlastního a cizího kapitálu z roku 2017 a 2021

	Změny hodnot 2021/2017	Pokles/nárůst
Vlastní kapitál	72,1 %	-27,9 %
Cizí kapitál	133,2 %	+33,2 %

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

Z grafu 5 je poznat, že nelze přesně určit, jaký kapitál má převahu. V prvních třech sledovaných letech je vlastní kapitál vyšší než cizí a má rostoucí tendenci. Naopak cizí kapitál je nižší a má klesající tendenci. Ve čtvrtém sledovaném roce dochází ke změně, kdy poklesne vlastní kapitál téměř o 65 % a cizí kapitál se navýší na 151,3 %. Poslední dva sledované roky pak cizí kapitál převyšuje vlastní kapitál. Oba kapitály mají v těchto letech rostoucí tendenci. V porovnání s rokem 2017 došlo do roku 2021 k poklesu vlastního kapitálu o 27,9 % a naopak k nárůstu cizího kapitálu o 33,2 %.

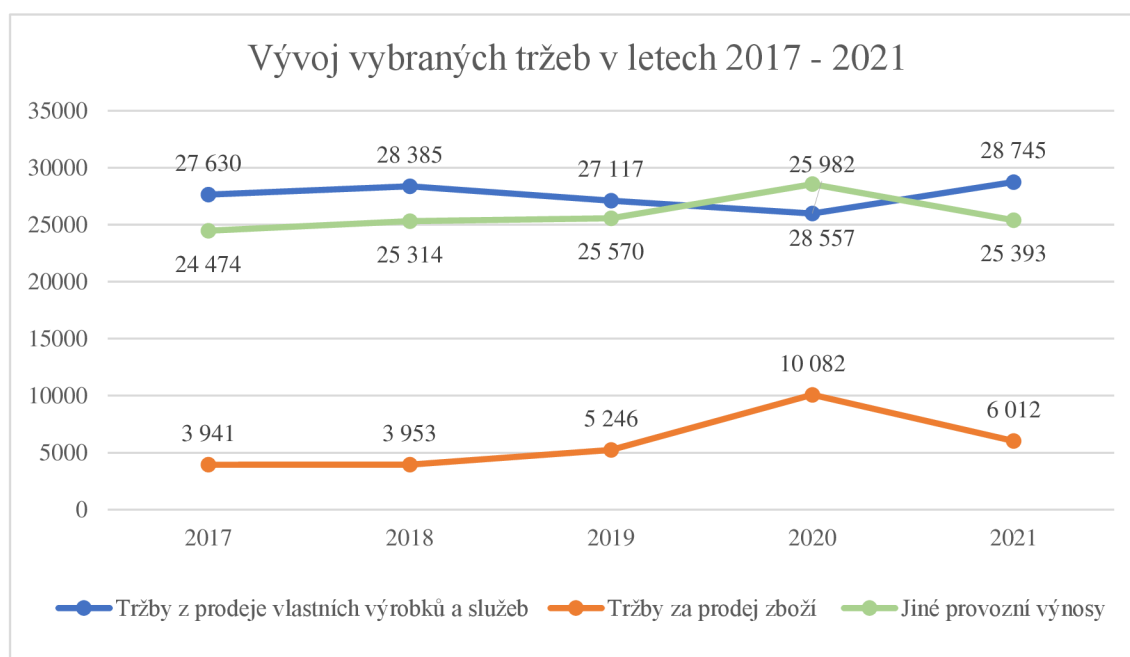
K poklesu vlastního kapitálu došlo kvůli vyplacení podílu ve společnosti společníkům. K navýšení cizího kapitálu poté kvůli závazkům k úvěrovým institucím. O úvěr si společnost zažádala kvůli nedostatku finančních prostředků na vyplacení podílů společníků ze společnosti.

4.1.3 Analýza výkazu zisku a ztrát

Podstatnou část zisků společnosti představují tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb. Obdobnou část zisků tvoří jiné provozní výnosy s označením III. 3. Další větší podíl z výnosu představují tržby z prodeje zboží a tržby z prodaného dlouhodobého majetku. Nedílnou součástí tohoto výkazu jsou i ztráty. Největší část ztrát tvoří výkonová spotřeba, především pak spotřeba materiálu a energie. Další významnou ztrátovou položkou výkazu jsou mzdové náklady.

Graf 6 Vývoj vybraných tržeb v letech 2017-2021 (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

Tabulka 25 Srovnání vybraných tržeb z roku 2017 a 2021

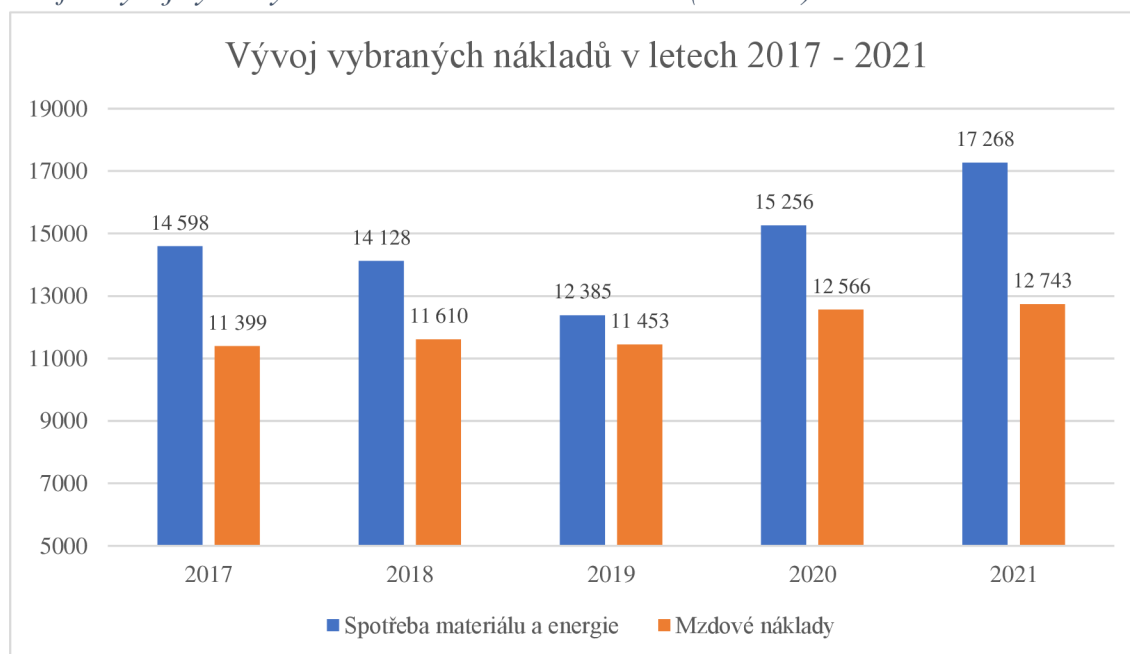
	Srovnání let 2021 a 2017	Pokles/nárůst
Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb	104,0 %	+4,0 %
Tržby za prodej zboží	152,6 %	+52,6 %
Jiné provozní výnosy	103,8 %	+3,8 %

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

V grafu 6 jsou znázorněny vybrané tržby ve sledovaných letech. Největší podíly na celkových výnosech podniku představují tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb, které, až na větší pokles na 25 982 tis. v roce 2020, mají přibližně stálé hodnoty. Dalšími jsou jiné provozní výnosy, které mají průběh obdobný jako tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb s tím rozdílem, že došlo k vyššímu nárůstu na 28 557 tis. v roce 2020. Další vybranou

významnou položkou z výnosů podniku jsou tržby z prodeje zboží, které v prvních třech sledovaných letech mají lehce rostoucí tendenci, ve čtvrtém roce dojde ke skoro dvojnásobnému nárůstu a v posledním roce opět k velkému poklesu. Po srovnání roku 2021 s rokem 2017, došlo u tržeb z prodeje vlastních výrobků a služeb k nárůstu o 4 %, u tržeb za prodej zboží pak k nárůstu o 52,6 %. Jiné provozní výnosy se zvýšily o 3,8 %.

Graf 7 Vývoj vybraných nákladů v letech 2017-2021 (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

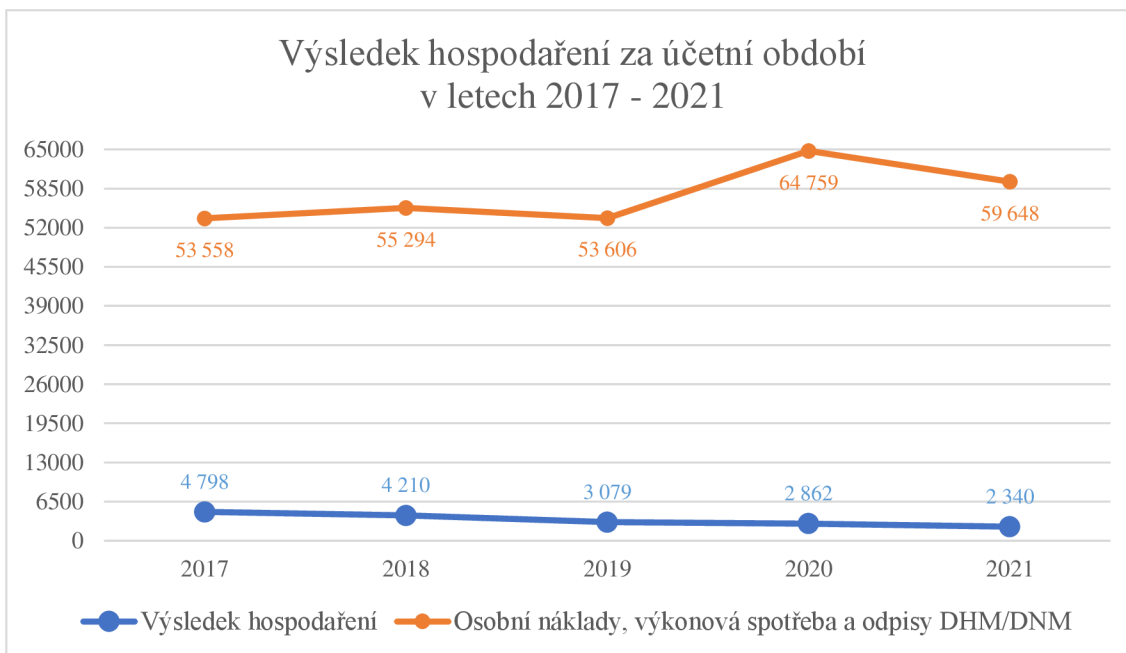
Tabulka 26 Srovnání vybraných nákladů z roku 2017 a 2021

	Srovnání let 2021 a 2017	Pokles/nárůst
Spotřeba materiálu a energie	118,3 %	+18,3 %
Mzdové náklady	111,8 %	+11,8 %

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

Obdobně jako v předchozím grafu jsou znázorněny vybrané náklady v grafu 7. Spotřeba materiálu a energie, která patří do výkonové spotřeby, představuje velkou část ztrát ve výkazech. V prvních třech sledovaných letech má klesající tendenci, naopak ve čtvrtém a pátém roce má tendenci rostoucí. Oproti tomu mzdové náklady nepředstavují podstatný nárůst či pokles v jednotlivých letech. Jejich průběh je spíše konstantní.

Graf 8 Vývoj výsledků hospodaření v letech 2017-2021 (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

Tabulka 27 Srovnání výsledku hospodaření z roku 2017 a 2021

	Srovnání let 2021 a 2017	Pokles/nárůst
Výsledek hospodaření	48,8 %	-51,2 %

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

Abychom zjistili, zda je podnik ztrátový či ziskový, vypočítáme výsledek hospodaření. Ten představuje rozdíl mezi výnosy a náklady účetního období. Podnik Nečtinská zemědělská, a.s. je v zisku. Z grafu 8 je ale viditelné, že výsledek hospodaření má klesající tendenci, konkrétně od roku 2017 pokles činil 51,2 %. Pro přehlednější jsou v grafu znázorněny také osobní náklady, výkonová spotřeba a odpisy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku. Jejich výše mohla ovlivnit průběh výsledků hospodaření. Je viditelné, že od roku 2017 se náklady zvýšily. Avšak nemají jen rostoucí tendenci, dochází k poklesům v letech 2019 a 2021. Je zřejmé, že nejen náklady mají vliv na výsledek hospodaření podniku. Velký vliv mohou mít např. klesající výnosy podniku.

4.2 Poměrové ukazatele

V teoretických východiscích bakalářské práce byly popsány a vysvětleny poměrové ukazatele. Dle jejich druhů byly z mnoha pramenů čerpány vzorce, které popisovaly, jak lze

vypočítat jednotlivé ukazatele. Podniku Nečtinská zemědělská a.s. byly vypočítány jednotlivé ukazatele dle vzorců obsažených v kapitole 3.3.2.

4.2.1 Ukazatele rentability

Ukazatele rentability, definované jako úroveň ziskovosti podniku, se počítají jako zisk vydělený položkou z aktiv, pasiv či výkazu zisku a ztrát. Pro podnik Nečtinská zemědělská byly vybrány ukazatele rentability aktiv, vlastního kapitálu a tržeb.

Tabulka 28 Rentabilita aktiv v letech 2017 - 2021 (v tis. Kč)

	2017	2018	2019	2020	2021
VH před zdaněním + nákladové úroky	7 520	6 861	5 463	6 316	6 086
Aktiva celkem	178 081	178 810	173 231	170 337	176 572
ROA	4,22 %	3,84 %	3,15 %	3,71 %	3,45 %
Inflace	2,5 %	2,1 %	2,8 %	3,2 %	3,8 %

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

Rentabilita aktiv podniku se pohybuje ve sledovaných letech od 3,15 % do 4,22 %. Tyto procentuální výsledky značí nižší rentabilitu. Rentabilita aktiv je považována za klíčové měřítko rentability podniku a vyjadřuje celkovou efektivnost podniku. Informuje tím o zhodnocení vloženého kapitálu. Doporučená hodnota se dle Růčkové (2019) pohybuje okolo 10 %. Z tabulky 28 je zřejmé, že k těmto hodnotám se podnik neblíží.

Postupné zvyšování inflace v jednotlivých letech nemělo velký vliv na výsledek hospodaření podniku ani jeho aktiva. I když jsou jednotlivé hodnoty v letech 2019 až 2021 nižší než v roce 2017, jejich pokles neodpovídá rostoucímu průběhu inflace. S rostoucí inflací by měl být výsledek hospodaření s obdobným průběhem klesající.

Tabulka 29 Rentabilita vlastního kapitálu v letech 2017 - 2021 (v tis. Kč)

	2017	2018	2019	2020	2021
Čistý zisk (VH po zdanění)	4 798	4 210	3 079	2 862	2 340
Vlastní kapitál	99 201	103 359	106 394	69 215	71 521
ROE (%)	4,84 %	4,07 %	2,89 %	4,13 %	3,27 %
Inflace	2,5 %	2,1 %	2,8 %	3,2 %	3,8 %

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

Efektivnost, s jakou podnik využívá kapitál vlastníků, představuje rentabilita vlastního kapitálu. Měří tak, kolik čistého zisku připadá na jednu korunu kapitálu. Ve sledovaných letech se rentabilita vlastního kapitálu pohybovala od 2,89 % do 4,84 %. I v tomto případě

jde o nižší rentabilitu. Růčková (2019) ve své knize doporučuje hodnotu ROE vyšší než 10 %. V porovnání s inflací se úměrně snižoval čistý zisk podniku. Vlastní kapitál měl v jednotlivých letech velké výchyly, tudíž výpočet rentability neodpovídá průběhu inflace.

Tabulka 30 Rentabilita provozních tržeb v letech 2017 - 2021 (v tis.)

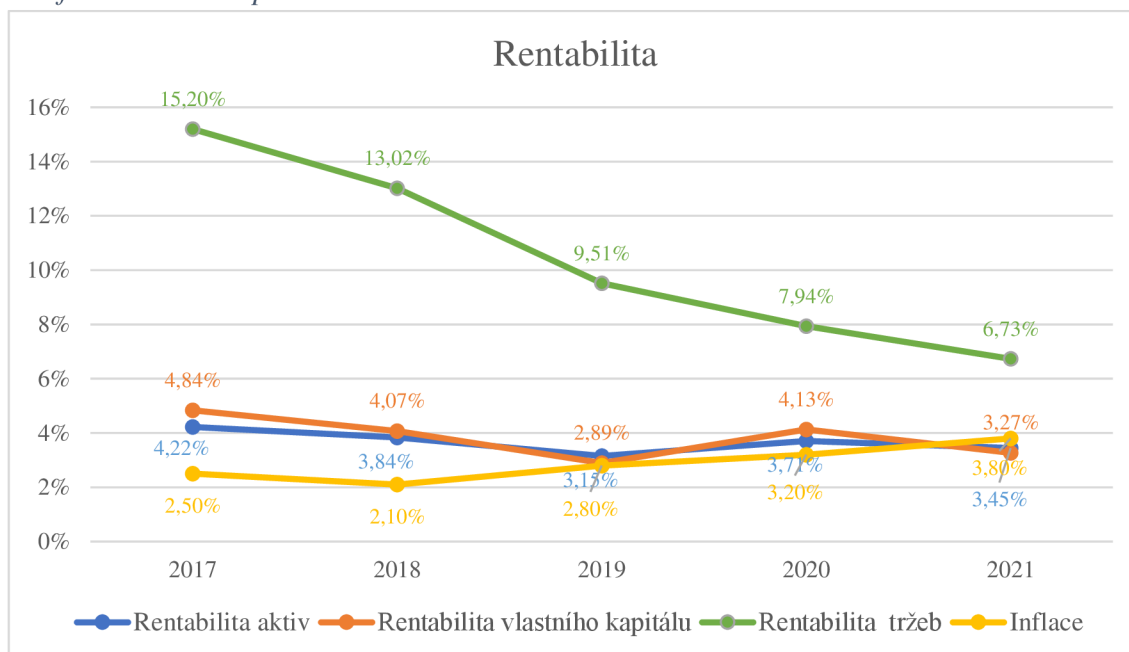
	2017	2018	2019	2020	2021
Čistý zisk (VH po zdanění) provozní	4 798	4 210	3 079	2 862	2 340
Tržby	31 571	32 338	32 363	36 064	34 757
ROS (%)	15,2 %	13,02 %	9,51 %	7,94 %	6,73 %
Inflace	2,5 %	2,1 %	2,8 %	3,2 %	3,8 %

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

Ukazatel rentability tržeb ukazuje, kolik korun zisku podniku vyplyne z jedné koruny tržeb. Z hodnoty ROS tak lze posoudit, jak podnik hospodaří se svými prostředky, jaké má postavení na trhu nebo jak pracuje se svými náklady. V případě Nečtinské zemědělské, a.s. se rentabilita tržeb pohybuje od 15,2 % do 6,73 %. Doporučená hodnota Růčkové (2019) je alespoň 6 %. Tento ukazatel podnik splňuje. Tendence ROS je klesající, podnik by se měl zaměřit na jednotlivé nákladové položky. Pokud sníží své náklady, může dosáhnout vyššího zisku. V případě rentability tržeb platí, že čím vyšší rentabilita je, tím lépe podnik hospodaří (FinAnalysis, 2022).²⁰

²⁰ FinAnalysis, Finanční analýza podniku, Poměrové ukazatele vyjadřující informace o výkonnosti podniku [online]. [cit. 2022-07-29]. Dostupné z: <https://www.finanalysis.cz/pouzite-pomerove-ukazatele.html>

Graf 9 Rentabilita podniku v letech 2017-2021

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

V grafu 9 je viditelný průběh vypočítaných hodnot rentability ve sledovaných letech. Křivky rentability aktiv (ROA) a rentability vlastního kapitálu (ROE) mají obdobný průběh. Obě tyto křivky mají v prvních třech sledovaných letech klesající tendenci, ve čtvrtém roce se jejich hodnoty zvýší a v posledním roce opět klesnou. I když jsou hodnoty rentability nízké, jsou stále kladné, což značí, že podnik není ztrátový.

4.2.2 Ukazatele likvidity

Schopnost se rychle a bez velké ztráty přeměnit na hotovost představuje likvidita majetku. Likvidita podniku je schopnost přeměnit oběžný majetek na peněžní prostředky, který ukazuje, zda podnik dokáže včas hradit své závazky. Likvidita je rozlišována na běžnou, pohotovou a okamžitou.

Oběžná aktiva v příložených tabulkách jsou očištěna o dlouhodobé pohledávky.

Tabulka 31 Běžná likvidita v letech 2017 - 2021 (v tis. Kč)

	2017	2018	2019	2020	2021
Oběžná aktiva	42 537	44 965	46 555	49 650	59 402
Krátkodobé závazky	16 075	12 181	10 848	10 755	11 969
CR – běžná likvidita	2,65	3,69	4,29	4,62	4,96

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

Běžná likvidita (current ratio) by neměla být nižší než 1. V takovém případě by podniku hrozila platební neschopnost. Běžná likvidita ukazuje, kolikrát převyšuje oběžný majetek výši závazků. Nečtinská zemědělská, a.s. se pohybuje v rozmezí od 2,65 do 4,96. Překračuje tak doporučovanou hodnotu dle Martinovičové, a dalších, (2019), kteří uvádějí interval od 2 do 3 i hodnotu dle Vochozky (2020), který doporučuje interval od 1,6 do 2,5.

Tabulka 32 Pohotová likvidita v letech 2017 - 2021 (v tis. Kč)

	2017	2018	2019	2020	2021
Oběžná aktiva bez zásob	25 142	25 521	26 588	27 261	32 708
Krátkodobé závazky	16 075	12 181	10 848	10 755	11 969
QAR	1,56	2,1	2,45	2,53	2,73

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

Pohotová likvidita, aneb quick assets ratio, se v podniku pohybuje od 1,56 do 2,73. Ukazuje přesnější vyjádření schopnosti podniku splácet své krátkodobé závazky. Oproti doporučeným hodnotám dle Martinovičové, a dalších, (2019), které jsou v rozmezí od 1 do 1,5, je vypočtená pohotová likvidita podniku znovu vyšší.

Tabulka 33 Okamžitá likvidita v letech 2017 - 2021 (v tis. Kč)

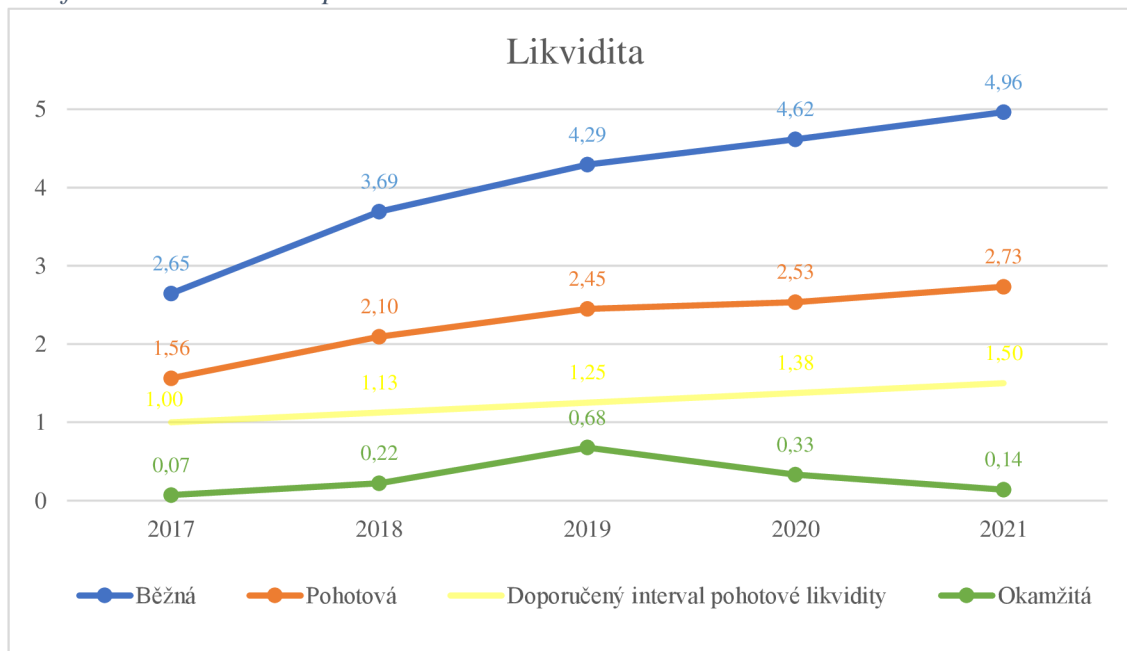
	2017	2018	2019	2020	2021
Peněžní prostředky	1 137	2 678	7 344	3 551	1 690
Krátkodobý finanční majetek	0	0	0	0	0
Krátkodobé závazky	16 075	12 181	10 848	10 755	11 969
CPR	0,07	0,22	0,68	0,33	0,14

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

Okamžitá likvidita, cash position ratio, ukazuje, jakou část krátkodobých závazků je možné uhradit peněžními prostředky a krátkodobým finančním majetkem. Okamžitá likvidita Nečtinské zemědělské, a.s. se pohybuje od 0,07 do 0,68. Doporučenou hodnotu splňuje

v roce 2018, 2019 a 2020, kterou je dle Martinovičové, a dalších (2019) i Vochozky (2020) hodnota vyšší než 0,2.

Graf 10 Likvidita podniku v letech 2017-2021

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

Průběh vypočítaných hodnot likvidity ve sledovaných letech lze vidět v grafu 10. Křivky běžné a pohotovosti mají rostoucí trend. Oproti tomu je okamžitá likvidita rostoucí, v roce 2019 je nejvyšší a od tohoto roku opět klesá. Okamžitá likvidita se tři roky pohybuje v doporučených hodnotách. Hodnoty běžné a pohotovosti jsou vyšší než doporučené hodnoty. V grafu je rovněž znázorněn interval doporučených hodnot pro pohotovostní likviditu. Je tak dobře viditelné, že pohotovostní likvidita podniku je značně vyšší.

4.2.3 Účetní hodnota akcie a zisk na akcii

Nečtinská zemědělská, a.s. nemá veřejně obchodovatelné cenné papíry. Ukazatele kapitálového trhu, popřípadě tržní hodnoty podniku, tak nelze na podnik aplikovat. Provedené výpočty pouze znázorňují, jak by si podnik teoreticky vedl, kdyby jeho cenné papíry byly veřejně obchodovatelné.

Tabulka 34 Ukazatel účetní hodnoty akcie v letech 2017-2021 (v tis. Kč)

	2017	2018	2019	2020	2021
Vlastní kapitál	99 201	103 359	106 394	69 215	71 521
Počet emitovaných kmenových akcií	48 901	48 901	48 901	48 901	48 901
Účetní hodnota akcie	2,029	2,114	2,176	1,415	1,463

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

Ukazatel účetní hodnoty akcie posuzuje výkonnost podniku a hodnotu vlastního kapitálu přepočteného na akcii. Jak již bylo zmíněno v teoretické části, finančně zdravý je pro investory podnik, jehož hodnoty akcií mají v čase rostoucí tendenci. Z tabulky 25 je již z objemu vlastního kapitálu zřejmé, že hodnota jednotlivých akcií nemá stálý rostoucí trend. Do roku 2019 měla účetní hodnota akcií rostoucí trend, v roce 2020 hodnota výrazně klesla. K lehkému zvýšení hodnoty došlo v posledním sledovaném roce. Dalo by se tak usoudit, že pro případné investory by podnik nemusel být jasnou volbou.

Tabulka 35 Zisk na akcii v letech 2017-2021 (v tis. Kč)

	2017	2018	2019	2020	2021
Čistý zisk	4 798	4 210	3 079	2 862	2 340
Počet emitovaných akcií	48 901	48 901	48 901	48 901	48 901
Zisk na akcii	0,098	0,086	0,063	0,059	0,048
Rentabilita akcie	0,021 %	0,024 %	0,032 %	0,035 %	0,043 %

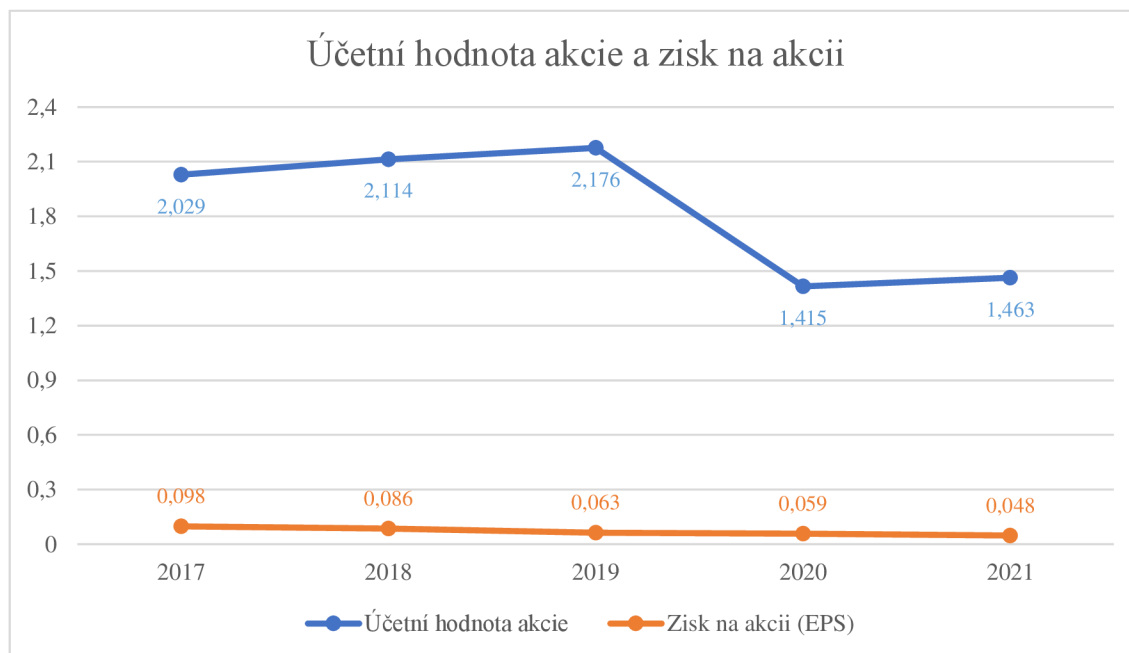
Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

Důležitým ukazatelem pro investory je také zisk na akcii. V Nečtinské zemědělské, a.s. má zisk na akcii ve sledovaných letech klesající průběh. Od roku 2017 do roku 2021 klesl čistý zisk více než o polovinu, a tím i zisk připadající na jednu akcii. V takovém případě by pro investory podnik nebyl atraktivní a své peníze by investovali jinde.

Podnik má v zaknihované podobě 48 901 kusů akcií na jméno s hodnotou 1 000 Kč. Je tak možné říci, že jedna akcie by potenciálně vynesla akcionáři zisk v rozmezí od 0,048 do 0,098 tis. Kč.

Nedochází k přerozdělování zisku mezi společníky. Zisk slouží k financování provozu podniku, zbylý zůstává na účtu nerozděleného zisku v rozvaze.

Graf 11 Účetní hodnota akcie a zisk na akcii v letech 2017-2021

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

V grafu 11 je viditelný průběh účetní hodnoty akcie a zisku na akcii ve sledovaných letech. Pokud by podnik měl v těchto letech veřejně obchodovatelné akcie, mohl by mít potíží upoutat pozornost případných investorů. V zisku připadajícím na akcii má podnik pouze klesající trend. Tím by mohl odradit mnoho zájemců, kteří by byli ochotni investovat své peníze do podniku po zhlédnutí vývoje účetní hodnoty akcií, který měl od roku 2017 do roku 2019 rostoucí trend.

4.2.4 Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti podniku znázorňují, jak velká část aktiv je financována z cizího kapitálu. Jednotlivé výpočty tak poukazují na schopnost podniku splácet dluhové závazky. V případě neschopnosti splácení může dojít až k úpadku společnosti.

Tabulka 36 Celková zadluženost v letech 2017-2021 (v tis. Kč)

	2017	2018	2019	2020	2021
Cizí zdroje	78 880	75 451	66 837	101 122	105 051
Aktiva celkem	178 081	178 810	173 231	170 337	176 572
Celková zadluženost	44,29 %	42,20 %	38,58 %	59,37 %	59,49 %

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

Celková zadluženost podniku se pohybuje ve sledovaných letech od 38,58 % do 59,49 %. Dalo by se tak interpretovat, že průměrně téměř polovina veškerých podnikových aktiv je financována z cizích zdrojů. Čím vyšší hodnoty zadluženost nabývá, tím je podnik méně schopný splácet své dluhové závazky. Růčková (2019) uvádí ve své knize doporučený interval od 30 % do 60 %. Do tohoto intervalu spadá i vypočtená celková zadluženost podniku.

Tabulka 37 Dlouhodobá zadluženost v letech 2017-2021 (v tis. Kč)

	2017	2018	2019	2020	2021
Dlouhodobé závazky	62 805	63 270	55 989	90 367	93 082
Aktiva celkem	178 081	178 810	173 231	170 337	176 572
Dlouhodobá zadluženost	35,27 %	35,38 %	32,32 %	53,05 %	52,72 %

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

Interval, ve kterém se pohybuje dlouhodobá zadluženost, je od 32,32 % do 53,05 %. Vyjadřuje tím podíl dlouhodobých dluhů na aktivech společnosti k určitému okamžiku, jinak řečeno, jak velká část aktiv je financována dlouhodobými dluhy. V porovnání s celkovou zadlužeností se hodnoty výrazně neliší. Je tak možné interpretovat, že průměrně představuje dlouhodobá zadluženost 86 % celkové zadluženosti. Pro podnik představují dlouhodobé dluhy nižší riziko, jelikož nehrozí jejich brzká splatnost.

Větší část dlouhodobých závazků představují závazky k úvěrovým institucím. V rozvaze (Příloha 2) činí k roku 2017 hodnotu 43 379 000 Kč a k roku 2021 více jak dvojnásobek, přesněji 86 828 000 Kč. Oproti tomu závazky ke společníkům v prvním sledovaném roce činí 15 768 000 Kč a v posledním již pouze 4 201 000 Kč. Je tak zřejmé, že díky zvyšujícím závazkům k úvěrovým institucím roste dlouhodobá zadluženost podniku. Naopak dochází k postupnému splácení závazků vůči společníkům.

Tabulka 38 Zadluženost vlastního kapitálu v letech 2017-2021 (v tis. Kč)

	2017	2018	2019	2020	2021
Cizí zdroje	78 880	75 451	66 837	101 122	105 051
Vlastní kapitál	99 201	103 359	106 394	69 215	71 521
Zadluženost VK	79,52 %	73,00 %	62,82 %	146,10 %	146,88 %

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

Zadlužeností vlastního kapitálu je udávána míra, do které bude společnost schopna si nadále půjčovat. Vysoký poměr dluhu pak představuje neschopnost podniku vzít na sebe další

závazky. V Nečtinské zemědělské, a.s. se pohybuje zadluženost vlastního kapitálu od 62,82 % do 146,88 %. Tím podnik velice převyšuje doporučenou hodnotu maximálně 40 % dle Knápkové, a dalších (2017).

Do roku 2019 byla zadluženost nižší než 100 %, tudíž podnik dokázal částečně financovat chod vlastním kapitálem. V roce 2020 a 2021 zadluženost dosáhla hodnot nad 146 %. Pro financování podniku tak byly využívány převážně cizí zdroje.

Ke zvýšení cizích zdrojů došlo kvůli vyšším závazkům k úvěrovým institucím. Podniku byly poskytnuty provozní úvěry použité především k financování provozu. Z části úvěru bylo nakoupeno strojové vybavení, čímž podnik zainvestoval do svého plynulejšího chodu.

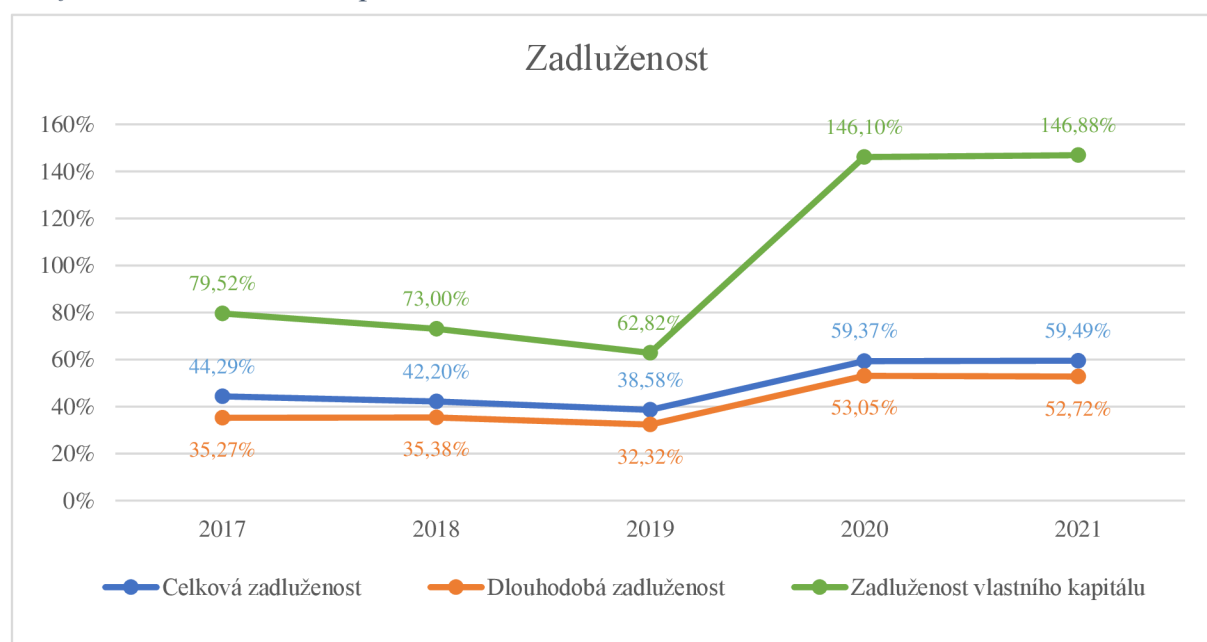
Tabulka 39 Úrokové krytí v letech 2017-2021 (v tis. Kč)

	2017	2018	2019	2020	2021
Zisk před úroky a zdaněním	7 520	6 861	5 463	6 316	6 086
Úrokové náklady	1 521	1 527	1 784	2 353	3 013
Úrokové krytí	4,94	4,49	3,06	2,68	2,02

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

Výpočet ukazatele úrokového krytí se používá ke zjištění, kolikrát jsou úrokové náklady kryty ziskem před zdaněním a úroky. Pokud je hodnota rovna 1, znamená to, že veškeré zisky jsou vynaloženy na splátku úroků. Čím vyšších hodnot ukazatel nabývá, tím lepší je finanční situace v podniku.

Graf 12 Zadluženost podniku v letech 2017-2021

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

V Nečtinské zemědělské, a.s. ukazatel nabývá hodnot v intervalu 2,02 až 4,94. Tím nenaplnuje doporučenou hodnotu vyšší než 5 dle Růčkové (2019). V prvním sledovaném roce tak podnik dokázal zaplatit úrokové náklady svým ziskem téměř pětkrát, naopak v posledním roce jen dvakrát. Je tak zřejmé, že s přibývajícím cizími zdroji rostou také úrokové náklady. Postupem času podniku zůstane méně zisku po zaplacení úroků, jelikož ukazatel úrokového krytí je rok od roku nižší.

Vývoj jednotlivých ukazatelů zadluženosti je znázorněn v grafu 12. Dlouhodobá zadluženost přesně kopíruje vývoj celkové zadluženosti podniku. Je viditelné, že pro všechny ukazatele byl zlomový rok 2019. Od tohoto roku zadluženost výrazně stoupla. Hlavním důvodem je nárůst využívaných cizích zdrojů v podniku.

4.2.5 Ukazatele aktivity

O tom, jak efektivně podnik hospodaří s jednotlivými složkami majetku a využívá kapitál informují ukazatele aktivity. Při výpočtech je majetek poměřován s tržbami, výnosy či jiným oceněním. Rozlišují se dvě základní formy těchto ukazatelů, a to dobu obratu ve dnech nebo počet obrátek za rok. Doba obratu představuje, kolikrát za rok je podnik schopen přeměnit majetek na tržby. U majetku by tato doba měla být co nejkratší, naopak u závazků co nejdelší. Počet obrátek pak představuje počet dnů, po které majetek drží svou formu, než je přeměněn v tržby nebo peníze.

Tabulka 40 Obrat celkových aktiv v letech 2017-2021 (v tis. Kč)

	2017	2018	2019	2020	2021
Tržby celkem	60 053	61 956	59 340	70 124	62 595
Aktiva celkem	178 081	178 810	173 231	170 337	176 572
Obrat celkových aktiv	0,34	0,35	0,34	0,41	0,35

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

Obrat celkových aktiv představuje, kolikrát se aktiva podniku přemění do jeho tržeb během jednoho roku. Dle Hobzy, a dalších (2015) a Vochozky (2020) je doporučená hodnota minimálně na úrovni 1. Ukazatel by však měl dosahovat co nejvyšších hodnot. V Nečtinské zemědělské, a.s. se obrat celkových aktiv pohybuje od 0,34 do 0,41. Hodnoty, kterých interval nabývá, jsou velice nízké.

Tabulka 41 Obrat dlouhodobého majetku v letech 2017-2021 (v tis. Kč)

	2017	2018	2019	2020	2021
Tržby celkem	60 053	61 956	59 340	70 124	62 595
Dlouhodobý majetek	131 552	130 571	124 119	118 848	116 049
Obrat DM	0,46	0,47	0,48	0,59	0,54

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

Kolikrát se dlouhodobý majetek přemění v tržby podniku představuje ukazatel obratu dlouhodobého majetku. Oproti ostatním aktivům se u dlouhodobého majetku bere v potaz také jeho odepsanost a metoda odpisování. Čím vyšší je odepsanost, tím lepší hodnoty ukazatel nabývá. Obrat dlouhodobého majetku nabývá v Nečtinské zemědělské, a.s. hodnotu od 0,46 do 0,59. To znamená, že oproti celkovým aktivům se dlouhodobý majetek lépe přeměňuje na tržby.

Tabulka 42 Obrat zásob v letech 2017-2021 (v tis. Kč)

	2017	2018	2019	2020	2021
Tržby celkem	60 053	61 956	59 340	70 124	62 595
Zásoby	17 395	19 444	19 967	22 389	26 694
Obrat zásob	3,45	3,19	2,97	3,13	2,34

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

U zásob nedochází k přeměně na tržby, ale v jinou formu oběžného majetku, jeho prodeji a následnému naskladnění. Minimální hodnota není stanovena, avšak platí, že čím vyšších hodnot ukazatel obratu zásob nabývá, tím je situace v podniku lepší. Příliš vysoké hodnoty ale dle Vochozky (2020) mohou značit absenci nelikvidních zásob. Hodnoty, kterých v Nečtinské zemědělské, a.s. ukazatele nabývají, jsou v intervalu od 2,34 do 3,45. Dalo by se tedy interpretovat, že zásoby podniku se alespoň 2,34krát obrátí v jinou formu majetku, prodají a znovu naskladní.

K nárůstu zásob od roku 2017, kdy činily 17 395 000, do roku 2021, kdy jejich hodnota narostla na 26 694 000 došlo především kvůli rostlinné výrobě. Ve stejném roce, ve kterém se sklídí obilí, je vyexpedováno jen kolem 40 %. Zbylá sklizeň je vyexpedována až v roce následujícím. K nárůstu došlo také z důvodu úpravy vnitropodnikových cen zásob.

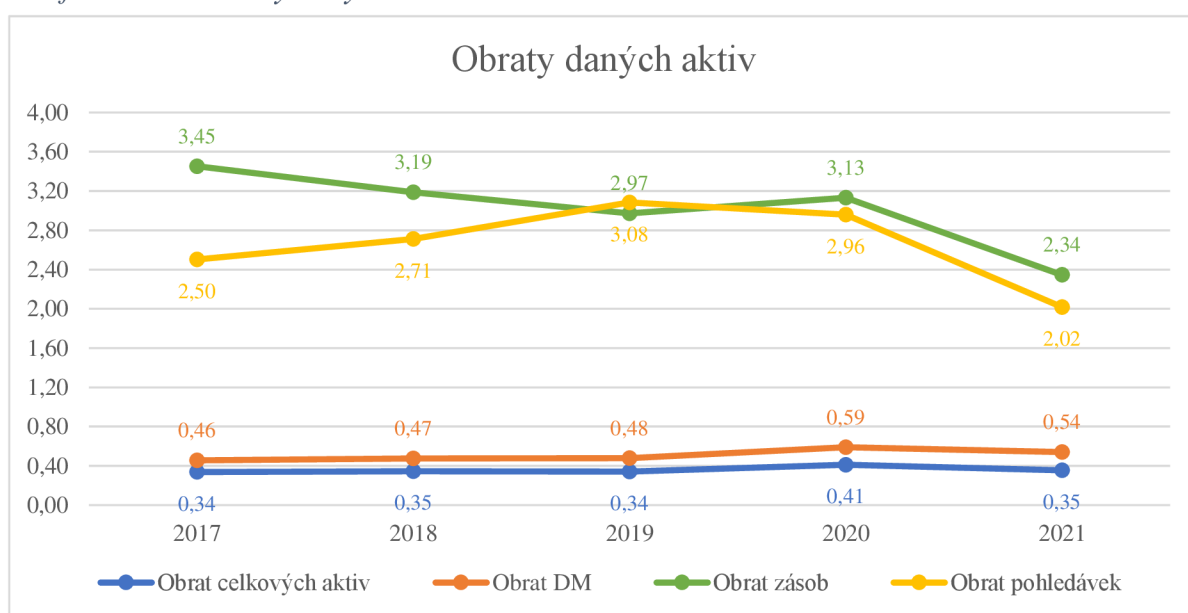
Tabulka 43 Obrat pohledávek v letech 2017-2021 (v tis. Kč)

	2017	2018	2019	2020	2021
Tržby celkem	60 053	61 956	59 340	70 124	62 595
Pohledávky	24 005	22 843	19 244	23 710	31 018
Obrat pohledávek	2,50	2,71	3,08	2,96	2,02

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

Stejně jako v předchozích případech, i obrat pohledávek představuje, kolikrát za rok je podnik schopný své pohledávky přeměnit na peněžní prostředky. V podniku ukazatel nabývá hodnot od 2,02 do 3,08.

Graf 13 Obraty daných aktiv v letech 2017-2021

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

Průběh jednotlivých ukazatelů obrátů je znázorněn v grafu 12. Obraty celkových aktiv a dlouhodobého majetku mají téměř konstantní trend. Obrat zásob má, až na vychýlení v roce 2020, klesající průběh. Oproti tomu obrat pohledávek je do roku 2019 rostoucí a od tohoto roku rovněž postupně klesá.

Tabulka 44 Doba obratu zásob v letech 2017-2021 (v tis. Kč)

	2017	2018	2019	2020	2021
Zásoby	17 395	19 444	19 967	22 389	26 694
Tržby celkem/360	166,81	172,10	164,83	194,79	173,88
Doba obratu zásob	104,28	112,98	121,13	114,94	153,52

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

Počet dní, po které zásoby drží svou formu, než se přemění na peníze, vyjadřuje ukazatel doby obratu zásob. Oproti předešlým obrátům jednotlivých aktiv by měly ukazatele doby obratu dosahovat co nejnižších hodnot. Podnik ale musí dbát na plynulou výrobu, aby potřebné zásoby byly k dispozici. Ve výpočtech ukazatelů bylo dle Vochozky (2020) a Martinovičové, a dalších, (2019) použito 360 dní k přepočtu tržeb na den. Interval doby obratu zásob v Nečtinské zemědělské, a.s. se pohybuje od 104,28 do 153,52 dní. V roce 2017 tak podnik dosahoval nejlepších výsledků s hodnotou 104,28. Avšak nenaplnuje tím doporučenou hodnotu dle Růčkové (2019), která činí 60 až 80 dní.

Tabulka 45 Doba obratu pohledávek v letech 2017-2021 (v tis. Kč)

	2017	2018	2019	2020	2021
Krátkodobé pohledávky	23 905	22 843	19 244	23 710	31 018
Tržby celkem/360	166,81	172,10	164,83	194,79	173,88
Doba obratu pohledávek	143,30	132,73	116,75	121,72	178,39

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

Dobu, po kterou je majetek držen ve formě pohledávek, zkoumá ukazatel doby obratu pohledávek. Vyobrazuje průměrnou dobu splatnosti pohledávek v podniku. K posouzení je potřebné srovnat tyto hodnoty s hodnotami doby obratu závazků. Dle Martinovičové, a dalších, (2019) by měla mít doba obratu pohledávek menší hodnoty než doba obratu závazků. Jak v případě pohledávek, tak v případě závazků, bylo použito 360 dní k přepočtu tržeb na den.

V Nečtinské zemědělské, a.s. se doba obratu pohledávek pohybuje od 116,75 do 178,39 dní. Naopak doba obratu závazků má ve sledovaných letech interval od 55,21 do 96,36 dní, který lze vyčíst z tabulky 37. Podnik tak nesplňuje doporučení, které říká, že by pohledávky měly být splatné dříve než závazky.

K růstu krátkodobých pohledávek ve sledovaných letech došlo zejména kvůli živočišné výrobě. Odběratelé často nerespektují splatnost pohledávek, především pak tuzemští odběratelé. Z tohoto důvodu se postupně prodává větší část výroby do zahraničí. Naštěstí podnik nemá žádnou nedobytnou pohledávku. Dalším důvodem může být vyplácení dotací. Většinu dotací, které jsou vázány k danému roku, podnik obdrží až v roce následujícím. Účetně však tyto dotace patří k předešlému roku.

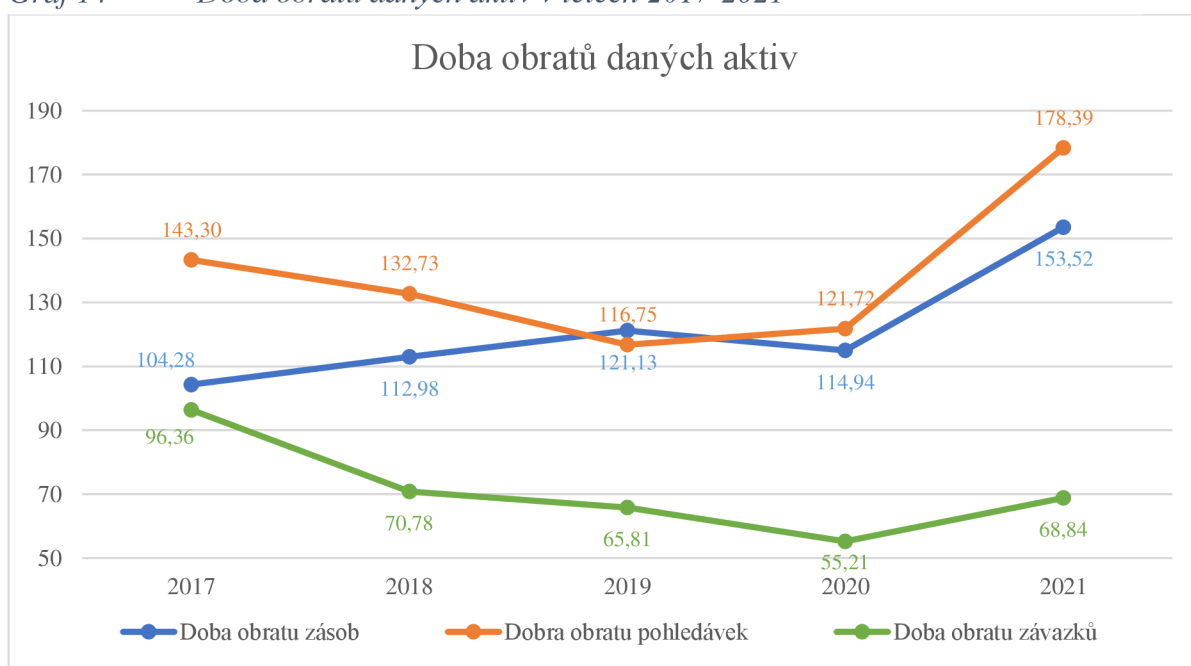
Tabulka 46 Doba obratu závazků v letech 2017-2021 (v tis. Kč)

	2017	2018	2019	2020	2021
Krátkodobé závazky	16 075	12 181	10 848	10 755	11 969
Tržby celkem/360	166,81	172,10	164,83	194,79	173,88
Doba obratu závazků	96,36	70,78	65,81	55,21	68,84

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

Doba, po kterou došlo ke vzniku závazku až po jeho úhradu, představuje doba obratu závazků. Z tabulky 36 je zřejmé, že doba obratu závazků je kratší než doba obratu pohledávek.

Graf 14 Doba obratů daných aktiv v letech 2017-2021

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

Vývoj jednotlivých ukazatelů lze vidět v grafu 13. Doba obratu závazků má od roku 2017 do roku 2020 klesající trend. Zatímco doba obratu závazků má postupný klesající trend, doba obratu pohledávek klesá do roku 2019. Od tohoto roku je její trend strmě rostoucí. Z grafu je tak zřetelně vidět, že doba obratu pohledávek dosahuje mnohem vyšších hodnot než doba obratu závazků. Naopak doba obratu zásob má, až na menší propad v roce 2020, rostoucí trend.

4.3 Finanční zdraví

Pro určení finančního zdraví podniku jsou používány poměrové ukazatele vypočítané na základě rozvahy a výkazu zisku a ztráty. Pro posouzení zdraví je používáno 10 těchto ukazatelů z oblasti rentability, likvidity, zadluženosti a aktivity. Výsledkem je pak aritmetický průměr součtu bodů z jednotlivých účetních období. Pokud je podnik svým výsledkem v kategorii A, B nebo C (Tabulka 1), je vyhodnocen jako finančně zdravý a má nárok zažádat si o dotaci.

Tabulka 47 Výpočet finančního zdraví v letech 2017-2021

		2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021
č.	ukazatel	výsledek ukazatele					BODY				
1	ROA	2,60	3,49	2,52	3,01	2,60	2	3	2	3	2
2	Dlouhodobá rentabilita	18,73	20,98	23,41	25,46	25,87	3	3	3	3	3
3	Přidaná hodnota / vstupy	29,45	41,72	45,39	22,53	37,02	2	3	3	2	3
4	Rentabilita výkonů, z cash flow	52,94	54,71	49,99	43,36	36,71	3	3	3	3	3
5	Celková zadluženost	44,29	42,20	38,58	59,37	59,49	3	3	3	2	2
6	Úrokové krytí	3,05	4,09	2,45	2,18	1,52	3	3	3	3	3
7	Doba splatnosti dluhů, z cash flow	4,40	3,67	3,40	5,54	6,71	3	3	3	2	2
8	Krytí zásob čistým pracovním kapitálem	1,55	1,83	1,89	1,74	1,80	3	3	3	3	3
9	Pohotová likvidita (L2)	1,13	1,30	1,59	1,94	1,86	2	2	3	3	3
10	Investiční aktivita	-	9,87	5,75	6,73	7,60	-	3	3	3	3
Σ	Počet bodů celkem						24	29	29	27	27

Zdroj: vlastní zpracování dle Výpočtu finančního zdraví (SZIF, 2018), interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

Ukazatele a body byly vypočteny dle Výpočtu finančního zdraví (SZIF, 2018).²¹ Nečtinská zemědělská, a.s. se řadí svými bodovými výsledky do kategorie A ve všech sledovaných letech. Nejlepších výsledků dosahuje v letech 2018 a 2019, kdy jí zbývá pouze bod k dosažení maximálního možného počtu bodů. Lze tak vyhodnotit, že podnik má velice dobré finanční zdraví.

²¹ SZIF, Státní zemědělský intervenční fond, Výpočet finančního zdraví [online]. [cit. 2018-09-14]. Dostupné z: https://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_stazeni%2Fprv2014%2Fzakladni_informace%2Ffin_zdravi%2F1579593542243.xlsx

4.4 Okres Plzeň – sever

Okres Plzeň-sever zaujímá své místo v severovýchodní části Plzeňského kraje. V rámci tohoto kraje sousedí s okresy Plzeň-město, Plzeň-jih, Rokycany a Tachov. Podle velikosti je třetím největším okresem v kraji. Jeho rozloha činí kolem 1 287 km², což představuje 17 % z celkové rozlohy kraje. Na území bylo vyhlášeno 6 přírodních parků a 20 zvláště chráněných území. Hlavními vodními toky okresu jsou řeky Mže, Berounka a Střela.

V tomto okrese je velice rozšířené zemědělství. Zemědělská půda totiž tvoří více než 50 % z celkové výměry. Živočišná výroba je zaměřena především na chov drůbeže, skotu a prasat. V rostlinné výrobě je nejvíce pěstována pšenice, ječmen, oves, řepka a kukuřice na zeleno a na siláž (CZSO, 2012).²²

4.4.1 Postavení Nečtinské zemědělské a.s. v okrese Plzeň – sever

Aby bylo možné zjistit, jaké postavení má podnik v daném okrese, je třeba provést analýzu konkurenčních podniků a trhu v dané oblasti. K tomu je rovněž zapotřebí zjistit demografické údaje o obyvatelstvu.

Tabulka 48 Demografické údaje a podíl zaměstnaných podnikem v letech 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Počet obyvatel	78 561	79 278	79 979	80 671	80 666
Obyvatelé od 15 do 64 let věku	51 500	51 547	51 741	51 981	51 812
Z toho zaměstnáno podnikem	33	33	30	29	29
Podíl zaměstnaných podnikem vůči celkovému počtu obyvatel	0,064 %	0,064 %	0,058 %	0,056 %	0,056 %

Zdroj: vlastní zpracování dle seznamu příjemců dotací EU (SZIF, 2022)

Z tabulky 47 je možné vyčíst, že podnik Nečtinská zemědělská, a.s. zaměstnává v okrese Plzeň-sever průměrně 29 až 33 lidí v období let 2017 až 2021. Celkový počet obyvatel v okrese se v tomto období pohyboval mezi 78 561 a 80 666 lidmi, z toho počet obyvatel v produktivním věku byl v rozmezí 51 500 až 51 981 lidí. Podíl zaměstnaných v podniku vůči celkovému počtu obyvatel se pohyboval mezi 0,056 % a 0,064 % v závislosti na roce. Z těchto údajů vyplývá, že podnik zaměstnává velmi malý počet lidí v okrese Plzeň-sever a

²² CZSO, Český statistický úřad, Charakteristika okresu Plzeň-sever [online]. [cit. 2012-05-15]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xp/charakteristika_okresu_plzen_sever

podíl zaměstnaných v podniku vůči celkovému počtu obyvatel je velmi nízký, v řádu setin procenta.

Z kapitoly 4.3. víme, že podnik je finančně zdravý. Díky tomu může být důležitým zdrojem příjmů pro místní dodavatele a subdodavatele, kteří s ním spolupracují nebo může zvýšit poptávku po službách a zboží od jeho dodavatelů, což může v konečném důsledku vést k větší zaměstnanosti v okrese. I když podnik Nečtinská zemědělská, a.s. nemá významný vliv na zaměstnanost v okrese Plzeň-sever, jeho finanční stabilita může přinést prospěch celému regionu tím, že přiláká další investory a podnikatele.

Pro zjištění postavení podniku Nečtinská zemědělská, a.s. v okrese Plzeň-sever byly využity informace o podnicích pobírajících dotace EKOZ.

Tabulka 49 Příjemci dotací EKOZ a celkové obdržené dotace těchto PO/FO

Název PO/FO	2020	2021
Nečtinská zemědělská, a.s.	5 458 642,84	5 720 008,43
Walker farmer s.r.o.	2 948 302,56	2 874 874,88
Škalda Tomáš	900 277,83	887 842,89
Beránek Václav	795 757,13	783 295,36
Pavel Dibelka s.r.o.	677 790,59	409 051,49
Svoboda Robert	434 683,47	366 061,49
Beránek Václav	370 859,67	234 890,85
Beránek Jaroslav	365 295,84	375 335,44
Holub Tomáš	259 533,11	257 051,55
Hruška Jaroslav	220 022,96	209 994,44
Chybová Barbora	183 117,32	230 668,95
Agro Luková s.r.o.	124 463,24	121 802,80
Blažek Michal	119 415,58	118 349,22
Ěret Josef	106 033,06	79 713,00
Chlup Martin	66 772,79	66 195,15
M+A bio s.r.o.	63 149,32	62 382,49
Ěretová Irena	60 963,00	60 677,75
Janková Petra	47 056,90	46 689,65
Šípek Ondřej	38 362,20	35 901,50
Hajšman Marek	23 626,44	23 273,16

Zdroj: vlastní zpracování dle seznamu příjemců dotací EU (SZIF, 2022)

Z tabulky příjemců dotací je viditelné, že nejvyšší částky v letech 2020 a 2021 obdržela Nečtinská zemědělská, a.s. Tyto částky představují významnou finanční podporu pro její

podnikání a mohou svědčit o tom, že podnik je schopen efektivně využívat poskytnuté finanční prostředky. Další podnik, který obdržel dotační obnos v řádu milionů, je Walker Farmer, s.r.o. Zbylí příjemci dotací EKOZ jsou převážně fyzické osoby. Významných částek dosáhl Tomáš Škalda nebo Václav Beránek.

Z hlediska vlivu na okres může být obdržena dotace Nečtinské zemědělské, a.s. pozitivní, pokud se využije na projekty, které mají přímý nebo nepřímý vliv na rozvoj oblasti, např. podpora zaměstnanosti v regionu, podpora místních dodavatelů nebo zlepšení infrastruktury v oblasti.

4.4.2 Indexy koncentrace

Indexy koncentrace jsou ukazatele používané k měření úrovně tržní koncentrace v určitém odvětví. Jsou důležité pro firmy, protože ukazují, jak silná je konkurence v jejich odvětví a jak velký mají jednotlivé firmy podíl na trhu. Tyto indexy se mohou použít také k tomu, aby podniky lépe porozuměly konkurenčnímu prostředí a mohly na základě toho lépe plánovat své strategie, včetně cenové politiky a marketingových kampaní. Nejčastěji používanými jsou indexy koncentrace CR4 a HHI.

4.4.2.1 CR4

Pro zjištění, jak velkou část dotací obdrží právnické či fyzické osoby z okresu Plzeň-sever, které pobírají dotace z programu EKOZ, je možné použít index koncentrace pro přední 4 firmy.

Tabulka 50 Index koncentrace CR4

Název PO/FO	Podíl na celkových obdržovaných dotacích		Součet těchto podílů	
	2020	2021	2020	2021
Nečtinská zemědělská, a.s.	44,70 %	44,12 %	44,70 %	44,12 %
Walker farmer s.r.o.	24,14 %	22,18 %	68,84 %	66,30 %
Škalda Tomáš	7,37 %	6,85 %	76,21 %	73,15 %
Beránek Václav	6,52 %	6,04 %	82,74 %	79,19 %

Zdroj: vlastní zpracování

Výsledky ukazují, že dotace jsou silně koncentrované v rukou několika málo subjektů. Největší podíl na celkových dotacích, tedy 44,7 % v roce 2020 a 44,12 % v roce 2021, obdržela firma Nečtinská zemědělská, a.s. Následující tři subjekty - Walker farmer s.r.o.,

Škalda Tomáš a Beránek Václav si rozdělily dalších přibližně 20 % celkových dotací v obou sledovaných letech. Indexy koncentrace ukazují, že CR2, aneb podíl prvních dvou subjektů, je 68,84 % v roce 2020 a 66,3 % v roce 2021. Tyto dva subjekty dostávají více než dvě třetiny celkových dotací. CR3, podíl prvních tří subjektů, je 76,21 % v roce 2020 a 73,15 % v roce 2021. Lze tak interpretovat, že první tři subjekty si rozdělují téměř tři čtvrtiny dotací. CR4, podíl prvních čtyř subjektů, je 82,74 % v roce 2020 a 79,19 % v roce 2021. První čtyři subjekty si rozdělují více než čtyři pětiny celkových dotací v roce 2020 a téměř čtyři pětiny v roce 2021. Tyto vysoké indexy koncentrace naznačují, že ekologický zemědělský trh v okrese Plzeň-sever je velmi koncentrovaný a malý počet subjektů ovládá většinu dotací. Ke snížení podílů v roce 2021 došlo díky nárůstu obdržených dotací ostatních subjektů, které nemají tak významné postavení na trhu ekologického zemědělství v okrese jako tyto čtyři dominantní subjekty. Z dlouhodobého hlediska může toto vést k větší diverzifikaci ekologického zemědělského sektoru v okrese a menší závislosti na největších firmách.

4.4.2.2 HHI

Herfindahl-Hirschmanův index dokáže přesněji určit koncentraci na trhu, jelikož zohledňuje celkovou strukturu trhu pomocí kvadratického součtu tržních podílů všech firem na trhu.

Pokud je HHI nižší než 1500, jedná se o trh s nízkou koncentrací, kde existuje mnoho konkurenčních firem. Trhy s HHI mezi 1500 a 2500 se považují za mírně koncentrované, kde existuje středně velký počet firem na trhu. Trhy s HHI mezi 2500 a 4000 se považují za středně koncentrované, kde existuje menší počet firem na trhu, ale stále dochází k určitému konkurenčnímu tlaku. Trhy s HHI nad 4000 se považují za silně koncentrované, kde existuje málo konkurenčních firem a trh je ovládán několika dominantními hráči.

Tabulka 51 Herfindahl-Hirschmanův index

Název PO/FO	2020	2021	HHI 2020	HHI 2021
Nečtinská zemědělská, a.s.	5 458 642,84	5 720 008,43	1998,282	1946,755
Walker farmer s.r.o.	2 948 302,56	2 874 874,88	582,950	491,763
Škalda Tomáš	900 277,83	887 842,89	54,355	46,902
Beránek Václav	795 757,13	783 295,36	42,467	36,506
Pavel Dibelka s.r.o.	677 790,59	409 051,49	30,809	9,956
Svoboda Robert	434 683,47	366 061,49	12,672	7,973
Beránek Václav	370 859,67	234 890,85	9,224	3,283
Beránek Jaroslav	365 295,84	375 335,44	8,949	8,382
Holub Tomáš	259 533,11	257 051,55	4,517	3,932
Hruška Jaroslav	220 022,96	209 994,44	3,247	2,624
Chybová Barbora	183 117,32	230 668,95	2,249	3,166
Agro Luková s.r.o.	124 463,24	121 802,8	1,039	0,883
Blažek Michal	119 415,58	118 349,22	0,956	0,833
Eret Josef	106 033,06	79 713	0,754	0,378
Chlup Martin	66 772,79	66 195,15	0,299	0,261
M+A bio s.r.o.	63 149,32	62 382,49	0,267	0,232
Eretová Irena	60 963	60 677,75	0,249	0,219
Janková Petra	47 056,9	46 689,65	0,149	0,130
Šípek Ondřej	38 362,2	35 901,5	0,099	0,077
Hajšman Marek	23 626,44	23 273,16	0,037	0,032
Celkem			2753,569	2564,285

Zdroj: vlastní zpracování, databáze SZIF

Samotný výpočet HHI indexu poskytuje informace o tom, jakou pozici zaujímají jednotlivé firmy v rámci daného trhu. Čím vyšší je HHI index, tím větší podíl na trhu má daná firma. Z tabulky 51 je možné vidět, že Nečtinská zemědělská, a.s. má nejvyšší HHI index v roce 2021, čímž je zřejmé, že zaujímá největší podíl na trhu mezi všemi uvedenými firmami.

Nečtinská zemědělská, a.s. také dostala nejvyšší dotace v roce 2020 i 2021. Tím potvrzuje její dominantní pozici na trhu. Tato firma tedy zaujímá vedoucí pozici v příjmech od státu i podílu na trhu.

Druhá nejvyšší HHI hodnota patří firmě Walker farmer s.r.o. Ta ale dostala o něco méně dotací než Nečtinská zemědělská, a.s. a také její HHI index je podstatně nižší.

To znamená, že druhá firma na trhu je značně vzdálená od prvního místa a není tak dominantní jako Nečtinská zemědělská, a.s.

Třetí a čtvrtá firma na trhu, tedy Tomáš Škalda a Beránek Václav, mají HHI indexy o něco nižší než druhá firma, čímž je jejich podíl na trhu ještě menší. Oba tyto podniky také dostaly menší dotace než Nečtinská zemědělská, a.s. a Walker farmer s.r.o. Těmto dvěma firmám tedy zůstává pouze menší podíl na trhu a nižší příjmy od státu.

Celkově lze zhodnotit, že Nečtinská zemědělská, a.s. má výrazně dominantní pozici na trhu v porovnání s ostatními firmami, které jsou na trhu méně významné a mají nižší HHI indexy. V tabulce 51 je taktéž možné vidět, že celkové HHI v roce 2021, které činilo 2564,285, se snížilo oproti HHI v roce 2020 o necelých 200 bodů. To může naznačovat, že konkurence na trhu se mírně zvýšila a koncentrace trhu se snížila. Svou hodnotou se HHI index v obou letech řadí do středně koncentrovaného trhu. I když Nečtinská zemědělská, a.s. zaujímá více než polovinu celého trhu, do středně koncentrovaného se trh může řadit z důvodu velkého počtu menších právnických a fyzických osob.

5 Výsledky a diskuse

Tabulka 52 Poměrové ukazatele a indexy koncentrace

Rentabilita		Likvidita	
Ukazatel	Hodnoty intervalu	Ukazatel	Hodnoty intervalu
Rentabilita aktiv	3,15 %; 4,22 %	Běžná likvidita	2,65; 4,96
Rentabilita VK	2,89 %; 4,84 %	Pohotová likvidita	1,56; 2,73
Rentabilita tržeb	6,73 %; 15,2 %	Okamžitá likvidita	0,07; 0,68
Účetní hodnota akcie a zisk na akcii		Zadluženost	
Ukazatel	Hodnoty intervalu	Ukazatel	Hodnoty intervalu
Účetní hodnota akcie	1,415; 2,176	Celková zadluženost	38,58 %; 59,49 %
Zisk na akcii	0,048; 0,098	Dlouhodobá zadluženost	32,32 %; 53,05 %
		Zadluženost VK	62,82 %; 146,88 %
		Úrokové krytí	2,02; 4,94
Aktivita			
Ukazatel	Hodnoty intervalu	Ukazatel	Hodnoty intervalu
Obrat aktiv	0,34; 0,41	Doba obratu zásob	104,28; 153,52
Obrat DHM	0,46; 0,59	Doba obratu pohledávek	116,75; 178,39
Obrat zásob	2,34; 3,45	Doba obratu závazků	55,21; 96,36
Obrat pohledávek	2,02; 3,08		
Indexy koncentrace			
Ukazatel	Hodnoty intervalu	Ukazatel	Hodnoty CR2-CR4
HHI	0,032; 1998,282	CR4	66,3 %; 82,74 %

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

Souhrn provedených výpočtů z praktické části je vyobrazen v tabulce 52. V této tabulce jsou uvedeny ukazatele rentability, likvidity, zadluženosti, aktivity, účetní hodnoty akcie a zisku na akcii. Dále je možné zde vidět nejznámější indexy koncentrace, kterými je HHI a CR4. U jednotlivých ukazatelů jsou zobrazeny krajní hodnoty intervalu, kterých podnik ve sledovaných letech 2017 až 2021 nabýval. Aby bylo možné vyhodnotit, jak si podnik díky vypočteným ukazatelům vede, je třeba srovnat výsledné hodnoty s hodnotami, které doporučují ve svých publikacích autoři.

5.1 Rentabilita

Dle Knápkové, a dalších (2017) by se rentabilita tržeb měla pohybovat od 6 % výše. V podniku se tato rentabilita pohybuje od 6,73 % do 15,2. Je tak jediným vypočteným ukazatelem, který odpovídá doporučeným hodnotám autora. Na rozdíl od rentability tržeb dosahuje velice nízkých hodnot rentabilita aktiv, jejíž krajní hodnoty jsou od 3,15 % do 4,22 %, a vlastního kapitálu, který se pohybuje v intervalu od 2,89 % do 4,84 %. Pro rentabilitu aktiv je doporučená hodnota okolo 10 % a pro rentabilitu vlastního kapitálu se pohybují doporučené hodnoty od 10 % výše. Tyto hodnoty uvedla ve své knize Růčková (2019).

Nízká rentabilita aktiv může být způsobena tím, že podnik nevyužívá své zdroje dostatečně efektivně, což může být způsobeno např. špatným řízením zásob nebo neúčinným využitím prostředků. To může vést k nárůstu nákladů a snížení ziskovosti. Nízká rentabilita vlastního kapitálu může být způsobena tím, že podnik nemá dostatečné vlastní zdroje na financování svých aktivit a musí se spoléhat na půjčky a financování od externích zdrojů. To může vést k vysokým úrokovým nákladům a snížení ziskovosti.

Tyto výsledky mohou mít negativní dopad na finanční výkonnost podniku, jeho schopnost růstu a konkurenceschopnost na trhu. Podnik by měl přijmout opatření ke zlepšení své schopnosti efektivně využívat své zdroje k dosažení vyšší rentability.

5.2 Likvidita

Vypočtené ukazatele likvidity v podniku nemají až tak vysoké odchylky jako tomu bylo u rentabilit. Pro běžnou likviditu doporučuje Martinovičová, a další (2019) hodnoty od 2 do 3 a Vochozka (2020) hodnoty od 1,6 do 2,5. V Nečtinské zemědělské, a.s. dosahovaly hodnoty běžné likvidity od 2,65 do 4,96. Spodní hodnoty tak odpovídají doporučeným hodnotám Martinovičové, a dalších (2019). Pro podnik může být vyšší běžná likvidita výhodná v situacích, kdy potřebuje rychle zajistit finanční prostředky na splacení krátkodobých závazků. Nicméně příliš vysoká běžná likvidita může být nevýhodná, protože peníze nejsou využity efektivně a nejsou investovány do výdělečných aktivit. Podnik by tak měl najít optimální rovnováhu mezi dostatečnou běžnou likviditou a efektivním využitím finančních prostředků k růstu a rozvoji podnikání.

V pohotovostní likviditě Martinovičová, a další (2019) uvádějí doporučené hodnoty v intervalu od 1 do 1,5 a Vochozka (2020) poté 0,7 až 1. Podnik však nabývá hodnot v intervalu od 1,56

do 2,73. Je tak zřejmé, že podnik přesahuje doporučené hodnoty. Obdobně jako u běžné likvidity, i v pohotové likviditě mohou být vysoké hodnoty výhodou, když podnik potřebuje platit své závazky nebo když se nabízejí příležitosti k investicím, které vyžadují rychlé financování. Snižuje tím riziko neschopnosti zaplatit neočekávané výdaje. Nevýhodu může vysoká pohotová likvidita představovat tím, že podnik nevyužívá své peníze efektivně a mohl by např. zvýšit svou rentabilitu tím, že by své peníze využil k nákupu produktivních aktiv nebo k investicím do inovací.

Naopak u okamžité likvidity doporučuje Martinovičová, a další (2019) i Vochozka (2020) hodnoty vyšší než 0,2. Krajiní hodnoty vypočtené okamžité likvidity v podniku jsou 0,07 a 0,68. Částečně tak vypočtený ukazatel odpovídá doporučeným hodnotám. Hodnoty, které jsou nižší než doporučené, mohou znamenat, že podnik nemá dostatek peněžních prostředků k pokrytí krátkodobých závazků v případě potřeby nebo má příliš vysoké závazky vůči dodavatelům, a tím může být ohrožena jeho platební schopnost. Pokud se podnik znovu dostane do situace, kdy jeho peněžní prostředky nebudou dostačující k pokrytí jeho závazků, může se pokusit navýšit tyto prostředky. Toho může docílit např. pomocí zkrácení platebních termínů pro odběratele, prodloužením platebních termínů u dodavatelů nebo snížením zásob, díky čemuž se uvolní peněžní prostředky.

5.3 Zadluženost

Celková zadluženost podniku by měla být dle Růčkové (2019) v intervalu od 30 % do 60 %. Tomuto intervalu odpovídají vypočtené hodnoty v podniku, které se pohybují od 38,58 % do 59,49 %. S celkovou zadlužeností se tak nachází v optimální situaci, kdy má dostatečnou úroveň dluhů, ale zároveň si udržuje finanční stabilitu a má prostředky pro financování budoucího růstu. Lze říci, že podnik je v této oblasti finančně stabilní a má dostatečné finanční zdroje pro svůj růst a rozvoj.

Pro dlouhodobou zadluženost nejsou známy doporučené hodnoty. Avšak kdyby byl použit obdobný interval jako u celkové zadluženosti, znamenalo by to, že i u dlouhodobé zadluženosti je podnik vypočtenými hodnotami od 32,32 % do 53,05 % finančně stabilní.

Avšak v oblasti zadluženosti vlastního kapitálu podnik výrazně přesahuje doporučené hodnoty dle Knápkové, a dalších (2017), která v knize sděluje, že zadluženost vlastního kapitálu by měla být maximálně 40 %. U Nečtinské zemědělské, a.s. tento ukazatel vyšel v intervalu od 62,82 % do 146,88 %. Z praktické části lze vyčíst, že došlo ke zvýšení závazků

k úvěrovým institucím z důvodu nákupu strojového vybavení. Aby tuto zadluženost podnik snížil, mohl by např. získat nové investory, čímž by získal kapitál na snížení dluhu, prodat nevyužívaná aktiva, snížit investice do nových strojů a zařízení nebo zvýšit ziskovost podniku. Možnost je také přehodnotit investiční plány, pokud jsou pro podnik příliš ambiciózní, a zaměřit se na investice s větší návratností. Je však důležité, aby snížení zadluženosti vlastního kapitálu nebylo na úkor vývoje a budoucího růstu podniku.

Dalším ukazatelem zadluženosti podniku je úrokové krytí. Pro tento ukazatel doporučuje Růčková (2019) hodnoty vyšší než 5. Podnik se vypočtenými hodnotami pohybuje v intervalu od 2,02 do 4,94. Hodnoty podniku jsou nižší než doporučené. Znamená to, že podnik je více závislý na externím financování. Pro zvýšení těchto hodnot může podnik zvýšit své provozní výnosy např. vylepšením výrobního procesu, inovací výrobků, zvýšením efektivity pracovních procesů. Další možností je snížit úrokové náklady tím, že refinancuje své dluhy za výhodnějších podmínek. Celkově by měl podnik správně řídit rizika, aby minimalizoval vliv nepředvídatelných událostí na úrokové náklady. Toho může docílit pomocí řádně nastaveného finančního plánu. Zvýšení hodnoty úrokového krytí může podniku pomoci zlepšit jeho finanční stabilitu a důvěryhodnost u věřitelů.

5.4 Aktivita

Aktivita je rozdělena na obraty a doby obrátů. Pro obrat celkových aktiv doporučuje Hobza, a další (2015) hodnoty vyšší než 1. Dalo by se tak říct, že je doporučeno alespoň jedenkrát přeměnit aktiva v tržby. Podnik nabývá hodnot od 0,34 do 0,41. Hodnoty jsou tak o dost nižší než doporučené. Znamená to, že podnik nedosahuje optimálního využití svých aktiv a nemůže tedy maximalizovat své tržby. Pro zlepšení hodnoty obratu aktiv by podnik mohl zvýšit efektivitu svých pracovních procesů, optimalizovat své sklady, zlepšit marketingové aktivity a inovovat své produkty. Podnik by také mohl využít analýzy a vyhodnocení příčin nižšího obratu aktiv, aby určil, co přesně ovlivňuje jeho výkon a jaké kroky by bylo třeba přijmout ke zlepšení jeho efektivity.

Poměrně vysokých hodnot nabývá ukazatel obratu zásob, který se pohybuje v intervalu od 2,34 do 3,45. Dle Hobzy, a dalších (2015) platí, že čím vyšších hodnot ukazatel nabývá, tím lepší je situace v podniku. Vyšší hodnoty ukazatele naznačují, že podnik dokáže rychleji a efektivněji proměnit své zásoby v hotovost. Může to pro podnik představovat výhody jako

je zlepšení finančního zdraví ve formě nižších nákladů na skladování, rychlejší uspokojování poptávky zákazníků nebo zvýšení konkurenceschopnosti na trhu.

Obdobně jako u obratu zásob tomu je u obratu pohledávek, které v podniku nabývají hodnot od 2,02 do 3,08. Vyšší hodnoty ukazatele obratu pohledávek mohou naznačovat, že podnik má efektivní správu svých pohledávek a dokáže rychleji inkasovat své faktury, z čehož je možné indikovat, že podnik má lepší likviditu a účinnější řízení pohledávek.

Pro doby obratu není jednoznačně určit jejich doporučenou hodnotu. Dle Černohorského, a dalších (2011) by měla být doba obratu zásob co nejkratší. Podnik se pohybuje svými hodnotami od 104,28 do 153,52 dnů. V zemědělských podnicích je často delší doba obratu zásob, protože plodiny mohou být sezónní a nemusí být ihned po sklizni prodány. Navíc se u některých plodin může jednat o produkt, který musí být zpracován nebo uskladněn, což může způsobit, že prodej se uskuteční až po určité době. Pokud je doba obratu zásob příliš dlouhá, může to znamenat zbytečné náklady na skladování a riziko znehodnocení produktů. Na druhé straně, pokud je doba obratu zásob příliš krátká, může to znamenat nedostatečnou zásobu pro uspokojení poptávky a potenciálně ztrátu prodeje. Není tak možné zhodnotit, zda hodnoty, kterých nabývá Nečtinská zemědělská, a.s. jsou optimální či ne.

Doba obratu pohledávek by měla být dle Martinovičové, a dalších (2019) kratší než doba obratu závazků. Podnik dosahuje hodnot od 116,75 do 178,39 dnů. Naopak u doby obratu závazků jsou hodnoty od 55,21 do 96,36 dnů. Tím podnik nesplňuje doporučení. Když je doba obratu pohledávek delší než doba obratu závazků, znamená to, že podnik má větší množství peněz vázaných v pohledávkách než v závazcích. To může vést k nedostatku finančních prostředků pro podnikové aktivity, protože peníze jsou vázány v nezaplacených fakturách. Podnik s delší dobou obratu pohledávek také může být náchylnější ke zpožděním a nezaplaceným fakturám, což může vést k neplánovaným výdajům a nedostatku finanční stability. Pokud jsou hodnoty mimo doporučené rozmezí, je třeba hledat způsoby, jak optimalizovat vztahy s dodavateli a zákazníky a zlepšit cash flow podniku.

5.5 Indexy koncentrace

Nečtinská zemědělská, a.s. má největší podíl na obdržení dotací EKOZ v okrese Plzeň - sever. S dalšími čtyřmi subjekty, přesněji Walker Farmer s.r.o., Škalda Tomáš a Beránek Václav, ovládají více než čtyři pětiny celkových dotací v roce 2020, konkrétně 82,74 % a téměř čtyři pětiny, 79,19 %, v roce 2021. Z toho vyplývá, že Nečtinská

zemědělská, a.s. je v oblasti ekologického zemědělství v okrese Plzeň-sever významným hráčem a patří k největším subjektům, které mají na tomto trhu výrazné postavení. V roce 2021 se díky nárůstu obdržených dotací ostatních subjektů snížil podíl této společnosti na celkových obdržených dotacích. To může vést k větší diverzifikaci ekologického zemědělského sektoru v okrese a menší závislosti na největších firmách.

Na základě výpočtu HHI lze říci, že Nečtinská zemědělská, a.s. zaujímá vedoucí pozici na trhu ekologického zemědělství v okrese Plzeň-sever. Tato firma má nejvyšší HHI index v porovnání s ostatními firmami na trhu, konkrétně za rok 2020 hodnotu 1998,282 z celkových 2753,569 a v roce 2021 1946,755 z celkových 2564,285, což znamená, že má největší podíl na trhu. Nečtinská zemědělská, a.s. má také nejvyšší příjem od státu a celkově dominantní pozici na trhu v porovnání s ostatními firmami, které jsou na trhu méně významné a mají nižší HHI indexy. I když trh s ekologickým zemědělstvím v okrese Plzeň-sever se řadí svým celkovým výsledkem HHI do středně koncentrovaného trhu, Nečtinská zemědělská, a.s. zaujímá více než polovinu celého trhu.

5.6 Porovnání s datovou sítí FADN

Zemědělská účetní datová síť FADN (Farm Accountancy Data Network) je evropský informační systém, který slouží k získávání údajů o hospodaření na zemědělských podnicích. Tento systém shromažďuje informace o produkci, nákladech, příjmech, investicích a dalších ekonomických ukazatelích zemědělských podniků. Získaná data se používají k analýze výkonnosti zemědělských podniků a k poskytování informací pro tvůrce politiky v oblasti zemědělství.

FADN poskytuje data pouze o zemědělských podnicích, které jsou do sítě zapojeny. Ne všechny podniky se do sítě zapojují a také se může stát, že některé podniky poskytují nepřesné nebo neúplné údaje (FADN, 2021).²³

---

²³ FADN, *FADN v České republice* [online]. [cit. 2021-06-03]. Dostupné z: https://www.fadn.cz/fadnweb/AHTM/FADN_CR_C.html

Tabulka 53 Porovnání vybraných ukazatelů s FADN v letech 2019 a 2021

	Podnik		FADN	
	2019	2020	2019	2020
Aktiva na hektar	103,55	101,85	99,63	97,90
Pohotová likvidita	4,29	4,62	2,54	2,64
Celková zadluženost	0,39	0,59	0,36	0,35
Dlouhodobá zadluženost	0,32	0,53	0,21	0,22
Zadluženost VK	0,63	1,46	0,55	0,54

Zdroj: vlastní zpracování, výsledky šetření FADN z roku 2019 a 2020

V tabulce 53 byla porovnána Nečtinská zemědělská, a.s. s průměrnými hodnotami z datové sítě. Na základě nich byly vypočteny jednotlivé ukazatele. Ve všech vypočtených ukazatelích má podnik vyšší hodnoty než průměrné hodnoty z FADN. Například jednotlivé ukazatele zadluženosti svými hodnotami napovídají, že průměrně jsou zemědělské podniky méně zadlužené než Nečtinská zemědělská, a.s. Naopak Nečtinské zemědělské a.s. připadá větší množství aktiv přepočtených na hektar.

Tabulka 54 Obdržené vybrané dotace v porovnání s FADN (v tis. Kč)

	Podnik		FADN	
	2020	Dotace/ha	2020	Dotace/ha
SAPS + Greening	84 077,61	50,27	5 416	5,21
ANC	35 946,74	21,49	1 197	1,15
Environmentální dotace (AEKO)	24 021,97	14,36	1 570	1,51

Zdroj: vlastní zpracování, výsledky šetření FADN z roku 2020

Stejně jako tomu bylo u přepočtených ukazatelů, podnik pobírá rovněž vyšší dotace, než pobírají průměrně zemědělci z FADN. Zatímco průměrně obdrží zemědělci v datové síti dotace v rámci milionů, Nečtinská zemědělská, a.s. obdržuje v řádu desítek milionů. Nejlépe je to vidět v dotacích přepočtených na hektary. Nečtinská zemědělská, a.s. obdržela v roce 2020 celkem 50 270 Kč na hektar z dotací SAPS a Greening, průměrně zemědělci obdrželi pouze 5 210 Kč na hektar.

Pro tabulky 53 a 54 byly použity údaje z výstupu FADN EU udávané v Kč na hektar (FADN, 2022).²⁴

²⁴ FADN, *Standardní výstup FADN EU – Výsledky souboru FADN celkem v Kč/ha* [online]. (PDF) [cit. 2022-01-08]. Dostupné z: https://www.fadn.cz/fadnweb/Z_DATA/2020/F20_C_A.pdf

6 Závěr

Nečtinská zemědělská a.s. je malý podnik se zaměřením na ekologické zemědělství, který čítá ve sledovaném období průměrně 31 zaměstnanců. Podnik se stabilizoval svou výměrou na přibližně 1 670 ha půdy. Společnost Nečtinská zemědělská, a.s. se stále zaměřuje na rostlinnou a živočišnou výrobu, přičemž využívá ornou půdu a trvale travnaté porosty.

V počátečním sledovaném roce měla firma 665,7 ha orné půdy a 1004,83 ha trvale travnatých porostů. V posledním roce sledování se velikost těchto oblastí vyměnila, a to kvůli ekonomickým důvodům. Orná půda se zvětšila na 888,25 ha a trvale travnaté porosty se zmenšily na 783,53 ha. Tuto změnu provedla firma s cílem využít více plochy pro rostlinnou výrobu a zvýšit tak svou produkci. Mezi hlavní plodiny pěstované podnikem patří pšenice špalda, oves pluchatý, triticales ozimé a jetel červený.

Živočišná výroba je zaměřena na chov masných plemen dobytka, převážně Limousine a kříženci s plemenem Masný simentál, bez tržní produkce mléka. Průměrná velikost základního stáda byla ve sledovaných letech složena z 428 krav, 79 vysokobřezích jalovic a 18 plemenných býků.

Z finanční analýzy vyplynulo, že rentabilita tržeb v podniku se pohybuje od 6,73 % do 15,2 %, což odpovídá doporučeným hodnotám od 6 % výše, které stanovila Knápková a další (2017).

Naopak rentabilita aktiv se pohybuje v intervalu od 3,15 % do 4,22 % a rentabilita vlastního kapitálu dosahuje hodnot od 2,89 % do 4,84 %. Tyto hodnoty jsou velice nízké, jelikož doporučené hodnoty jsou pro rentabilitu aktiv okolo 10 % a pro rentabilitu vlastního kapitálu od 10 % výše, jak uvedla Růčková (2019).

Dalším ukazatelem finanční analýzy je likvidita, která udává schopnost podniku rychle a bez problémů splnit své krátkodobé závazky. V případě běžné likvidity je doporučenou hodnotou rozmezí od 2 do 3 podle Martinovičové a dalších (2019) a od 1,6 do 2,5 dle Vochozky (2020). Ve společnosti Nečtinská zemědělská, a.s. dosahovaly hodnoty běžné likvidity od 2,65 do 4,96, což znamená, že podnik splňuje doporučené hodnoty spodní hranici výsledného intervalu.

V případě pohotovosti likvidity jsou doporučeny hodnoty v intervalu od 1 do 1,5 (Martinovičová, a další, 2019) nebo od 0,7 do 1 (Vochozka, 2020), ale podnik dosahuje hodnot v intervalu od 1,56 do 2,73. Svými výsledky podnik přesahuje doporučené hodnoty.

V okamžité likviditě se doporučují hodnoty vyšší než 0,2 podle Martinovičové, a dalších (2019) i Vochozky (2020), zatímco Nečtinská zemědělská, a.s. dosahuje hodnot v rozmezí od 0,07 do 0,68, což může naznačovat riziko neschopnosti podniku splatit své závazky v krátkodobém horizontu.

Nečtinská zemědělská, a.s. je finančně stabilní v oblasti celkové zadluženosti, která se pohybuje v doporučeném intervalu od 30 % do 60 % (Růčková, 2019), konkrétně v intervalu od 38,58 % do 59,49 %. Podnik má dostatečné finanční zdroje pro svůj růst a rozvoj.

Nicméně, v oblasti zadluženosti vlastního kapitálu podnik překračuje doporučenou hodnotu 40 % (Knápková, a další, 2017) a pohybuje se v intervalu od 62,82 % do 146,88 %. To znamená, že podnik má příliš vysokou úroveň dluhu vzhledem k jeho vlastnímu kapitálu a je zde riziko finanční nestability.

Dalším ukazatelem je úrokové krytí. Doporučená hodnota pro tento ukazatel je vyšší než 5 (Růčková, 2019), ale Nečtinská zemědělská, a.s. se pohybuje v intervalu od 2,02 do 4,94. To znamená, že podnik je více závislý na externím financování a má nižší schopnost splácet své dluhy.

Pro společnost Nečtinská zemědělská, a.s. je důležité sledovat obraty a doby obratu, aby mohla efektivně využívat svá aktiva. V případě hodnot obratu celkových aktiv, které se pohybují v rozmezí od 0,34 do 0,41, podnik nedosahuje doporučené hodnoty vyšší než 1, kterou uvádí Hobza, a další (2015). Podnik by měl učinit takové kroky, aby dosáhl optimálního využití svých aktiv a mohl tak maximalizovat své tržby.

Naopak poměrně vysokých hodnot nabývá ukazatel obratu zásob. Pohybují se v rozmezí od 2,34 do 3,45 a naznačují tím, že podnik dokáže rychleji a efektivněji proměnit své zásoby v hotovost. Dle Hobzy, a dalších (2015) platí, že čím vyšších hodnot ukazatel nabývá, tím lepší je situace v podniku.

Podobně vysokých hodnot dosahuje ukazatel obratu pohledávek intervalem od 2,02 do 3,08. Tyto hodnoty mohou naznačovat, že podnik úspěšně řídí své pohledávky a inkasuje faktury efektivněji. To může vést ke zlepšení likvidity a účinnějšímu řízení pohledávek.

Z hodnot obratů vyplývá, že podnik má poměrně vysoké hodnoty obratu zásob a pohledávek. Tyto oblasti podnik dobře zvládá. Naopak hodnoty obratu aktiv jsou pod doporučenou úrovní. Podnik by mohl zapracovat na lepším využívání svých aktiv.

S dobou obratu zásob se podnik pohybuje od 104,28 do 153,52 dnů. Tento ukazatel je v zemědělských podnicích často delší, zejména u sezónních plodin. Černohorský, a

další (2011) doporučují co nejkratší dobu obratu zásob. Příliš dlouhá doba totiž může znamenat riziko znehodnocení produktů, zatímco příliš krátká doba obratu zásob může znamenat nedostatečnou zásobu pro uspokojení poptávky a potenciálně ztrátu prodeje. Z tohoto důvodu není možné posoudit, zda jsou hodnoty, kterých podnik dosahuje, optimální či ne.

Dobou obratu pohledávek podnik dosahuje hodnot od 116,75 do 178,39 dnů, zatímco doba obratu závazků se pohybuje v rozmezí od 55,21 do 96,36 dnů. Dle Martinovičové, a dalších (2019) by měla být doba obratu pohledávek kratší než doba obratu závazků. Podnik se nedrží doporučených hodnot dle autorky. Když je doba obratu pohledávek delší než doba obratu závazků, znamená to, že podnik má větší množství peněz vázaných v pohledávkách než v závazcích. To může vést k nedostatku finančních prostředků, jelikož jsou peníze vázány v nezaplacených fakturách.

Nečtinská zemědělská, a.s. je nejvýznamnějším subjektem na trhu ekologického zemědělství v okrese Plzeň-sever s nejvyšším podílem na trhu. Tento podnik v letech 2020 a 2021 držel výrazný podíl na celkových dotacích v této oblasti. Podle výsledků HHI má nejvyšší index, konkrétně za rok 2020 hodnotu 1998,282 z celkových 2753,569 a v roce 2021 1946,755 z celkových 2564,285. Má tak největší podíl na obdržených dotacích a trh se řadí celkovými výsledky mezi středně koncentrované. Existuje zde menší počet firem dosahujících na dotace EKOZ, ale stále dochází k určitému konkurenčnímu tlaku. Podle CR4 má výrazný podíl na celkových dotacích, konkrétně 82,74 % v roce 2020 a 79,19 % v roce 2021.

Walker Farmer s.r.o., Škalda Tomáš a Beránek Václav jsou dalšími subjekty, kteří mají významný podíl na obdržených dotacích EKOZ v okrese Plzeň-sever. Společně s Nečtinskou zemědělskou, a.s. ovládají více než čtyři pětiny celkových dotací v roce 2020 a téměř čtyři pětiny v roce 2021.

Cílem každého podniku je minimalizovat náklady a zvýšit výnosy. Na základě tohoto cíle bylo zkonstruováno doporučení, které spočívá v několika krocích.

Prvním krokem by mohlo být zlepšení kvality objemového krmiva. Pro zlepšení kvality objemového krmiva by podnik měl začít s úpravou sklizně vojtěšky. Aktuálně dochází k vysokým ztrátám na kvalitě i množství krmiva z důvodu pozdních sklizní, kdy je krmivo přezrálé a ztrácí potřebné živiny. Proto by měla být vojtěška sklizena dříve, aby měla dostatečný obsah dusíku a dalších potřebných živin.

Pro zlepšení kvality krmiva by bylo vhodné použít při sklizních řezačku, která urychlí sklizeň a nařeže vojtěšku na kratší řezanku. Tímto způsobem bude možné krmivo lépe ušlapat a snížit tak ztráty v jámách kvůli vzniklým plísním. Kvalitní krmivo zvýší intenzitu růstu dobytka, který denně dostává 15 kg vojtěšky, 4 kg jádra a 1 kg sena, a tím umožní větší zisk z jejich následného prodeje. Navíc by se díky vylepšenému krmivu mohl procentuálně zvýšit prodej plemenných zvířat a také by vznikla možnost prodat přebytek krmiva okolním podnikům, čímž by podnik rovněž mohl zvýšit své příjmy.

S prodejem dobytka souvisí taktéž jejich cena. Nečtinská zemědělská, a.s. prodává odchované plemenné býky za nižší cenu než konkurence. K prodeji plemenných býků dochází na aukcích, na kterých jsou býkům přiděleny body. Býci s vyšším počtem bodů se prodávají za 85 tis. Kč, ostatní za 80 tis. Kč. Konkurence však prodává býky na dražbách, kde se jejich cena může pohybovat od 80 do 180 tisíc Kč za kus. Nízkými cenami se podnik okrádá o možnost navýšení svých zisků.

Během analýzy podniku se ukázalo, že distribuce sklizených plodin z okolních farem a jejich následné zpracování představuje stále větší část výnosů z rostlinné výroby. Z tohoto důvodu by mohl podnik přehodnotit své priority a zaměřit se více na distribuci, aby snížil riziko neúrody prvovýroby způsobené nepříznivým počasím.

Podnik by mohl uvolnit část svých hektarů pro živočišnou výrobu, která se v posledních letech postupně snižuje. Například by mohl věnovat 100 hektarů orné půdy na pěstování vojtěšky nebo část orné půdy přeměnit na trvale travnaté porosty. To by umožnilo rozšířit stádo a zvýšit živočišnou produkci. Pokud by se tento postup osvědčil, mohla by se postupně využívat větší plocha pro živočišnou výrobu.

Podnik by mohl zvážit pořízení inseminačních dávek plemenných býků ze zahraničí. I když podnik nakupuje inseminační dávky od kvalitních býků, kteří jsou srovnatelní se zahraničními, využitím nových genů by mohl získat konkurenční výhodu a zvýšit tak svou prestiž na trhu. Aktuálně podnik provádí inseminaci u 50 až 60 krav a jalovic, přičemž u cca 50 % krav a 70 % jalovic dochází k zabřeznutí.

Využití moderní technologie pro monitorování zdraví a reprodukčního cyklu zvířat, jako je sledování říje, březosti a porodu krav, by mohlo být pro podnik též prospěšné. Pomocí senzorů umístěných na zvířatech by mohl podnik monitorovat změny v chování, jako je například změna pohybu, která signalizuje říji, a informovat personál o nejvhodnějším čase pro inseminaci. Systém by také dokázal upozornit personál na začátek telení, sledovat příjem

krmiva a vody a detekovat příznaky nemoci a kulhání, což umožní léčbu včas a minimalizaci ztrát na zdraví zvířat. Tyto monitorovací systémy jsou běžné u dojného skotu, ale na trhu jsou i takové, které jsou ověřené v terénu pro masný skot. Cena těchto senzorů není veřejně dostupná, proto by bylo vhodné vyzkoušet technologii na malém počtu kusů, například na pěti zvířatech, aby se ověřila účinnost a efektivita technologie pro podnik.

Jedním ze způsobů, jak by podnik mohl zvýšit svou efektivitu v rostlinné výrobě, by bylo investovat do silnějšího stroje na zpracování plodin a sklizní. Místo pořízení např. dvou traktorů by podnik mohl zvážit nákup jednoho silnějšího stroje, který by byl schopen zvládnout více úloh. Tento krok by byl zvláště výhodný při zpracování velkého množství plodin v krátkém čase. Ačkoli by počáteční náklady na pořízení stroje byly vysoké, v budoucnu by tato investice ušetřila čas i peníze. Navíc by se tím snížila potřeba investovat do údržby vícero strojů a počáteční náklady by se postupně vrátily díky úsporám v čase a penězích.

Podnik by mohl zvýšit své zisky a efektivitu prostřednictvím dotačních programů, které umožňují pořízení moderních technologií a zařízení pro zpracování výrobků (Příloha 4). Například by mohl investovat do linky na finalizaci výrobků, která umožní zpracování surovin do finální podoby, nebo do chladičích boxů na maso, což by umožnilo prodávat vakuované maso přímo koncovým zákazníkům.

Další investicí by mohlo být pořízení moderního stroje na loupání špaldy, který by výrazně usnadnil a zrychlil práci při přípravě surovin pro další zpracování. Takové kroky by zvýšily efektivitu a kvalitu výroby a zároveň umožnily podniku prodej svých výrobků přímo koncovým zákazníkům. Tím by se minimalizovaly náklady na distribuci a zprostředkovatele, což by v konečném důsledku vedlo ke snížení nákladů a zvýšení zisku. Nicméně existuje riziko, že se tyto investice nevyplatí, pokud nebude dostatečný odbyt pro výrobky. Proto je důležité, aby podnik investoval nejen do technologií, ale také zlepšil své marketingové a propagační aktivity, aby zákazníci byli dostatečně motivováni k nákupu produktů. Podnik by měl využívat moderní online kanály, jako jsou e-shopy nebo sociální sítě, aby oslovil koncové zákazníky a zvýšil tak svůj odbyt. Tato strategie může pomoci podniku najít nové zákazníky a zvýšit celkovou efektivitu a ziskovost své výroby.

Navrhovaná doporučení mají potenciál vylepšit finanční situaci podniku. Klíčové je vytvořit stabilní a účinný plán, který povede ke zvýšení příjmů a ziskovosti. Díky tomu by podnik mohl snížit svou závislost na externích zdrojích a získat lepší podmínky pro financování

z vlastních zdrojů. Celkově lze říci, že doporučená opatření by mohla mít pozitivní vliv na celkovou finanční situaci podniku a zajistit jeho udržitelnost v dlouhodobém horizontu.

7 Seznam použitých zdrojů

7.1 Literatura

BLAŽEK, J., UHLÍŘ, D. 2020. Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, implikace. Praha: Karolinum. 364 s. ISBN 978-80-246-4566-7.

ČERNOHORSKÝ, J. 2020. Finance: od teorie k realitě. Praha: Grada Publishing. 464 s. ISBN 978-80-271-2215-8.

ČERNOHORSKÝ, J., TEPLÝ, P. 2011. Základy financí. Praha: Grada Publishing. 304 s. ISBN 978-80-247-7463-3.

ČIŽINSKÁ, R. 2018. Základy finančního řízení podniku. Praha: Grada Publishing. 240 s. ISBN 978-80-271-2123-6.

HOBZA, V., HOBZA JR. V., SCHWARTZHOFFOVÁ, E. 2015. Manažerská ekonomika: Kapitoly k finanční analýze. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. 96 s. ISBN 978-80-244-4890-9.

HOLEČKOVÁ, L., HYRŠLOVÁ, J. 2018. Ekonomika podniku. Praha: VŠEM. 287 s. ISBN 978-80-87839-90-4.

KNÁPKOVÁ, A., PAVELKOVÁ, D., REMEŠ, D., ŠTEKER, K. 2017. Finanční analýza: Komplexní průvodce s příklady – 3. kompletně aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing. 232 s. ISBN 978-80-271-0563-2.

KOVÁŘ, F., HRAZDILOVÁ, BOČKOVÁ, K. 2016. Dubnice nad Váhom: E-knihy jedou. 200 s. ISBN 978-80-7512-608-5.

MARTINOVIČOVÁ, D., KONEČNÝ, M., VAVŘINA, J. 2019. Úvod do podnikové ekonomiky: 2. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing. 224 s. ISBN 978-80-271-0366-9.

NOVOTNÝ, P. 2022. Účetnictví pro úplné začátečníky. Praha: Grada Publishing. 216 s. ISBN 978-80-271-3597-4.

PEŠKOVÁ, R., JINDŘICHOVSKÁ, I. 2012. Finanční analýza. Praha: VŠEM. 250 s. ISBN 978-80-86730-89-9.

RŮČKOVÁ, P. 2019. Finanční analýza – 6. aktualizované vydání: metody, ukazatele, využití v praxi. Praha: Grada Publishing. 160 s. ISBN 978-80-271-2633-0.

RŮČKOVÁ, P. 2021. Finanční analýza - 7. aktualizované vydání: metody, ukazatele, využití v praxi. Praha: Grada Publishing. 172 s. ISBN 978-80-271-3124-2.

- SHERMAN, E, H. 2015. A Manager's Guide to Financial Analysis: Powerful Tools for Analyzing the Numbers and Making the Best Decisions for Your Business. New York: AMA. 229 s. ISBN 978-07-612-1562-2.
- SYNEK, M. 2010. Podniková ekonomika, 5. přepracované a doplněné vydání. Praha: C. H. Beck. 498 s. ISBN 978-80-7400-336-3.
- ŠIMAN, J., PETERA, P. 2010. Financování podnikatelských subjektů: teorie pro praxi. Praha: C. H. Beck. 192 s. ISBN 978-80-7400-117-8.
- VERNIMMEN, P., QUIRY, P., DALLOCCHIO, M., LE FUR, Y., SALVI, A. 2017. Corporate Finance: Theory and Practice. Hoboken: John Wiley and Sons. 1024 s. ISBN 978-1-119-45180-8.
- VITURKA, M., a kolektiv. 2010. Kvalita podnikatelského prostředí, regionální konkurenceschopnost a strategie regionálního rozvoje České republiky. Praha: Grada Publishing. 232 s. ISBN 978-80-247-7312-4.
- VOCHOZKA, M. 2020. Metody komplexního hodnocení podniku. Praha: Grada Publishing. 480 s. ISBN 978-80-271-1701-7.
- VOCHOZKA, M., MULAČ, P., a kolektiv. 2012. Podniková ekonomika. Praha: Grada publishing. 576 s. ISBN 978-80-247-4372-1.

7.2 Internetové zdroje

- Central European Journal of Operations Research. *Herfindahl–Hirschman index level of concentration values modification and analysis of their change*. [online]. [cit. 2014-04-27]. Dostupné z: <https://link-springer-com.ezproxy.techlib.cz/content/pdf/10.1007/s10100-014-0350-y>
- eAGRI, Ministerstvo zemědělství, *Horské oblasti metodika* [online]. (PDF) [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: https://eagri.cz/public/web/file/674515/ANC_PPO_2021_Horske_oblasti_metodika_16_3_2021.pdf
- eAGRI, Ministerstvo zemědělství, *M10 Agroenvironmentálně-klimatická opatření* [online]. (PDF) [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: https://eagri.cz/public/web/file/516215/Letak_M10_AEKO.pdf

eAGRI, Ministerstvo zemědělství, *M11 Ekologické zemědělství* [online]. [cit. 2015-04-24]. Dostupné z: <https://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2014/opatreni/m11-ekologicke-zemedelstvi-ez/?pos=30>

eAGRI, Ministerstvo zemědělství, *Ekologické zemědělství* [online]. [cit. 2015-04-24]. Dostupné z: <https://eagri.cz/public/web/mze/zivotni-prostredi/ekologicke-zemedelstvi/>

CZSO, Český statistický úřad, *Charakteristika okresu Plzeň-sever* [online]. [cit. 2012-05-15]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xp/charakteristika_okresu_plzen_sever

ČSCHMS, Český svaz chovatelů masného skotu, *Všeobecné podmínky pro odchov plemenných býčků v sezóně 2022-2023* [online]. (PDF) [cit. 2022-07-25]. Dostupné z: https://www.cschms.cz/DOC_OPB_ost/189_Vseobecne_podminky_pro_naskladneni_OPB_2022_-_2023.pdf

FinAnalysis, Finanční analýza podniku, *Poměrové ukazatele vyjadřující informace o výkonnosti podniku* [online]. [cit. 2022-07-29]. Dostupné z: <https://www.finanalysis.cz/pouzite-pomerove-ukazatele.html>

FADN, *FADN v České republice* [online]. [cit. 2021-06-03]. Dostupné z: https://www.fadn.cz/fadnweb/AHTM/FADN_CR_C.html

FADN, *Standardní výstup FADN EU – Výsledky souboru FADN celkem v Kč/ha* [online]. (PDF) [cit. 2022-01-08]. Dostupné z: https://www.fadn.cz/fadnweb/Z_DATA/2020/F20_C_A.pdf

SCHOK, Svaz chovatelů ovcí a koz, *Pokyny k realizaci šlechtitelského programu* [online]. (PDF). [cit. 2004-01-09]. Dostupné z: https://www.zootechnika.cz/file/41/pokyny_pko-1-.pdf

SSRN Electronic Journal, *The CR4 Index and the Interval Estimation of the Herfindahl-Hirschman Index: An Empirical Comparison* [online]. (PDF). [cit. 2014-06-17]. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/272247507_The_CR4_Index_and_the_Interval_Estimation_of_the_Herfindahl-Hirschman_Index_An_Empirical_Comparison#pf9

SZIF, Státní zemědělský intervenční fond, *4.1.1. Investice do zemědělských podniků* [online]. (PDF). [cit. 2015-09-09]. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/prv2014-411>

SZIF, Státní zemědělský intervenční fond, *Finanční zdraví* [online]. (PDF). [cit. 2021-12-21]. Dostupné z: https://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2F

dokumenty_ke_stazeni%2Fprv2014%2Fzakladni_informace%2Ffin_zdravi%2F1536930782781.pdf

SZIF, Státní zemědělský intervenční fond, *Greening* [online]. (PDF). [cit. 2016-03-09].

Dostupné z: [https://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2F](https://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fzpravy%2Fplatby_na_zaklade_jz%2Fsaps%2Fgreening%2F1457510247949.pdf)

[cs%2Fzpravy%2Fplatby_na_zaklade_jz%2Fsaps%2Fgreening%2F1457510247949.pdf](https://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fzpravy%2Fplatby_na_zaklade_jz%2Fsaps%2Fgreening%2F1457510247949.pdf)

SZIF, Státní zemědělský intervenční fond, *Jednotná platba na plochu (SAPS)* [online]. [cit. 2015-02-02]. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/saps>

SZIF, Státní zemědělský intervenční fond, *Seznam příjemců dotací z fondů EU* [online]. [cit. 2022-04-06]. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/seznam-prijemcu-dotaci>

SZIF, Státní zemědělský intervenční fond, *Výpočet finančního zdraví* [online]. [cit. 2018-09-14]. Dostupné z:

https://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_stazeni%2Fprv2014%2Fzakladni_informace%2Ffin_zdravi%2F1579593542243.xlsx

Státní správa. *Dotace do zemědělství v roce 2022*. [online]. [cit. 2021-09-30]. Dostupné z: https://www.statnisprava.cz/rstsp/clanky.nsf/i/dotace_do_zemedelstvi_21093010_96757458

Přehled dotací. *Jak fungují dotace v ČR*. [online]. [cit. 2015-08-06]. Dostupné z: <https://www.prehleddotaci.cz/jak-ziskat-evropske-dotace/>

Vladař o.p.s., *Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů (PRV2)*. [online]. [cit. 2016-08-08]. Dostupné z: <https://www.vladar.cz/zpracovani-a-uvadeni-na-trh-zemedelskych-produktu-prv2-vypis-text-112.html>

8 Seznam tabulek a grafů

8.1 Seznam tabulek

<i>Tabulka 1 - Seznam použitých vzorců</i>	15
<i>Tabulka 2 - Bodové hodnocení finančního zdraví</i>	35
<i>Tabulka 3 - Vývoj pracovní síly 2017-2021</i>	42
<i>Tabulka 4 - Mzdové náklady v letech 2017-2021</i>	43
<i>Tabulka 5 - Obhospodařovaná půda podniku v letech 2017-2021 (ha)</i>	44
<i>Tabulka 6 - Nemovitosti hlavního střediska rostlinné výroby v Nečtinech</i>	45
<i>Tabulka 7 - Nemovitosti hlavního střediska živočišné výroby v Březíně</i>	46
<i>Tabulka 8 - Nemovitosti vedlejšího střediska živočišné výroby na Hradě Nečtiny</i>	46
<i>Tabulka 9 - Nemovitosti vedlejšího střediska živočišné výroby v Čestětíně</i>	47
<i>Tabulka 10 - Modernizace strojového parku v letech 2017-2021 (v ks)</i>	47
<i>Tabulka 11 - Tržby rostlinné výroby v letech 2017-2021 (v tis.)</i>	51
<i>Tabulka 12 - Produkty rostlinné výroby v letech 2017-2021 (q)</i>	53
<i>Tabulka 13 - Základní stádo skotu v letech 2017-2021 (ks)</i>	54
<i>Tabulka 14 - Základní stádo ovcí v letech 2017-2021 (ks)</i>	54
<i>Tabulka 15 - Zástav telat v letech 2017-2021 (ks)</i>	55
<i>Tabulka 16 - Výnosy živočišné výroby v letech 2017-2021 (v tis.)</i>	56
<i>Tabulka 17 - Odchovna plemenných býků v letech 2017-2021 (ks)</i>	57
<i>Tabulka 18 - Mladý chovný skot v letech 2017-2021 (ks)</i>	58
<i>Tabulka 19 - Jehňata v letech 2017-2021 (ks)</i>	58
<i>Tabulka 20 - Dodavatelé podniku</i>	60
<i>Tabulka 21 - Srovnání aktiv z roku 2017 a 2021</i>	61
<i>Tabulka 22 - Srovnání dlouhodobých aktiv z roku 2017 a 2021</i>	62
<i>Tabulka 23 - Srovnání oběžných aktiv z roku 2017 a 2021</i>	63
<i>Tabulka 24 - Srovnání vlastního a cizího kapitálu z roku 2017 a 2021</i>	64
<i>Tabulka 25 - Srovnání vybraných tržeb z roku 2017 a 2021</i>	65
<i>Tabulka 26 - Srovnání vybraných nákladů z roku 2017 a 2021</i>	66
<i>Tabulka 27 - Srovnání výsledku hospodaření z roku 2017 a 2021</i>	67
<i>Tabulka 28 - Rentabilita aktiv v letech 2017 - 2021 (v tis. Kč)</i>	68
<i>Tabulka 29 - Rentabilita vlastního kapitálu v letech 2017 - 2021 (v tis. Kč)</i>	68

<i>Tabulka 30 - Rentabilita provozních tržeb v letech 2017 - 2021 (v tis.)</i>	69
<i>Tabulka 31 - Běžná likvidita v letech 2017 - 2021 (v tis. Kč)</i>	71
<i>Tabulka 32 - Pohotová likvidita v letech 2017 - 2021 (v tis. Kč)</i>	71
<i>Tabulka 33 - Okamžitá likvidita v letech 2017 - 2021 (v tis. Kč)</i>	71
<i>Tabulka 34 - Ukazatel účetní hodnoty akcie v letech 2017-2021(v tis. Kč)</i>	73
<i>Tabulka 35 - Zisk na akcii v letech 2017-2021 (v tis. Kč)</i>	73
<i>Tabulka 36 - Celková zadluženost v letech 2017-2021 (v tis. Kč)</i>	74
<i>Tabulka 37 - Dlouhodobá zadluženost v letech 2017-2021 (v tis. Kč)</i>	75
<i>Tabulka 38 - Zadluženost vlastního kapitálu v letech 2017-2021 (v tis. Kč)</i>	75
<i>Tabulka 39 - Úrokové krytí v letech 2017-2021 (v tis. Kč)</i>	76
<i>Tabulka 40 - Obrat celkových aktiv v letech 2017-2021 (v tis. Kč)</i>	77
<i>Tabulka 41 - Obrat dlouhodobého majetku v letech 2017-2021 (v tis. Kč)</i>	78
<i>Tabulka 42 - Obrat zásob v letech 2017-2021 (v tis. Kč)</i>	78
<i>Tabulka 43 - Obrat pohledávek v letech 2017-2021 (v tis. Kč)</i>	79
<i>Tabulka 44 - Doba obratu zásob v letech 2017-2021 (v tis. Kč)</i>	79
<i>Tabulka 45 - Doba obratu pohledávek v letech 2017-2021 (v tis. Kč)</i>	80
<i>Tabulka 46 - Doba obratu závazků v letech 2017-2021 (v tis. Kč)</i>	81
<i>Tabulka 47 - Výpočet finančního zdraví v letech 2017-2021</i>	82
<i>Tabulka 48 - Demografické údaje a podíl zaměstnaných podnikem v letech 2017-2021...</i>	83
<i>Tabulka 49 - Příjemci dotací EKOZ a celkové obdržené dotace těchto PO/FO</i>	84
<i>Tabulka 50 - Index koncentrace CR4</i>	85
<i>Tabulka 51 - Herfindahl-Hirschmanův index</i>	87
<i>Tabulka 52 - Poměrové ukazatele a indexy koncentrace</i>	89
<i>Tabulka 53 - Porovnání vybraných ukazatelů s FADN v letech 2019 a 2021</i>	95
<i>Tabulka 54 - Obdržené vybrané dotace v porovnání s FADN (v tis. Kč)</i>	95

8.2 Seznam grafů

<i>Graf 1 - Struktura plodin na orné půdě (ha) v letech 2017-2021</i>	52
<i>Graf 2 - Vývoj aktiv v letech 2017-2021 (v tis. Kč)</i>	61
<i>Graf 3 - Vývoj DHM v letech 2017-2021 (v tis. Kč)</i>	62
<i>Graf 4 - Vývoj oběžného majetku v letech 2017-2021 (v tis. Kč)</i>	63
<i>Graf 5 - Poměr vlastního a cizího kapitálu v letech 2017-2021 (v tis. Kč)</i>	64

<i>Graf 6 - Vývoj vybraných tržeb v letech 2017-2021 (v tis. Kč) .....</i>	<i>65</i>
<i>Graf 7 - Vývoj vybraných nákladů v letech 2017-2021 (v tis. Kč).....</i>	<i>66</i>
<i>Graf 8 - Vývoj výsledků hospodaření v letech 2017-2021 (v tis. Kč) .....</i>	<i>67</i>
<i>Graf 9 - Rentabilita podniku v letech 2017-2021 .....</i>	<i>69</i>
<i>Graf 10 - Likvidita podniku v letech 2017-2021 .....</i>	<i>72</i>
<i>Graf 11 - Účetní hodnota akcie a zisk na akcii v letech 2017-2021 .....</i>	<i>74</i>
<i>Graf 12 - Zadluženost podniku v letech 2017-2021 .....</i>	<i>76</i>
<i>Graf 13 - Obraty daných aktiv v letech 2017-2021 .....</i>	<i>79</i>
<i>Graf 14 - Doba obrátů daných aktiv v letech 2017-2021 .....</i>	<i>81</i>

Přílohy

Příloha 1 Účetnictví: výpočet ukazatelů

Ukazatel	Výpočet ukazatelů
ROA (%) MAX	$100 * (\text{Provozní výsledek hospodaření} + \text{Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku dočasné} + \text{Úpravy hodnot zásob} + \text{Úpravy hodnot pohledávek} + \text{Rezervy v provozní oblasti a komplexní náklady příštích období}) / \text{Aktiva celkem}$
Dlouhodobá rentabilita (%) MAX	$100 * (\text{Fondy ze zisku} + \text{Výsledek hospodaření minulých let} + \text{Výsledek hospodaření běžného účetního období}) / \text{Aktiva celkem}$
Přidaná hodnota / vstupy (%) MAX	$100 * (\text{Tržby za prodej zboží} - \text{Náklady vynaložené na prodané zboží} + (\text{Tržby z prodeje výrobků a služeb} - \text{Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)} - \text{Aktivace (-)}) - (\text{Spotřeba materiálu a energie} + \text{Služby})) / \text{Výkonová spotřeba}$
Rentabilita výkonů, z cash flow (%) MAX	$100 * (\text{Výsledek hospodaření za účetní období} + \text{Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku trvalé} + \text{Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku} + \text{Prodaný materiál}) / (\text{Tržby za prodej zboží} + \text{Tržby z prodeje výrobků a služeb} - \text{Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)} - \text{Aktivace (-)})$
Celková zadluženost (%) MIN	$100 * (\text{Cizí zdroje} - \text{Dohadné účty pasivní (dlouhodobé)}) - \text{Dohadné účty pasivní (krátkodobé)} - \text{Rezervy}) / \text{Pasiva celkem}$
Úrokové krytí (násobek) MAX	$(\text{Provozní výsledek hospodaření} + \text{Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku dočasné} + \text{Úpravy hodnot zásob} + \text{Úpravy hodnot pohledávek} + \text{Rezervy v provozní oblasti a komplexní náklady příštích období}) / \text{Nákladové úroky a podobné náklady}$
Doba splatnosti dluhů, z cash flow (roky) MIN	$(\text{Cizí zdroje} - \text{Dohadné účty pasivní (dlouhodobé)}) - \text{Dohadné účty pasivní (krátkodobé)} - \text{Rezervy} - (\text{Krátkodobý finanční majetek} + \text{Peněžní prostředky})) / (\text{Výsledek hospodaření za účetní období} + \text{Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku trvalé} + \text{Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku} + \text{Prodaný materiál})$
Krytí zásob ČPK (násobek) MAX	$(\text{Oběžná aktiva} + \text{Časové rozlišení aktiv} - \text{Krátkodobé závazky} - \text{Závazky k úvěrovým institucím} - \text{Krátkodobé finanční výpomoci} - \text{Časové rozlišení pasiv} - \text{Dohadné účty pasivní (dlouhodobé)}) / \text{Zásoby}$
Pohotová likvidita (L2) (násobek) MAX	$(\text{Krátkodobé pohledávky} - \text{Dohadné účty aktivní (krátkodobé)} + \text{Krátkodobý finanční majetek} + \text{Peněžní prostředky}) / (\text{Krátkodobé závazky} - \text{Dohadné účty pasivní (krátkodobé)} + \text{Závazky k úvěrovým institucím} + \text{Krátkodobé finanční výpomoci})$
Investiční aktivita (%) MAX	$100 * (\text{Stálá aktiva běžné úč. o. netto} - \text{Stálá aktiva minulé úč. o. netto} + \text{Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku trvalé}) / \text{Stálá aktiva minulé úč. o. netto}$

Příloha 2   Rozvaha

Označení	AKTIVA (v tis. Kč)	řádek	2017	2018	2019	2020	2021
	AKTIVA CELKEM	1	178081	178810	173231	170337	176572
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	2	0	0	0	0	0
B.	Stálá aktiva	3	131552	130571	124119	118848	116049
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	4	0	0	0	0	0
B. I. 1	Nehmotné výsledky vývoje	5	0	0	0	0	0
2	Ocenitelná práva	6	0	0	0	0	0
2.1	Software	7	0	0	0	0	0
2.2	Ostatní ocenitelná práva	8	0	0	0	0	0
3	Goodwill	9	0	0	0	0	0
4	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	10	0	0	0	0	0
5	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek a nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	11					
5.1	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	12	0	0	0	0	0
5.2	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	13	0	0	0	0	0
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	14	131542	130561	124109	118838	114987
B. II. 1	Pozemky a stavby	15	95147	92552	93208	93208	93330
1.1	Pozemky	16	70124	70511	71565	72347	74683
1.2	Stavby	17	25023	22041	21643	20861	18647
2	Hmotné movité věci a jejich soubory	18	30981	30600	24107	22897	17721
3	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	19	0	0	0	0	0
4	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	20	2727	2903	2101	2733	2892
4.1	Pěstitelské celky trvalých porostů	21	0	0	0	0	0
4.2	Dospělá zvířata a jejich skupiny	22	2727	2903	2101	2733	2892
4.3	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	23	0	0	0	0	0
5	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek a nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	24					
5.1	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	25	2687	4506	4693	0	1044
5.2	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	26	497	0	0	0	0
			2190	4506	4693	0	1044
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek	27	10	10	10	10	1062
B. III. 1	Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba	28	0	0	0	0	0
2	Zápůjčky a úvěry - ovládaná nebo ovládající osoba	29	0	0	0	0	0
3	Podíly - podstatný vliv	30	10	10	10	10	10
4	Zápůjčky a úvěry - podstatný vliv	31	0	0	0	0	0
5	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	32	0	0	0	0	0
6	Zápůjčky a úvěry - ostatní	33	0	0	0	0	0
7	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	34	0	0	0	0	1052
7.1	Jiný dlouhodobý finanční majetek	35	0	0	0	0	1052
7.2	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	36	0	0	0	0	0

C.	Oběžná aktiva	37	42537	44965	46555	49650	59402
C. I.	Zásoby	38	17395	19444	19967	22389	26694
C. I. 1	Materiál	39	498	620	1237	561	457
2	Nedokončená výroba a polotovary	40	3828	5825	4441	5412	5694
3	Výrobky a zboží	41	7227	8638	9396	11418	14805
3.1	Výrobky	42	5264	6173	8292	9303	14028
3.2	Zboží	43	1963	2465	1104	2115	777
4	Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	44	5842	4361	4893	4998	5738
5	Poskytnuté zálohy na zásoby	45	0	0	0	0	0
C. II.	Pohledávky	46	24005	22843	19244	23710	31018
C. II. 1	Dlouhodobé pohledávky	47	100	0	0	0	0
1.1	Pohledávky z obchodních vztahů	48	0	0	0	0	0
1.2	Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba	49	0	0	0	0	0
1.3	Pohledávky - podstatný vliv	50	0	0	0	0	0
1.4	Odložená daňová pohledávka	51	0	0	0	0	0
1.5	Pohledávky – ostatní	52	100	0	0	0	0
1.5.1	Pohledávky za společníky	53	0	0	0	0	0
1.5.2	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	54	0	0	0	0	0
1.5.3	Dohadné účty aktivní	55	0	0	0	0	0
1.5.4	Jiné pohledávky	56	100	0	0	0	0
C. II. 2	Krátkodobé pohledávky	57	23905	22843	19244	23710	31018
2.1	Pohledávky z obchodních vztahů	58	7660	4223	3412	5635	4861
2.2	Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba	59	0	0	0	0	0
2.3	Pohledávky - podstatný vliv	60	0	0	0	0	0
2.4	Pohledávky – ostatní	61	16245	18620	15832	18075	26157
2.4.1	Pohledávky za společníky	62	0	0	0	0	0
2.4.2	Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	63	0	0	0	0	0
2.4.3	Stát - daňové pohledávky	64	1452	0	950	787	1197
2.4.4	Krátkodobé poskytnuté zálohy	65	240	380	240	0	10012
2.4.5	Dohadné účty aktivní	66	2794	8979	8500	2815	9562
2.4.6	Jiné pohledávky	67	11759	9261	6142	14473	5386
C. III.	Krátkodobý finanční majetek	68	0	0	0	0	0
C. III. 1	Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba	69	0	0	0	0	0
2	Ostatní krátkodobý finanční majetek	70	0	0	0	0	0
C. IV.	Peněžní prostředky	71	1137	2678	7344	3551	1690
C. IV. 1	Peněžní prostředky v pokladně	72	39	0	70	17	154
2	Peněžní prostředky na účtech	73	1098	2678	7274	3534	1536
D.	Časové rozlišení aktiv	74	3992	3274	2557	1839	1121
D. 1	Náklady příštích období	75	3992	3274	2557	1839	1121
2	Komplexní náklady příštích období	76	0	0	0	0	0
3	Příjmy příštích období	77	0	0	0	0	0

	PASIVA CELKEM	78	178081	178810	173231	170337	176572
A.	Vlastní kapitál	79	99201	103359	106394	69215	71521
A. I.	Základní kapitál	80	65785	65785	65785	25785	25785
1	Základní kapitál	81	65785	65785	65785	65785	65785
2	Vlastní podíly (-)	82	0	0	0	-40000	-40000
3	Změny základního kapitálu	83	0	0	0	0	0
A. II.	Ážio a kapitálové fondy	84	58	58	58	58	58
A. II. 1	Ážio	85	0	0	0	0	0
2	Kapitálové fondy	86	58	58	58	58	58
2.1	Ostatní kapitálové fondy	87	58	58	58	58	58
2.2	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků (+/-)	88	0	0	0	0	0
2.3	Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách obch korp (+/-)	89	0	0	0	0	0
2.4	Rozdíly z přeměn obchodních korporací (+/-)	90	0	0	0	0	0
2.5	Rozdíly z ocenění při přeměnách obchodních korporací (+/-)	91	0	0	0	0	0
A. III.	Fondy ze zisku	92	7976	7925	7881	7840	7806
A. III. 1	Ostatní rezervní fondy	93	0	0	0	0	0
2	Statutární a ostatní fondy	94	7976	7925	7881	7840	7806
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let (+/-)	95	20584	25381	29591	32670	35532
A. IV. 1	Nerozdělený zisk min let nebo neuhrazená ztráta min let (+/-)	96	20584	25381	29591	32670	35532
2	Neuhrazená ztráta minulých let	97	0	0	0	0	0
3	Jiný výsledek hospodaření minulých let (+/-)	98	0	0	0	0	0
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	99	4798	4210	3079	2862	2340
A. VI.	Rozhodnuto o zálohové výplatě podílu na zisku (-)	100	0	0	0	0	0
B. + C.	Cizí zdroje	101	78880	75451	66837	101122	105051
B. I.	Rezervy	102	0	0	0	0	0
B. 1	Rezerva na důchody a podobné závazky	103	0	0	0	0	0
2	Rezerva na daň z příjmů	104	0	0	0	0	0
3	Rezervy podle zvláštních právních předpisů	105	0	0	0	0	0
4	Ostatní rezervy	106	0	0	0	0	0
C.	Závazky	107	78880	75451	66837	101122	105051
C. I.	Dlouhodobé závazky	108	62805	63270	55989	90367	93082
C. I. 1	Vydané dluhopisy	109	0	0	0	0	0
1.1	Vyměnitelné dluhopisy	110	0	0	0	0	0
1.2	Ostatní dluhopisy	111	0	0	0	0	0
2	Závazky k úvěrovým institucím	112	43379	45513	46107	82985	86828
3	Dlouhodobé přijaté zálohy	113	0	0	0	0	0
4	Závazky z obchodních vztahů	114	3516	2866	2215	1564	914
5	Dlouhodobé směnky k úhradě	115	0	0	0	0	0
6	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	116	15768	14581	7375	5138	4201
7	Závazky - podstatný vliv	117	0	0	0	0	0

8	Odložený daňový závazek	118	76	262	262	667	1139
9	Závazky – ostatní	119	66	48	30	13	0
9.1	Závazky ke společníkům	120	0	0	0	0	0
9.2	Dohadné účty pasivní	121	0	0	0	0	0
9.3	Jiné závazky	122	66	48	30	13	0
C. II.	Krátkodobé závazky	123	16075	12181	10848	10755	11969
C. II. 1	Vydané dluhopisy	124	0	0	0	0	0
1.1	Vyměnitelné dluhopisy	125	0	0	0	0	0
1.2	Ostatní dluhopisy	126	0	0	0	0	0
2	Závazky k úvěrovým institucím	127	2575	0	0	1366	0
3	Krátkodobé přijaté zálohy	128	214	2001	2200	0	790
4	Závazky z obchodních vztahů	129	10092	7892	6639	7224	9098
5	Krátkodobé směnky k úhradě	130	0	0	0	0	0
6	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	131	0	0	0	0	0
7	Závazky - podstatný vliv	132	0	0	0	0	0
8	Závazky – ostatní	133	3194	2288	2009	2165	2081
8.1	Závazky ke společníkům	134	0	0	0	0	0
8.2	Krátkodobé finanční výpomoci	135	1000	500	500	500	500
8.3	Závazky k zaměstnancům	136	782	780	806	891	942
8.4	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	137	460	472	470	528	508
8.5	Stát - daňové závazky a dotace	138	920	495	215	227	112
8.6	Dohadné účty pasivní	139	0	0	0	0	0
8.7	Jiné závazky	140	32	41	18	19	19
D.	Časové rozlišení pasiv	141	0	0	0	0	0
D. 1	Výdaje příštích období	142	0	0	0	0	0
2	Výnosy příštích období	143	0	0	0	0	0

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

Příloha 3 Výkaz zisku a ztráty

Označení	VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY	řádek	2017	2018	2019	2020	2021
I.	Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb	1	27630	28385	27117	25982	28745
II.	Tržby za prodej zboží	2	3941	3953	5246	10082	6012
A.	Výkonová spotřeba	3	25795	25562	24106	33163	30635
1.	Náklady vynaložené na prodané zboží	4	3186	2949	4246	9262	5240
2.	Spotřeba materiálu a energie	5	14598	14128	12385	15256	17268
3.	Služby	6	8011	8485	7475	8645	8127
B.	Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)	7	-89	-1351	-1223	-1939	-5211
C.	Aktivace (-)	8	-1732	-2537	-1461	-2633	-2007
D.	Osobní náklady	9	15515	15773	15543	17971	17187
1.	Mzdové náklady	10	11399	11610	11453	12566	12743
2.	Náklady na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ostatní náklady	11	4116	4163	4090	5405	4444
2. 1	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	12	3809	3856	3796	4073	4172
2. 2	Ostatní náklady	13	307	307	294	1332	272
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti (ř. 15 + 18 + 19)	14	12248	13959	13957	13625	11826
1.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku (ř. 16 + 17)	15	12248	13959	13957	13625	11826
1. 1	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku - trvalé	16	12248	13959	13957	13625	11826
1. 2	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku - dočasné	17	0	0	0	0	0
2.	Úpravy hodnot zásob	18	0	0	0	0	0
3.	Úpravy hodnot pohledávek	19	0	0	0	0	0
III.	Ostatní provozní výnosy (ř. 21 + 22 + 23)	20	27383	28825	25687	32404	25728
III. 1	Tržby z prodaného dlouhodobého majetku	21	2872	3446	35	3830	264
2	Tržby z prodaného materiálu	22	37	65	82	17	71
3	Jiné provozní výnosy	23	24474	25314	25570	28557	25393
F.	Ostatní provozní náklady (ř. 25 až 29)	24	579	3519	2754	3146	3466
1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	25	631	1649	484	1134	1242
2.	Prodaný materiál	26	0	0	0	0	0
3.	Daně a poplatky	27	798	795	825	762	733
4.	Rezervy v provozní oblasti a komplexní náklady příštích období	28	-2000	0	0	0	0
5.	Jiné provozní náklady	29	1150	1075	1445	1250	1491
*	Provozní výsledek hospodaření (+/-)	30	6638	6238	4374	5135	4589

IV.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku - podíly (ř. 32 + 33)	31	0	0	0	0	0
IV. 1	Výnosy z podílů - ovládaná nebo ovládající osoba	32	0	0	0	0	0
2	Ostatní výnosy z podílů	33	0	0	0	0	0
G.	Náklady vynaložené na prodané podíly	34	0	0	0	0	0
V.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku (ř. 36 + 37)	35	0	0	0	0	0
V. 1	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku - ovládaná nebo ovládající osoba	36	0	0	0	0	0
2	Ostatní výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	37	0	0	0	0	0
H.	Náklady související s ostatním dlouhodobým finančním majetkem	38	0	0	0	0	0
VI.	Výnosové úroky a podobné výnosy (ř. 40 + 41)	39	1	2	3	2	85
VI. 1	Výnosové úroky a podobné výnosy - ovládaná nebo ovládající osoba	40	0	0	0	0	0
2	Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy	41	1	2	3	2	85
I.	Úpravy hodnot a rezervy ve finanční oblasti	42	0	0	0	0	0
J.	Nákladové úroky a podobné náklady (ř. 44 + 45)	43	1521	1527	1784	2353	3013
1.	Nákladové úroky a podobné náklady - ovládaná nebo ovládající osoba	44	0	0	0	0	0
2.	Ostatní nákladové úroky a podobné náklady	45	1521	1527	1784	2353	3013
VII.	Ostatní finanční výnosy	46	1098	791	1287	1654	2025
K.	Ostatní finanční náklady	47	217	170	201	475	613
*	Finanční výsledek hospodaření (+/-)	48	-639	-904	-695	-1172	-1516
**	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-) (ř. 30 + 48)	49	5999	5334	3679	3963	3073
L.	Daň z příjmů (ř. 51 + 52)	50	1201	1124	600	1101	733
1.	Daň z příjmů splatná	51	1125	938	600	696	261
2.	Daň z příjmů odložená (+/-)	52	76	186	0	405	472
**	Výsledek hospodaření po zdanění (+/-) (ř. 49 - 50)	53	4798	4210	3079	2862	2340
M.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)	54	0	0	0	0	0
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-) (ř. 53 - 54)	55	4798	4210	3079	2862	2340
*	Čistý obrat za účetní období = I. + II. + III. + IV. + V. + VI. + VII	56	60053	61956	59340	70124	62595

Zdroj: vlastní zpracování, interní materiály podniku Nečtinská zemědělská, a.s.

Příloha 4 4.2.1 Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů

Tato operace spadá pod M04 Investice do hmotného majetku operačního programu Rozvoj venkova 2014-2020.

Jeho hlavním cílem je zvýšit efektivitu výroby a celkovou konkurenceschopnost malých a středních podniků v oblasti zpracování zemědělských produktů. Tím, že podporuje investice do moderních technologií a zlepšuje proces zpracování, podnikatelům a výrobcům umožní využít potenciál a zvýšit výkonnost svých podniků.

Program také podporuje rozvoj místních trhů a snižuje dodavatelské řetězce, což může pomoci zvýšit ziskovost pro zemědělce a podnikatele.

Způsobilé výdaje zahrnují investice do budov, strojů, nástrojů a zařízení pro zpracování zemědělských produktů, finální úpravy, balení a značení výrobků, investice do kvality produktů, marketingové aktivity a čištění odpadních vod ve zpracovatelském provozu.

Díky tomuto programu jsou zemědělským podnikům a výrobcům potravin a krmiv umožněny investice do moderních technologií a zařízení, což zvyšuje výrobní kapacitu a zlepšuje kvalitu zpracování produktů. To může pomoci výrobcům získat lepší pozici na trhu a zvýšit své zisky. Program také pomáhá podnikatelům zkrátit dodavatelské řetězce a zlepšit vztahy s místními trhy (Vladař, 2016; SZIF, 2015).²⁵

---

²⁵ Vladař o.p.s. *Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů (PRV2)* [online]. [cit. 2016-08-08]. Dostupné z: <https://www.vladar.cz/zpracovani-a-uvadeni-na-trh-zemedelskych-produktu-prv2-vypis-text-112.html>

SZIF, Státní zemědělský intervenční fond, *4.1.1. Investice do zemědělských podniků* [online]. (PDF). [cit. 2015-09-09]. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/prv2014-411>